

Ljubljanska banka

**nadaljuje tradicijo
GORENJSKE KREDITNE BANKE**

LETO XXV. — Številka 39

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sobota, 20. 5. 1972

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah.

Magistra brez listnice

8. STRAN:

V senci jeklenih kril

9. STRAN:

Kilimadžaro - gora demonov

14. STRAN:

25. STRAN:

Naročniki žrebajo naročnike

Generalni konzul NDR odprl Dürerjevo razstavo

KRANJ, 19. maja — Danes se je v Kranju mudil generalni konzul NDR v Jugoslaviji Horst Schadow. Med drugim je v stebrišni dvorani Mestne hiše odprl tudi razstavo reproduciranih del svetovnoznane nemškega

slikarja Albrechta Dürerja (1471—1528). Organizatorja enkratnega kulturnega dogodka sta konzulat NDR v Zagrebu in Gorenjski muzej Kranj. Razstava bo odprta do 4. junija 1972. (lg)

Prve naprave v pogonu

Danes ob 12.30 bodo v Gorenji vasi začele obratovati prve naprave za predelavo urana. Poskusno bo začela delati industrijska naprava

za predelavo uranove rude v tehnični koncentrat. Delo vodita Geološki zavod Ljubljana in inštitut Jožef Stefan Ljubljana. (lb)

50 let Verige

Svečana seja delavskega sveta

Radovljica, 19. maja — V počastitev 50-letnice Verige je bila ob 10. uri v kino dvorani v Radovljici svečana seja delavskega sveta podjetja, ki so se je udeležili predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter predstavniki podjetij, s katerimi sodeluje Veriga.

V okviru proslavitve 50-letnice so v Verigi že prejšnji petek in soboto podelili diplome, plakete in ure članom kolektiva, ki so v podjetju več kot 10 let. Delavcev, ki so v Verigi neprekinjeno od 10 do več kot 25 let je okrog 500. V torek so sprejeli tudi upokojene člane kolektiva. Od 220 povabljenih, se jih je odzvalo okrog 190. Vse so pogostili, jim razkazali tovarno in jih nagradili.

Poleg današnje seje delavskega sveta bodo jutri (sobota) pred restavracijo Cen-

ter v Lescah ob 10. uri razvili nov sindikalni prapor, štirim delavcem, ki so v podjetju več kot 30 let, pa bodo izročili posebna darila.

Ob 50-letnici Verige je v sredo popoldne občinska skupščina Radovljica sprejela sklep, da se podjetju ob tej priliki izroči občinsko priznanje. Razen tega so v okviru 50-letnice podjetja dobili odlikovanja predsednika republike Josipa Brozeta Tita štirje člani kolektiva. A. Z.

**jubilejna
mešanica
BRAVO**

**ŠPACERJICA
BLED 15**

Jutri se bo na prenovljeni progi za motokros v Podljubelju pomerilo 48 tekmovalcev iz 19 držav. — Foto: F. Perdan. — Več preberite na 25. strani

XXII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 4. DO 15. AVGUSTA

KRANJ

● Komite občinske konference zveze komunistov Kranj je v četrtek, včeraj in danes organiziral v dvorani občinske skupščine seminar za kandidate za sprejem v zvezo komunistov.

● Včeraj dopoldne je bil pri občinski konferenci socialistične zveze razgovor o izhodiščih in pripravi na volitve.

● Predsedstvo občinskega odbora zveze združenj borcev NOV je v sredo popoldne obravnavalo program socialne politike v kranjski občini.

● Pri občinski skupščini je imelo ta teden seje več svetov.

RADOVLJICA

● Oba zbora radovljiske občinske skupščine sta na osrednji seji sprejela sklep, da se poleg Verigi podeli občinsko priznanje tudi Suknu Zapuže. Verigi so to priznanje podelili za 50-letnico obstoja, Suknu Zapuže pa za 100-letnico.

● V četrtek dopoldne je bila seja komisije, ki je bila imenovana na seji centralnega delavskega sveta kmetov-lastnikov gozdov pri Gozdnem gospodarstvu Bled. Razpravljali so o sklepih, sprejetih na seji delavskega sveta.

● V četrtek popoldne je bila v Radovljici konferenca krajevne organizacije socialistične zveze. Razpravljali so o vodstvu konference in o delu v prihodnje.

● Za torek popoldne napovedano III. občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju je bilo zaradi izrednega zanimanja preločeno. Tekmovanje, ki ga pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta organizira kegljaški klub Bled, bo v ponedeljek popoldne. Prijavilo se je prek 200 ekip. A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● Ustanovitev komisije za akcijo »Očistimo okolje«, ki jo je minulo sredo imenovala skupščina občine Škofja Loka, nedvomno predstavlja izredno pomemben člen v prizadevanjih, da bi mesto ob sotočju dveh (že nevarno umazanih) Sor dobilo lepši, bolj zdrav videz. Nemudoma pa je treba določiti njene pristojnosti, ki bi morale biti kar se da velike. Komisija brez zadostne izvršne moči namreč ni kaj prida vredna, o čemer pričajo mnogi tovrstni organi pri nas in na tujem.

● Od prvega junija naprej bo liter mleka v škofjeloški občini stal 3 din (doslej 2,90 din). To so — v skladu s sporazumom o maksimalni dopustni ceni, ki ga je potrdilo vseh pet gorenjskih komun — sklenili odborniki loške skupščine. Razlika v proračunu, nastala zaradi dodatnih desetih par, bo šla v fond za pospeševanje kmetijstva. (lg)

TRŽIČ

● Včeraj je bil na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah sestanek, na katerem so se pogovarjali o ponovni ustanovitvi občinske taborniške organizacije. Doslej je namreč dobro delala le taborniška organizacija v Križah. Tržičani želijo, da bi taborniki zaživeli tudi v samem mestu ter še posebno v Podlublju in Lomu. Jk

Vojaške starešine na orientacijskem pohodu

Tržiška organizacija zveze rezervnih vojaških starešin bo organizirala za svoje člane dva orientacijsko taktična pohoda. Prvi bo na področju Križev, drugi pa na področju Bistrice in Kovorja. Ker bo

postalo tekmovanje tradicionalno, bo prejela najbolje uvrščena ekipa prehodni pokal, razen tega pa bodo dobile prve tri ekipe tudi praktične nagrade. Jk

Glas vsako leto pripravi za naročnike Glasa dve žrebanji; eno spomladi in eno jeseni. Danes na 25. strani objavljamo prvih 40 izžrebancev, v naslednji številki pa bomo objavili imena še drugih 40 izžrebancev. Tokrat bodo naročniki potovali do Lipice. Vodnik izleta bo naš stalni sodelavec tov. Črtomir Zorec, ki vas bo v Glasu že pred izletom seznanil s kraji, koder boste potovali. Kako žrebamo? Ne žrebamo mi

na Glasu, ampak naši naročniki. Na to vas opozarjam zaradi tega, ker navadno prihajajo po žrebanju na Glas pisma z vprašanjem: zakaj nisem bil izžreban?, ali z »grožnjo«: Če ne bom izžreban, bom odpovedal Glas. Torej, če ne boste izžrebani, se obrnite kar na tiste, ki žrebajo. Seveda pa tudi ti ne morejo vplivati na izid žrebanja, zakaj vse je odvisno le od sreče. Še to: izlet bo v začetku junija.

odg. urednik A. Učakar

Lidija Šentjunc na Jesenicah

V sredo, 17. maja, se je mudila na Jesenicah članica sveta federacije Lidija Šentjunc, ki si je najprej ogledala obrat Iskre na Blejski Dobravi, nato pa tehnični muzej Železarne Jesenice.

Lidija Šentjunc se je s predstavniki medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko, Železarne Jesenice, občinske skupščine Jesenice in predstavniki jeseniških družbenopolitičnih organizacij pogovarjala o vprašanih zgodovine zveze komunistov in o delavskem gibanju na Gorenjskem.

V razpravi so se strinjali, da bi morali čimprej začeti z zbiranjem gradiva iz NOB. Ustanoviti bi morali center raziskovalnega dela. Ker pa je bilo delavsko gibanje prav na Jesenicah že od nekdaj bogato in razgibano, so v razpravi menili, da bi tak raziskovalni center ustanovili prav na Jesenicah. Železarna Jesenice je ponudila svojo pomoč v tem, da bi zbirali gradivo v njenem tehničnem

muzeju. Pri tehničnem muzeju naj bi tudi zaposlili kustos, ki bi vodil akcijo zbiranja materiala in zgodovinskega gradiva.

Tak center pa bi morale

materialno podpreti kulturne skupnosti in posamezne gorenjske občine. O vsem tem bodo razpravljali na eni prihodnjih sej sveta gorenjskih občin. D. S.

POSLANSKA PISARNA

ZAKAJ RAZLIKA?

Poslanec republiškega zbora slovenske skupščine Franci Gerbec je na 40. seji zbora prejšnji mesec postavil naslednji poslanski vprašanje:

● »Zakaj se solidarnostni prispevki, ki jih občani dajejo po programu za razvoj določenega področja na podlagi družbenega dogovora, ne upoštevajo enako kot sredstva samoprispevka občanov, zbrana na podlagi referenduma?

● Kaj misli storiti izvršni svet, da bodo prispevki občanov, zbrani na podlagi družbenega dogovora enakovredni prispevkom zbranim na podlagi referenduma? Pri tem mislim na oprostitve 30-odstotnega pologa.

Franci Gerbec je svoji vprašanji obrazložil takole: V občini Domžale in tudi v drugih občinah občani plačujejo na podlagi referenduma prispevke za izgradnjo šol. Zaradi pomanjkanja objektov za otroško varstvo pa ponekod poleg sredstev zbranih na podlagi republiškega zakona in občinskega odloka zbirajo še dodatna solidarnostna sredstva. Le-ta občani in temeljne organizacije združenega dela prostovoljno prispevajo za uresničevanje sprejetega programa razvoja otroškega varstva. Zato je bil lani v domžalski občini sklenjen družbeni dogovor za razvoj, izvajanje in financiranje otroškega varstva. S tem dogovorom so se temeljne organizacije združenega dela in zasebni obrtniki obvezali, da bodo prispevali svoj solidarnostni delež.

Po zakonu o obveznem polaganju depozita pri določenih investicijah so oproščeni te obveznosti tisti investitorji, ki gradijo objekte iz sredstev zbranih na podlagi samoprispevka občanov. In to takrat, če ta sredstva dosegajo vsaj polovico investicijske vsote. Trenutno pa med sredstva zbrana na podlagi samoprispevka ne sodijo sredstva zbrana na podlagi družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma. Takšno je pač stališče službe družbenega knjigovodstva dosledno izjava to stališče in zahteva 30-odstotni polog za investicije, ki se v celoti ali pa več kot polovica financirajo iz sredstev zbranih na podlagi družbenega dogovora.

Ker takšno nevzdržno, togo, družbeno neustrezno in nesprejemljivo stališče zelo ovira izvajanje sprejetih programov na podlagi družbenih dogovorov, menim, da bi morali takoj sprejeti ustrezno razlago ali pa spremembo zakona. Prispevke občanov zbrane na podlagi družbenega dogovora bi bilo treba izenačiti s prispevki zbranimi na podlagi referenduma. Če to ne bomo storili, se samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje delovnih ljudi v okviru samoupravnih interesnih skupnosti ne bo razvijalo tako, kot smo se dogovorili z dopolnili k zvezni in republiški ustavi.

GOSPODARSKI PROBLEMI

Poslanec gospodarskega zbora slovenske skupščine Janez Šter pa je na 38. seji zbora prejšnji mesec postavil republišku vprašanje: kakšno svetlo naslednja vprašanja, ki se nanašajo na delovne organizacije:

● »Ali gospodarstvo lahko pričakuje za pripravo blaga za izvoz na konvertibilna področja in za zaloge blaga za izvoz še kakšne dodatne kredite?

● Kakšni bodo ukrepi glede poenotenja politike dodeljevanja potrošniških kreditov, ker sedanje rešitve ogrožajo enotnost jugoslovanskega trga?

● Kakšni bodo ukrepi, da se zagotovijo lesnopredelovalni industriji, ki izvaža potreben reprodukcijski material, iverke?

● Kdo je odgovoren za počasno izvajanje multilateralne kompenzacije (večstranske poravnave), ki je bila uvedena marca?

Poslanec republiškega zbora slovenske skupščine Franci Gerbec pa je konec meseca predsedniku republiškega zbora slovenske skupščine Miranu Goslarju poslal še naslednje poslansko vprašanje:

● »Kako se izvaja določilo zakona o organizaciji davčne službe? To določilo iz 1968. leta o obvezni pridobitvi izobražbe delavcev davčnih uprav. Zanima me, kakšne ukrepe predvideva izvršni svet za dokončno izvedbo in uveljavitev tega določila?«

A. Zalar

Še enkrat

PLAT ZVONA ZA LJUBI KRUHEK...

Skupščina občine Kranj, oddelek za gospodarstvo, meni, da je potrebno na članek z gornjim naslovom, ki je bil objavljen v sredo, 26. aprila, na 4. strani Glasa dati pojasnilo z željo, da naši občani slišijo tudi drugo plat zvona, ki je v zvezi s povečanjem cen kruha.

24. septembra 1971 smo prejeli dopis Gospodarske zbornice SRS Ljubljana, s katerim so nam posredovali tudi sporazum o usklajitvi maloprodajnih cen kruha na območju SR Slovenije. Po obstoječih predpisih stopi sporazum v veljavo šele, ko ga

potrdi oziroma da na ceno soglasje občinska skupščina.

Ker je imel Republiški zavod za cene pooblastilo od 37 drugih občinskih skupščin Slovenije, da zanje odloča o upravičenosti korekcije cen oziroma izdaja soglasje na sporazume, je omenjeni zavod za cene izdelal skupno analizo glede upravičenosti povečanja cen kruha.

Analiza je bila posredovana občinskimi skupščinam dne 8. oktobra 1971. Iz analize izhaja, da ekonomski položaj pekarstva kot celote v letu 1970 ni bil slab, vendar dobiček ne nastaja pri proizvodnji kruha, temveč zaradi

finančnega uspeha pri peki peciva in specialnih vrst kruha. Pripominjamo, da od živilskega kombinata »Žito« ni smo prejeli posebnih kalkulacij, iz katerih bi bilo razvidno, kakšni so dejanski stroški peke kruha.

4. novembra 1971 je »Žito« z vlogo št. 17461 predlagalo nove cene kruhu ter obenem oporekalo analizi, ki jo je izdelal Zavod SRS za cene.

Glede na analizo in vlogo podjetja je oddelek za gospodarstvo občinske skupščine 22. novembra 1971 že imel pripravljeno gradivo za sejo za turizem in blagovni promet, s katerim je bila predlagana višja cena kruha. Vendar zaradi odloka o maksimiranju cen vseh proizvodov in storitev, ki je zamrznil cene po stanju z dne 26. novembra 1971, ni bilo možno več spreminiti obstoječe cene.

Zvezni odlok namreč jasno določa, da morajo občine za proizvode in storitve kot maksimalne cene predpisati tiste cene, ki so bile na dan 26. novembra 1971. Tudi če je občina že dala soglasje na sporazum ali celo sprejela odlok o novem višjem maksimalnem nivoju cen, ta pa še ni bil uveljavljen v prodaji, se cene ne smejo spreminiti.

Kljub temu, da še velja Odlok o maksimiranju cen vseh proizvodov in storitev, je upravni organ skupščine predložil Svetu za turizem in blagovni promet gradivo glede povišanja maloprodajne cene kruha. Svet je na 27. seji dne 14. aprila 1972 potrdil nove cene s tem, da se spremenijo, ko preneha veljati odlok o maksimiranju cen za posamezna živila in storitve in ko da soglasje na cene občinska skupščina.

Iz navedenega je razviden ves postopek reševanja problema glede povišanja cen kruha. Zato je trditve v članku, ki je bajne povzeta po ugotovitvi na ponedeljkovem sestanku: »da ima najslabši, najbolj razumljiv (verjetno tiskovna napaka — namesto nerazumljiv!) in najbolj ciničen odnos do te problematike med vsemi slovenskimi občinami prav kranjska«, povsem neresnična. Ob tako pomembnem problemu bi odgovornejši novinar pred objavo takih trditev, ki lahko upravičeno razburijo občane, moral najti čas in pot, da bi take trditve preveril, čeprav ne dvomimo, da so bile izrečene, kar bi bilo v tem primeru še posebej lahko, ker posluje v istem posloplju kot občinska uprava.

Kranj, 10. 5. 1972
Skupščina občine Kranj
Oddelek za gospodarstvo

Razpis

Gregorčičevih plaket za leto 1972

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Gregorčičevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Gregorčičevih plaket za leto 1972.

Gregorčičeve plakete se podeli organizacijam ali posameznikom za:

- aktivnost in uspehe razvijanja množičnosti na področju telesne kulture;
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela;
- dolgoletno uspešno delo na področju telesne kulture;
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih;
- uspehe, ki pospešujejo telesno kulturo na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, telesno-kulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. junija 1972.

Svet za šolstvo, prosveto,
kulturo in telesno kulturo
skupščine občine Jesenice

Razvoj trgovske mreže

Trgovsko podjetje Kočna Kamnik je lani vložilo 6,40 milijona dinarjev za gradnjo skladišč in ureditev poslovalnic v Smartnem, Mekinjah in Tunjicah. Letošnji investicijski program predvideva ureditev trgovine v Prešernovi in Jenkovi ulici in adaptacijo trgovine v Stahovici.

Stanje skladišč v Tomšičevi ulici bodo preuredili v blagovno hišo. Nova blagovna hiša bo v središču mesta; v treh etažah bo več kot 1500 kv. metrov prodajnih površin.

Ljubljansko podjetje »Zmaga« bo preuredilo Bachus bar v središču Kamnika v slaščičarno.

Predvidena je tudi ureditev novih trgovin in to »Triglav« Kranj in »Krim« Ljubljana, nadalje še trgovine s športno opremo in v Maistrovi ulici obrat Jugotekstila.

Če vemo, da vsak tretji občan kamniške občine živi v Kamniku, potem je razumljiv in razveseljiv takšen načrt razvoja trgovske mreže v Kamniku.

J. Vidic

Ljubljanska banka

Morda niste vedeli

Ljubljanska banka obrestuje dinarske hranilne vloge po najvišji možni obrestni meri:

— navadne vloge — 7,5 %

— vloge, vezane nad 13 mesecev — 9 %

— vloge, vezane nad 24 mesecev — 10 %

Svoj denar lahko včasih naložite tudi drugače, toda preden se odločite, vprašajte Ljubljansko banko.

Ljubljanska banka

Poročilo

o žrebanju blagovno-denarne loterije ODBORA ZA POHOD »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«, ki je bilo dne 16. maja 1972 v Ljubljani.

Srečke s končnicami		so zadele DIN
93980	»Pony expres«	
1801	Radio tranzistor	
76581	»Pony expres«	
8032		400.—
37402	»Pony expres«	
55882	Avto »Austin 1300«	
33		50.—
1533		50 + 300.—
2154		300.—
24414		1.000.—
15395		1.000.—
12695	Hladilnik »Gorenje«	
29305	Hladilnik »Gorenje«	
856		100.—
6256		200.—
4256	Ročna ura »Darwil«	
67246	Avto »Fiat 750«	
507		100.—
1017		200.—
5817		200.—
9447	Brivnik »Iskra Braun sikstant«	
20287	Televizor »Gorenje«	
05217	Barvni televizor	
36008		1.000.—
57368	Pralni stroj »Gorenje«	
86849	Televizor »Gorenje«	
08589	Pralni stroj »Gorenje«	

Dobitke izplačuje Odbor za pohod »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE«, Ljubljana, Komenskega 7/III — soba št. 80, na podlagi uradnega poročila o izidu žrebanja, vsak dan od 8.—13. ure (razen sobote). V Ljubljani izplačujejo dobitke do 100.— din tudi ulični prodajalci.

Dobitniki izven Ljubljane lahko pošljejo srečke v priporočenem pismu na naslov Odbora.

IZPLAČILO DOBITKOV ZASTARA V 60 DNEH OD DNEVA OBJAVE ŽREBANJA.

ta teden

Štafeta

V začetku tedna je prišla v Slovenijo štafeta mladosti. Hrvaški mladinci so jo predali slovenskim na mostu na Dragovnjici. V vseh večjih krajih Slovenije so ob prihodu štafete pripravili slovesne sprejeme.

Sklep: ponovno heroj

Zvezna skupščina je soglasno sprejela na predlog številnih organizacij, delovnih kolektivov in prebivalcev države sklep, da se predsednika Josipa Broza-Tita ponovno oddeljuje z redom narodnega heroja. Na skupni seji vseh zborov zvezne skupščine je predlog obrazložil predsednik SZDLJ Veljko Milatović. Predsedniku Titu bodo odlikovanja izročili na seji vseh zborov zvezne skupščine 24. maja.

Dvom

Družbenopolitični zbor zvezne skupščine je izrazil zaskrbljenost, ker stališče in ukrepi, ki smo jih sprejeli z resolucijo o letošnji gospodarski politiki, ne izvajamo dovolj učinkovito. Poslanci so izrazili dvome o trditvi, da bi lahko bili osebni dohodki vzrok neugodnih gibanj.

Začasna prepoved Tribune

Okrožno javno tožilstvo v Ljubljani je začasno prepovedalo razširjanje in razmnoževanje 22. številke študentskega lista Tribune zaradi članka študenta Jaše Zlobca pod naslovom Povampirjeno oblastništvo. V njem pisec napada sedanje hrvaško politično vodstvo ter mu očita hlapčevstvo in pogromaštvo zoper nekatere bivše člane hrvaškega političnega vodstva.

5000 mladih

Priprave na sklepno prireditve dneva mladosti, na kateri bodo 25. maja zvečer predsedniku Titu izročili štafeto s čestitkami za njegov 80. rojstni dan, se bližajo kraju. Slovesna prireditev bo trajala skoraj poldrugo uro, na njej pa bo sodelovalo okrog pet tisoč mladih iz vseh republik. Prireditev pod naslovom Ta čas bo ostal v spominu kot naš čas bo na stadionu JLA v Beogradu. V barvah jo bo prenašala tudi televizija.

Najlepše darilo za dan mladosti

V četrtek, 25. maja, bo predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak vzdal temeljni kamen za novo osnovno šolo v Bistrici pri Trzinu, ki bo brez komunalnih priključkov stala 751.718,598 dinarjev in jo bo gradilo Splošno gradbeno podjetje Trzin.

Ob tej priložnosti bo v Bistrici večja slovesnost, ki jo pripravljajo občinska konferenca zveze mladine Trzin. Ob desetih dopoldne se bo na Detelji zbrala šolska mladina ter ostali občani, ki bodo ob zvokih godbe na pi-hala odšli na gradbišče. Tam bo kratek kulturni program, ki ga bodo izvedli učenci osnovne šole heroja Bračiča. Sedanja Bračičeva šola se bo namreč preselila v novo šolo v Bistrici. Po programu bo najprej govoril predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev Trzin Andrej Peharc, ki bo orisal pomen vseh praznikov, ki jih praznujemo maja. O pomenu nove šole, ki jo bo domače gradbeno podjetje gradilo s sredstvi iz samoprispevka občanov, bo spregovoril predsednik gradbenega odbora Viktor Kralj. Temeljni kamen za novo šolo pa bo vzdal predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak.

Sledila bo zahvala učencev in učiteljev Bračičeve šole vsem, ki dajejo mesečno svoj prispevek za to, da se bodo čez dve leti lahko že učili v modernih in svetlih učilnicah.

Pripravljalna dela za pričetek gradnje potekajo po na-

črtih. Veljala bodo 17.000 dinarjev. Plastične cevi za vodovod in odvajanje podtalne vode so položene. Vendar so strokovnjaki ugotovili, da podtalna voda ne bo povzročala večjih preglavic.

Vzgojnovarstveno ustanovo pri novi šoli bodo začeli graditi prihodnje leto. Letos bodo določili lokacijo. V novem vrtcu bo prostora za 120 otrok. Odbor za gradnjo šol in vzgojnovarstvenih ustanov v tržiški občini se ogreva, da

bi postavili montažni vrtec — mariborske tovarne Marles. Leto je za 30 odstotkov cenejši od klasičnega in bi brez temeljev in notranje ter zunanje ureditve stal 149.000.000 dinarjev. Tak vrtec se lahko zgradi v 150 dneh in se zaradi montažne gradnje lahko po potrebi poveča.

Četrtekov začetek gradnje nove šole v Bistrici je vsakakor najlepše darilo občanov tržiške občine mladini za njen praznik!

J. Košnjek

Pobratenje z mestom Valjevo

V četrtek, 18. maja, je bila na Jesenicah seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so se menili o obisku delegacije v Valjevo in obravnavali nekatera druga vprašanja.

V zadnjem času si Jeseničani prizadevajo, da bi navezali tesnejše prijateljske stike z mestom Valjevo, v katerega je bilo med zadnjo vojno izseljenih precej Jeseničanov. Tudi Valjevčani so se s svojimi predstavniki že oglasili na Jesenicah in želeli, da bi mestni navezali tesne stike in se pobratili. To ne bi bili prvi stiki med dvema mestoma, kajti v zadnjih letih so že izmenjali nekaj kulturnih gostovanj, obiskovali pa so se tudi otroci teh dveh mest.

Na zadnji seji izvršnega odbora SZDL na Jesenicah so sklenili, da bo posebna delegacija Jeseničanov odpotovala v Valjevo v soboto, 27. maja. Z Valjevčani naj bi se pogovorili o prvih organiziranih medsebojnih izmenjavah. Na seji so predlagali, da bi najprej medsebojno sodelovali prek društev prijateljev mladine otroci in mladina ter pevski zbori. Jeseniška mladina se bo prek valjavske akcije vključila v mladinsko delovno brigado Beograd —

Bar. Jeseniško delegacijo bodo sestavljali nekdanji borci in izseljenci, predstavnik občinske konference ZK in predstavnik občinskega sindikalnega sveta.

V teh prvih začetkih načrtnega sodelovanja med Valjevom in Jesenicami naj bi podpisali tudi listino o pobratenuju obeh mest. D. S.

V Radovljici oddelek g. mnazije

Na sredini seji radovljiške občinske skupščine so odbor-niki podprli zamisel, da bi v Radovljici že jeseni odprli oddelek gimnazije in ekonomske srednje šole. Zato so pooblastili vodstvo ter upravne organe, da nadaljujejo z akcijo.

Radovljica je zdaj brez srednjih šol, zato se morajo učenci po končani osnovni šoli voziti v Kranj, na Jesenice in drugam. Prav tako so velikokrat v slabšem položaju, je bilo rečeno na seji. Tako so se v Radovljici odločili, da bi z jeseniško gimnazijo in kranjsko ekonomsko šolo ustanovili dva oddelka v Radovljici. Prostore in kadre imajo in bi lahko zagotovili vse potrebne pogoje za šoli.

Na seji je bil izražen tudi pomislek o smotnosti drobnejša srednjega šolstva na Gorenjskem, vendar so se menili, da bi postopoma lahko zagotovili vse potrebne pogoje za šoli.

A. Z.

Tomšičeve nagrade za leto 1972 podeljene

Včeraj so podelili letošnje Tomšičeve nagrade in nagrade Tomšičevega sklada za uspešno novinarsko delo. Na slovesnosti v Narodni galeriji v Ljubljani, ki je bila posvečena spomenu velikega revo-

lucionarja in narodnega heroja Toneta Tomšiča — 21. maja bo poteklo 30 let odkar so ga okupatorji ustrelili v Gramozni jami — je ob navzočnosti najvišjih predstavnikov slovenskega političnega življenja tovariš Franc Kimovec Ziga, član predsedstva Republiške konference SZDL, podelil nagrado za življenjsko delo v novinarstvu primorskemu novinarju Jožetu Udo-viču.

Prvo nagrado za najboljšo novinarsko dosežke v preteklem letu je posebna žirija DNS prisodila Slavku Frasu, drugo Jožetu Šircu in tretjo Francetu Vrečarju.

Poleg teh nagrad je upravni odbor DNS podelil nagrade Tomšičevega sklada novinarjem Tonetu Krašovcu, Aleksandru Javorniku, Jožetu Vezočniku in Igorju Grudnu ter uredništvu Slovenskega vestnika iz Celovca in uredništvu revije M iz Ljubljane.

Na slovesnosti so bile več novinarjem podeljene tudi srebrne plakete Zveze novinarjev Jugoslavije za 25-letno delo v novinarstvu.

A. M.

Predavanja o prometu

V ponedeljek, 15. maja, je bila na Jesenicah seja komisije za vzgojo in varnost v prometu, na kateri so se menili o poteku akcije Kaj več o prometu, o praznovanju dneva varnosti otrok v prometu ter o organizaciji predavanja.

Letošnja akcija Kaj več o prometu bo potekala po posameznih šolah vse do konca letošnjega šolskega leta. 10. junija bo v Kranjski gori občinsko tekmovanje, najboljši pa se bodo 17. junija udeležili gorenjskega medobčinskega tekmovanja v Trzinu.

Na seji so sprejeli sklep, da bodo 17. junija, ki ga praznujemo kot dan varnosti otrok v cestnem prometu, na Jesenicah šolski otroci in otroci vzgojnovarstvenih usta-

nov za nekaj minut ustavili promet in izročili udeležencem v cestnem prometu šopke cvetic z željami za srečno vožnjo.

Maja in junija bodo v zgornjesavski dolini, na Jesenicah in v Žirovnici organizirali tudi predavanja s filmi o prometni vzgoji. Sprejeli so sklep, da se za prometno vzgojo v šolah in vzgojnovarstvenih ustanovah odobrijo posebna sredstva: 2 dinarja za učenca na šolah in po 1 dinar za otroka v vzgojnovarstvenih ustanovah.

Jeseniški učenci se bodo udeležili tudi tekmovanja pionirjev prometnikov, ki bo v Murski Soboti. Ekipo s štirimi učenci — prometniki pripravljajo na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah.

D. S.

Zmagovalec bo znan 24. maja

Danes popoldne ob petih bo v tržiškem mladinskem klubu že tretja kviz oddaja, na katerih ekipe osnovne šole heroja Bračiča, osnovne šole heroja Grajzerja, osnovne šole Križe, tržiških tabornikov, mladinskega aktiva Peko, BPT, Tovarne kos in srpov ter mladinskega aktiva Podlublbelj odgovarjajo na vprašanja o življenjski poti Josipa Broza-Tita. Na prvih dveh oddajah se je v mladinskem klubu zbralo precej ljudi, številni pa oddajo poslušajo tudi po radiu, saj jih neposredno prenaša tržiška radijska postaja. Na prireditvah nastopa tudi folklorni ansambel s solisti ter gostje oddaje. Na prvi se je predstavil predsednik na novo ustanovljenega mladinskega aktiva Bistrica, na drugi koordinator folklorne skupine Karavanke Marjan Vodnjov, današnji gost pa bo vodja kriških tabornikov Janez Karvar.

Zadnja, četrta oddaja, na kateri bo znan zmagovalec, bo v sredo, 24. maja v kino dvorani. Ob tej priložnosti bo tudi akademija. Sodelovali bodo učenci osnovne šole heroja Bračiča in učenci osnovne šole iz Pulja, s katero Bračičeva šola že dlje sodeluje. Na akademiji bodo tudi razglasili rezultate športnih tekmovanj med mladinskimi aktivji v počastitev meseca mladosti.

-jk

Novi prisilni upravitelj podjetja Transport Radovljica

ta teden

Elektrarna prijateljstva

Predsednik SFR Jugoslavije Josip Broz-Tito in predsednik državnega sveta LR Romunije Nicolae Ceausescu sta v torek uradno odprla največjo elektrarno v Evropi, skupaj z dvema ladijskima splavnicama in mostom, ki povezuje Jugoslavijo in Romunijo. Sredi mostu prijateljstva na jugoslovansko-romunski meji pa sta odkrila spominsko ploščo, ki ponazarja ta skupni podvig. Ob tej priliki je romunski predsednik izročil predsedniku Titu red zmage socializma. Državni svet Romunije je namreč predsednika Tita ob njegovi 80-letnici imenoval za heroja Romunije.

Hydroenergetski in plovni sistem Djerdap so uradno začeli graditi 7. septembra 1964 v navzočnosti predsednika Tita in Gheorgiu Deja. Načrte za elektrarno so izdelali v Energo projektu v Beogradu in v Bukarešti. Elektrarna ima v vsaki državi po šest agregatov. Šest Kaplanovih turbin in tri generatorje, ki so vgrajeni na naši strani, so naredili v Leningradu, tri generatorje pa v zagrebškem Rade Končarju. Močvsakega generatorja je 178 megavatov. Opremo za jugoslovanski del elektrarne sta izdelala Hidromontaža in Metalna, tri žerjave pa Litostroj. V vsej hidrocentrali bodo na leto pridobili okrog 11,5 milijarde kilovatnih ur električne energije, ki si jo bosta obe državi delili na polovico. Po moči je tako Djerdap peta elektrarna na svetu. Pred njim so elektrarne v Krasnojarsku, Bratsku, Leninova na Volgi in Kujbiševska.

Jugoslovanska prepustnica za ladje ob jezu je dolga 310 in široka 34 metrov. Jez je zvišal gladino vode v djerdapski soteski. Zato se je plovba ladij skrajšala od 120 na 30 ur. Razen tega pa je jez zvišal tudi talno vodo in s tem povzročil težave v krajih nad njim. Trenutno elektrarna še nima dovolj odvodnih električnih daljnovodov. Stroški gradnje znašajo doslej 4,4 milijarde dinarjev.

Prisilni upravitelj podjetja Transport Radovljica Stane Žagar bi na sredini seji obeh zborov radovljiške občinske skupščine moral podati poročilo o delu prisilne uprave v podjetju. Namesto Staneta Žagarja pa je poročilo podal sodelavec prisilnega upravitelja Svoljšak. Prisilni upravitelj je namreč v sredo podal ostavko.

Radovljiška občinska skupščina je nad podjetjem Transport Radovljica uvedla pri-

silno upravo 21. aprila lani. Takrat je imenovala tudi prisilnega upravitelja, ki je pa to mesto lahko prevzel šele oktobra lani, ker je enota podjetja v Mariboru sprožila spor. Dokler sodišče ne bi rešilo spora, namreč prisilni upravitelj ne more začeti z delom. Mariborska enota pa je oktobra tožbo umaknila, zato je Stane Žagar takrat lahko prevzel delo prisilnega upravitelja.

Kot že rečeno, je na skupščini poročal sodelavec Svoljšak. Ugotovil je, da je bilo ob prevzemu prisilne uprave znano le to, da je podjetje Transport Radovljica že dolgo časa blokirano. Doslej pa so po dolgem preverjanju in ugotavljanju položaja lahko ugotovili le to, da podjetje dolguje 11 milijonov dinarjev, njemu pa dolgujejo 4 milijone dinarjev. Manjka torej okrog 7 milijonov novih dinarjev. Razen tega pa

je premoženje tega podjetja vredno okrog 6 milijonov dinarjev. Po izjavi Svoljšaka pa te ugotovitve še niso dokončne zaradi izredno zamočanega položaja.

Na podlagi dosedanjih ugotovitev je bilo odbornikom predlagano, da se odločijo za prisilno poravnavo ali pa za likvidacijo podjetja. Za prisilno poravnavo bi bilo treba dati poročilo, ki ga pa podjetje Ljubljana transport oziroma Viator ta hip ne more dati, posebno še, ker nima zagotovil, da bi se potem podjetje Transport priključilo k Viatorju. Rečeno je bilo tudi, da tveganje pri poročilu ne bi bilo veliko, če bi uspešno rešili kadrovske vprašanje v podjetju in če bi ob slabem poslovanju postopoma odprodajali nerentabilna sredstva.

Svet za gospodarstvo se s predlogom o prisilni poravnavi in o poročilu za primanjkljaj oziroma razliko ni strinjal. Enakega mnenja so bili tudi odborniki skupščine. Sklenili so, naj se najprej ugotovi točno materialno stanje v podjetju Transport. Ker pa je prisilni upravitelj Stane Žagar dal ostavko, so na seji za novega prisilnega upravitelja imenovali inž. Janka Bračka iz Transturista Škofje Loke. Novi prisilni upravitelj naj bi torej do oktobra letos ugotovil dejansko stanje podjetja Transport Radovljica, potem pa bo skupščina ponovno odločala o nadaljnji usodi podjetja.

A. Zalar

Ocena

Na seji obeh zborov občinske skupščine v Radovljici so razpravljali o problematiki v pekarni Lesce in o nedavnih prekinitvi dela. Pojasnjeno je bilo, da v občini niso nikdar zanemarjali pekarske dejavnosti in da tudi v zadnjem obdobju, ko je šlo za povišanje cene kruha, niso prav nič taktizirali, kot je bilo rečeno na seji delavskega sveta v pekarni Lesce. Soglasja za novo ceno kruha so dali, žal pa je potem prišel odlok o zamrzitvi. Menili so tudi, da bo odmrznitev cen pripomogla k rešitvi problema. Da pa bi sedanjo razliko pokrili s kompenzacijo pa za zdaj ni upanja.

A. Z.

Na Planini letos končanih 300 stanovanj

Podjetje Gradis, Projekt in Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj so v ponedeljek podpisala novo pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju pri gradnji štirih stolpnic z 220 stanovanji

Ni še minilo eno leto, ko so omenjena podjetja v Predvoru podpisala dve pogodbi: o dolgoročnem tehničnem sodelovanju pri izgradnji stanovanj na Planini in pogodbo o gradnji 272 stanovanj. Enoletni rezultati kažejo, da je to sodelovanje uspešno. Trenutno je na Planini v gradnji 356 stanovanj, letos pa jih bodo začeli graditi še skoraj tristo. Tako bo letos na Planini zgrajenih in pripravljenih za vselitev okrog tristo stanovanj. Razen tega se je začela tudi že gradnja toplanarne.

Na ponedeljkovem podpisu pogodbe o gradnji štirih stolpnic z 220 stanovanji na Planini je bilo rečeno, da je med kupci stanovanj še vedno določen dvom o zagotovitvi predvidene stanovanjske gradnje v kranjski občini. Vendar pa že zdaj, tako rekoč na začetku dolgoročnega tehničnega sodelovanja med tremi podjetji lahko ugotovimo, da bodo nova tehnologija, kvalitetna gradnja, točno izpolnjevanje rokov in dokaj nizke cene zagotavljali, da se bo v kratkem obseg stanovanjske gradnje na Planini še bolj povečal.

To pa je ta hip za Kranj zelo pomembno. Ne le zato, ker že trenutno veliko ljudi

čaka na stanovanja, marveč tudi zaradi predvidenega razvoja gospodarstva, ki bo potrebovalo precej novih delavcev Iskra, Sava, Exoterm, gradnja šol in vrtcev). Zato so se ob podpisu pogodbe strinjali, da je s sedanjimi in bodočimi sredstvi treba predvsem povečati število stanovanj, ne pa podražiti gradnjo oziroma kvadratni meter stanovanjske površine. Takšno je tudi stališče podjetij oziroma gospodarstva, ki je pripravljeno sedanji 4 odstotni prispevek za stanovanjsko gradnjo povečati na 6 do 7 odstotkov, pri čemer pa je seveda pogoj večji obseg stanovanjske gradnje ne pa poraba sredstev na račun podražitve.

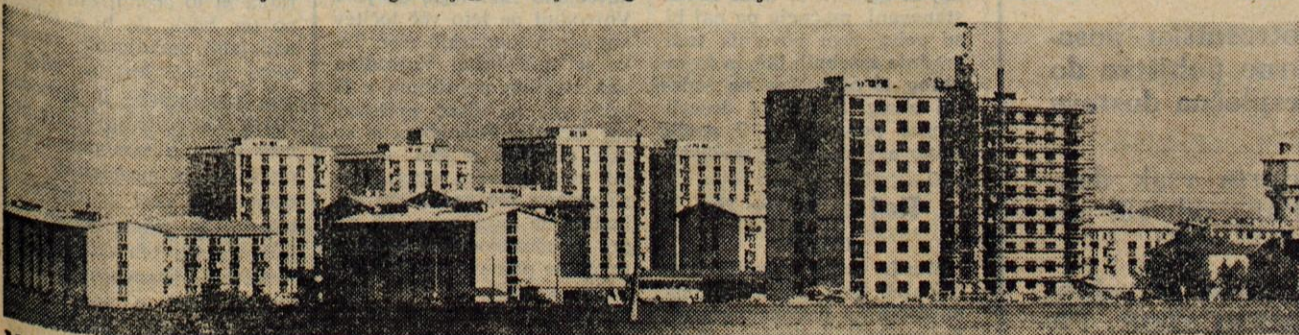
Tako predstavniki Gradisa kot Projekta dosedanje sodelovanje ocenjujejo kot zelo dobro. Zadovoljni so tudi s sodelovanjem z bivšo Gorenjsko kreditno banko oziroma sedanjo podružnico Ljubljanske banke. Strinjajo se tudi, da pogodbeni dogovor, po katerem se zemljišče za stanovanjsko gradnjo ne oddaja na javnem razpisu, močno vpliva na pocenitev stroškov v ceni stanovanj. Pri tem poudarjajo, da bodo stroški še manjši in cena še ugodnejša, če bo zagotovljen še večji obseg

stanovanjske gradnje. Zato so zainteresirani, da se sedanja pogodba čimprej razširi na izgradnjo drugega in tretjega dela stanovanj na Planini. Veliko prednost pri gradnji, novi tehnologiji, krajših rokih, kvaliteti in tudi pri ceni pa ima razen tega še sodelovanje omenjenih treh podjetij pri zazidalnem načrtovanju Planine.

Zaradi nove tehnologije, za katero bo samo podjetje Projekt porabilo pet do šest milijonov novih dinarjev, se bodo stanovanja na Planini razlikovala od dosedanjih v Kranju. To bodo betonski objekti s finalno obdelavo, brez ometov in klasičnih stropov. Takšna stanovanja danes gradijo povsod v razvitejših državah. Prednost takšne gradnje pa se kaže predvsem v nižji ceni, zaradi veliko manjšega živega dela pri gradnji. Razen tega je značilno, da stanovanja zato niso prav nič manj kvalitetna.

Ob koncu bi torej lahko rekli, da sedanja oblika sodelovanja pri gradnji stanovanj v Kranju, za katero mnogi menijo, da je kvalitetna novost v primerjavi z drugimi slovenskimi občinami, zagotavlja, da bo Kranj vsako leto spet dobil 300 in več novih stanovanj.

A. Zalar

Medtem ko gre stanovanjska gradnja v naselju Vodovodni stolp II v Kranju h kraju, že uspešno poteka stanovanjska gradnja na Planini. Na sliki: stanovanjsko naselje Vodovodni stolp II. — Foto: F. Perdan

Autonomna pokrajina Vojvodina

Milijon hektarjev orne zemlje - blizu dva milijona prebivalcev

Razmerja v naslovu navedenih števil nakazujejo posebnost Vojvodine. Po osvoboditvi je jugoslovanska žitnica močno spremenila svoje lice, prav posebej pa še v zadnjih 10 do 15 letih. Vedno manj Vojvodincev se ukvarja s kmetijstvom. Leta 1965 je živel od kmetijstva še 48 % prebivalstva, oziroma zaposlenih, leta 1970 pa samo 40 odst. Kljub temu je žitnica ostala žitnica, saj tudi v gospodarski strukturi pomeni kmetijstvo še vedno 40 odstotkov.

Zadnje čase je vedno pogostejše slišati ugotovitve, da je potrebno v pokrajini razvijati tudi industrijo, in to predvsem kemično in naftno. To pa ne pomeni, da bi Vojvodina opuščala kmetijstvo.

Predsednik pokrajinskega IS Franjo Nadj je v februarju ob sprejemanju srednjeročnega plana razvoja med drugim dejal: »Kmetijstvo ima v srednjeročnem planu pomembno mesto. Orientacija tudi na industrijo so v nekaterih krogih razumeli kot zanemarjanje kmetijstva. Takšno opredeljevanje bi bilo nerealno in absurdno. Vojvodina ima prav v kmetijstvu nekatere prednosti, saj vojvodinski kmetijski proizvajalci prednjačijo v razvoju tržne proizvodnje, v orientaciji na intenzivno gospodarjenje in na podružbljanje kmetijstva.«

Pri usmerjanju vojvodinskega gospodarstva tudi v industrijo ni mogoče govoriti o revolucionarnih spremembah, saj ima pokrajina, kar zadeva industrijo, že nekaj tradicije. Leta 1970 je industrija dala 28 odstotkov skupne proizvodnje, leta 1975 pa

naj bi znašal ta odstotek 30. Lista pomembnejše vojvodinske industrije ni obsežna. Na njej so tovarna kmetijskih strojev v Novem Sadu, tovarna popularnih Zastavinah kombijev v Somboru, dve tovarni orodja, tovarna preprog v Subotici in v Zrenjaninu, tovarna armatur v Kuli, subotička tovarna umetnih gnojil »Zorka«, pančevska steklarna, subotička tovarna koles »Partizan«, ki že precej časa uspešno sodeluje s koprimskim Tomosom. K temu bi lahko dodali še nekaj prehrambene industrije, tovarna sladkorja in mlinško industrijo.

Pred nedavnim je bilo odločeno, da v Bački Topoli zgradijo oljarno, ki bi zaposlila 900 delavcev. Sedem občin je to odločitev podprlo, protestirali pa so v sosednem Vrbasu z utemeljitvijo, da Bačka glede na surovine ni sposobna zadovoljiti dveh oljarn. V Novem Sadu, Zrenjaninu in v Pančevu želijo industrijo bodočnosti — kemično — naftno. Kapacitete sedanje naftne industrije naj bi se povečale od sedanjega

milijona 880 tisoč ton letno v prihodnjih štirih letih na 4 milijone 300 tisoč ton letno. Do leta 1975 naj bi zgradili tudi blizu 700 km plinovoda. Ti strnjeni podatki kažejo, da ima Vojvodina pomembne načrte za prihodnja štiri leta, ko naj bi investirali približno 34 milijard dinarjev.

Kako pravzaprav živijo Vojvodinci?

Na to se lahko odgovori z enim samim stavkom: »Živijo dobro, ali »Živijo slabo«.

Vojvodina je domovina petih narodnosti. Poleg Srbov je tu še pol milijona Madžarov, nekaj Romunov, Slovakov in prek 100 tisoč Rusinov. Vse to daje pokrajini svojevrsten pečat, pričenši z novosadskim radiom, ki od daja program v petih jezikih in vse do srednjih šol ter fakultet. Ni potrebno posebej poudarjati, da ustava jamči popolno enakopravnost vsem nacionalnostim. Novosadska televizija, ki bo pričela delovati čez dve leti, bo prav tako večjezična institucija.

Prosvetna dejavnost je v pokrajini dobro organizirana, saj 99 odstotkov otrok redno obiskuje šole. V letih od 1971 do 1975 bo končalo v Vojvodini srednje šole okrog 78.000 dijakov.

Vojvodina si vedno bolj prizadeva razvijati znanstveno raziskovalno delo za potrebe svojega gospodarstva. Za to porabijo 2 odstotka narodnega dohodka, v treh do štirih letih pa to pomeni 80 do 85 milijonov dinarjev.

Premalo stanovanj

Za Vojvodino je značilno precejšnje pomanjkanje stanovanj. Zato so s srednjeročnim načrtom predvideli, da naj bi zgradili 60 tisoč novih stanovanj, močnejše pa naj bi se poleg tega povečala tudi gradnja zasebnih hiš, in to za okrog 10 odstotkov na sedanjí obseg. S tem bi dosegli zvezno poprečje — 7 novih stanovanj na tisoč prebivalcev.

Raj za lovce in ribiče

Morda zveni nekoliko neobičajno, toda Vojvodinci resno računajo tudi na turizem. Pet majhnih prehodov z Madžarsko in Romunijo vpliva predvsem na tranzitni pro-

met. Število prehodnih gostov v zadnjih dveh do treh letih cenijo na okrog 3 milijone letno.

Vedno večje pa je število turistov, ki Vojvodine ne prepotujejo, temveč se v njej tudi za več dni ustavijo. Lani je preživel v Vojvodini daljši dopust blizu 350 tisoč tujih turistov, za leto 1975 pa računajo že na 600 tisoč tujih gostov. Zakaj prihajajo turisti v Vojvodino? Največ je ljubiteljev lova in ribičev. Narodni park na Fruški gori s svojimi 28 tisoč hektari lepih pejsažov, z dobro prepređenimi cestami, sodobnimi hoteli in vikendi, ponuja prijetno razvedrilo in oddih. Vojvodinci so posebej ponosni na lepe plaže ob Donavi. Tukaj je še Paličko jezero pri Subotici, ki ga v celoti pozivljajo. Dno jezera bodo pokrili z nekaj milijoni kuhičnih metrov mulja, nato pa ga bodo ponovno napolnili z vodo. Že sedaj je ob jezercu več sto vikendov, športni center, zoološki vrt in nekaj hotelov.

Samo dobra volja pa tudi pri turizmu ne pomaga. Vojvodina ima danes komaj 3500 turističnih ležišč. Čez štiri leta naj bi z investicijami okrog 250 milijonov din povečali v novih hotelih število ležišč na 6 tisoč.

V zadnjih štirih letih so v pokrajini znatno izboljšali ceste. Lani so začeli graditi moderno cesto Novi Sad — Beograd, ki bo dolga 58 km. Čez štiri leta, ko naj bi bila cesta gotova, pa bodo nadaljevali od Novega Sada proti Subotici in jugoslovanskomadžarski meji. To pomeni novih 100 km. Pomembne vojvodinske investicije so tudi mostovi preko Donave, Tise in Save. Trenutno gradijo dva na Tisi, enega na Savi, pripravljajo pa se še na gradnjo dveh mostov čez Donavo. Teh investicij ne zahteva samo turizem, temveč vedno večji promet na sploh. Leta 1966 je bilo v Vojvodini 41.000 registriranih motornih vozil, letos jih je že več kot 162.000, čez štiri leta pa naj bi jih bilo okrog 320.000.

Rekordi

V Vojvodini bodo do leta 1975 usposobili novih 72 tisoč delovnih mest. To je nekaj manj kot je trenutno Vojvodincev v tujini. Vojvodinci se ponašajo z nekaterimi rekordi: poleg onih, v kmetijstvu, ki so več ali manj znani, naj navedemo tudi tega, da je v Vojvodini na leto več ločitev kot novih zakonskih zvez. Tako je tudi tukaj Vojvodina nad zveznim poprečjem z 10 ločitvamj na tisoč prebivalcev. Seveda, Vojvodinci bi se raje ponašali s tem, da bi bili nad zveznim poprečjem na primer pri narodnem dohodku na prebivalca ali pa pri produktivnosti. Dejstvo je, da so poprečni osebni dohodki v pokrajini 1350 din mesečno, to pa zahteva še marsikateri napor, da bo tudi tukaj doseženo zvezno poprečje. Nandor Nadj

Zelena luč za gradnjo v Puštalu

Odborniki škofjeloške skupščine so na minuli seji obravnavali predlog urbanistov, katerih oddelek je pripravil spremembo zazidalnega načrta mesta Škofja Loka. Sprememba zajema naselje Puštal, ki do nedavna ni sodilo med območja, namenjena novogradnjam. Predlog je bil soglasno sprejet.

V dokumentu stoji, da so odločitvi strokovnjakov botrovali predvsem prizadevanja občani, ki že dolgo zahtevajo, naj se njihov okoliš razreši prepovedi gradenj stanovanjskih poslopij. Komisija urbanistov si je natančno ogledala sporni svet ter ugotovila, da dodatna pozidava prostih parcel ne bo prizadela splošnih koristi (staro vasko jedro naj bi kajpak ostalo neokrnjeno, neokrnjena pa bo sta tudi rezervat za cesto in prostor, namenjen postavitvi rekreacijskih objektov). Seveda niso mogli osvojiti predlogov tistih prebivalcev, ki terjajo odobritev pozidave parcel, namenjenih razširitvi sedanjega kopališča. Po temeljnih razpravah je osnutek sprejetega načrta potrdila tudi krajevna skupnost Puštal. I. G.

Krajevna skupnost na tržiškem radiu

Na tržiškem radiu so se odločili, da bodo pripravili ciklus oddaj, v katerih naj bi prikazali delo, uspehe in težave trinajstih krajevnih skupnosti v občini. Sodelavci radia so obiskali vseh 13 skupnosti in jih predstavili v oddajah, ki so bile 13 nedelj zapored. V torek, 16. maja, pa je bil na občinski skupščini razgovor, na katerem so predstavniki krajevnih skupnosti, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ocenjevali uspešnost oddaj ter razpravljali o problemih krajevnih skupnosti, ki so bili v teh oddajah najpogostejši. Udeleženci razgovora so pozdravili pobudo radia in jo ocenili kot uspešno ter želeli, da bi s takimi oddajami nadaljevali, vendar bodo morale biti te oddaje bolj problemske in specializirane. Govorile naj bi na primer samo o samoprispevkih občanov, o problemih pri urejevanju cest v občini, o težavah in pristojnostih pri financiranju teh del itd. Na torkovem razgovoru je tekla beseda tudi o sodelovanju med krajevno skupnostjo, občino in družbenopolitičnimi organizacijami. -jk

V času od 10. do 21. maja 1972, vas vabimo na ogled razstave in prodaje pohištva v Delavski dom Kranj.

Bogata izbira najnovejših izdelkov naše pohištvene industrije, pralnih strojev, hladilnikov, štedilnikov, preprog, odej in posteljnega perila po konkurenčnih cenah.

Prodaja na potrošniška posojila, za garniturno pohištvo do 10.000 din. Brezplačna dostava na dom.

Razstava je odprta vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 19. ure.

Za obisk in naklonjenost se priporoča Veletrgovina MERCATOR, PE Preskrba Tržič.

Veletrgovina Mercator poslovna enota Tržič, ki je v delavskem domu v Kranju pripravila razstavo in prodajo pohištva, pralnih strojev, hladilnikov, štedilnikov, preprog, odej in posteljnega perila vas vabi, da ne zamudite izredne priložnosti. Za pohištvo odobravajo 10 tisoč dinarjev posojila, na dom pa ga dostavijo brezplačno. Razstava bo odprta do nedelje 21. maja, od 10. do 19. ure. — Foto: F. Perdan

ČP GORENJSKI TISK KRANJ

odda za porušenje stanovanjsko
hišo v Kranju ob križišču cest
Staneta Žagarja in Moše Pija-
deja

Rušenje bo predvidoma v drugi polovici junija ali
v začetku julija. Čas za porušenje in odstranitev
materiala je deset dni.

Interesente vabimo, da se zgledajo v tajništvo pod-
jetja 23. maja ob 8. uri.

KOMPAS BLED

OBIŠČITE

IZLETNIŠKI DOM RIBNO PRI
BLEDU

Iščemo sodelavko

za administrativno
delo

Pogoj: dvo- ali štiriletna
administrativna šola. Za-
poslitev takoj ali po do-
govoru.

Interesentke naj se javijo
do 25. maja pri KZ Sloga,
Kranj, Gasilska ul. 5.

ZMAJ

baterije

Komisija za volitve in imenovanja SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ

razpisuje prosti delovni mesti

1. občinskega sodnika za
prekrške
2. šefa oddelka za narodno
obrambo SO Tržič

Pogoji:

- pod 1.: dipl. pravnik in 3 leta delovnih izkušenj;
pod 2.: visoka izobrazba pravne ali upravne smeri
in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobraz-
ba pravne ali upravne smeri in 5 let delov-
nih izkušenj ali srednja izobrazba in 8 let
delovnih izkušenj.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema komi-
sija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič
15 dni po objavi razpisa.

Požarne odškodnine

Uprava Zavarovalnice SAVA — PE
Kranj obvešča svoje zavarovance,
da so bile izplačane naslednje po-
žarne odškodnine:

- dne 1. 3. 1972 KUNCIC LOVRENC, Mlinska c. 12,
p. Bled, 42.260,40 din za vsa poslopja,
gospodarske premičnine in pridelke;
dne 3. 3. 1972 ZELNIK ALOJZ, Predoslje 91, pošta
Kranj, 30.307,15 din za stanovanjsko
hišo;
dne 20. 3. 1972 ZAPLOTNIK MARIJA, Savska c. 10,
p. Bled, 26.727,30 din za stanovanjsko
hišo z gospodarskim poslopjem;
dne 24. 3. 1972 MARKELJ JANEZ, Mlinska 17, pošta
Bled, 67.270,75 din za vsa poslopja,
gospodarske premičnine in pridelke;
dne 5. 5. 1972 REHBERGER PAVLA, Pipanova 10,
p. Senčur, 81.183,50 din za vsa poslop-
ja, gospodarske premičnine in pridel-
ke, ter 33.186,00 din za traktor.

UPRAVA ZAVAROVALNICE
SAVA PE KRANJ

KMETIJSKA ZADRUGA Škofja Loka

razpisuje prosti delovni mesti

dveh prodajalcev
za trgovino Gorenja vas (1 za določen čas)

Pogoj: dokončana šola za prodajalce.

Nastop dela je možen takoj.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba do za-
sedbe delovnih mest.

Magistra »brez listnice«

Pomenek z inž. Anko Bernard, enim prvih arhitektov okolja v Sloveniji

Gospodarjenje z naravo je pojem, o katerem pri nas še ne vemo dosti. Gre za zelo široko področje delovanja, ki se že zdavnaj ne omejuje več samo na danes tako aktualno varstvo voda, zraka in zemlje, temveč obsega cel kompleks različnih prizadevanj; zaščito in vzdrževanje prirodnih parkov, pogozdovanje, preprečevanje škodljivih migracijskih procesov (sell-tev v smeri dežela — mesto), boj proti siromašenju tal, proti eroziji, ter — ne nazadnje — nadzor nad bliskovito napredujočo urbanizacijo sveta. Prav v slednjem pa Slovenci capljamo daleč zadaj. V primerjavi s tujino in z nekaterimi sosednjimi republikami smo popolni začetniki. Drugod je namreč pri krojevanju naselij, mest in stanovanjskih četrti ter prilagajanje njihovega videza geografskim značilnostim prostora preraslo v samostojno vedo, medtem ko mi odločitve o končni podobli strnjjenih človeških bivališč prepuščamo finančnikom in domiselnosti (ali nedomiselnosti) načrtovalcev. Rezultati so znani: železobetonski orjak sredi slikoviti alpske dolince, kamor bi sodile edino zašiljene hiše v gorenjskem slogu, ter nizke, ljubko urejene družinske stavbe, raztresene po ravninah, kjer bi nebotičniki lahko učinkovito razbijali horizontalno monotonost planjav.

Toda saj odgovornim niti ne smemo zameriti. Saj sploh ne premoremo strokovnjakov, s kakršnimi razpolagajo, denimo, Svedj in Američani. V mislih imam arhitekte okolja oziroma vrtnarje arhitekte. In kaj je z njimi? V naprednih državah si brez pristanika teh ljudi ne moreš postaviti niti navadne garaže. Pomembnejši so kakor gradbeni inženirji. Kadar se sestavlja nov urbanistični plan, zmeraj igrajo prvo violino. Zato ni čudno, da je turistična Svica, navzlic razmeroma gosti poseljenosti, uspela ohraniti videz nepopačene gorske dežele.

A preidimo k stvari. V hrvaški metropoli so pred leti tri visokošolske ustanove (FAGG Zagreb, poljoprivredni fakultet Zagreb in biotehniška fakulteta Ljubljana) odprle poseben oddelček tretjestopenjskega študija, posvečen izključno le strokovnemu urejanju pejsaža. Slušatelji, bodoči magistri vrtnarje arhitekture, bodo — po zaključku šolanja, seveda — prevzeli ne-hvaležno vlogo pionirjev znanstvene panoge, ki je bila doslej vse prej kakor družbeno spoštovana. Vmes so tudi štirje Slovenci. Enega izmed njih inž. Anko Bernard, zaposleno v K2K Kranj, sem poprosil, naj nam izda peščico podrobnosti o sebi in svojem nenavadnem poklicu.

»Priroda, zelenje, drevje in pokrajinske lepote me nezadržno privlačijo. Zlasti gorsko cvetje je moja velika ljubezen.« pravi 43-letna agronomka. »Kot študent sem odšla na prakso v Hannover, ki so mu čudoviti baročni vrtovi v ograjenem mestnem nasadu prinesli neminljivo slavo. Ob pogledu nanje sem se skoraj otročje veselila...«

Po diplomji je Anka postala referent za ohranjanje narave pri spomeniškem varstvu Kranj. Se zdaj rada pripoveduje, s kakšnim navdušenjem je pomagala uresničevati idejo o Triglavskem rezervatu in o zaščiti doline reke Drage. Čeprav so uslužbenca za-

Inž. Anka Bernard

voda takrat povsod gledali malce zviška, skeptično, čeprav predgovor marljive skupine ni nihče jemal resno in čeprav jih ni hotel nihče denarno podpreti, je vendarle vztrajala, upala.

»Torej ste optimist?«

»Da. Bila sem in bom ostala optimist — dasi bi dostikrat najraje obupala. Veste, kljub hrupu, ki ga zadnji dve leti zganjamo okrog varovanja življenjskega prostora, je stanje iz dneva v dan slabše. Sredstev ni od nikoder; odgovorni nas krmijo z obljubami, ki pa so zgolj pesek v oči. Zaman skušajo prikriti omalovažujoč odnos do vprašanja čistote. Zanje smo nekoliko trčeni romantični in sanjači.«

In je žalostno pristavila, da Hrvatje docela upravičeno izjavljajo, kako »najbolj razvita republika Jugoslavije sistematično uničuje sama se-

be.« Niti toliko se ne potrudi, da bi ustanovila lasten zavod ali institut za varstvo okolja, ki bi bdel nad zaščitenimi predeli domovine. Le-ti so prepuščeni posameznim občinskim skupščinam, katerih dohodki žal ne prenesejo nerentabilnega vlaganja v »gromovje«.

»Zločin je, da ne nadzorujemo zazidalnih načrtov komun«, nadaljuje Bernardova. »Mnogo tipično gorenjskih vasic je skvarjenih, oropanih nekdanje skladnosti. Spričo kroničnega pomanjkanja stanovanj so gradbeniki »pozabili« upoštevati princip organskega vkapljanja poslopij v krajino. V bliskovito vzniklih četrtih brez oblike, ki učinkujejo brezdusno, uniformistično, asocialno, dolgočasno in ki »višji sloj« prebivalstva silijo, da kmalu začne iskati nov, prijaznejši dom, najdemo malo ali nič zelenja. Zeleno pasove projektanti praviloma »podtaknejo« naknadno, kot nujno, z odlokom predpisano zlo. (Redki izjem sta Velenje in Nova Gorica). Ni se še zgodilo, da bi me pritegnili zraven. Sem ter tja sicer dobim kakšno naročilo, ampak le od privatnikov, ki želijo smiselno opremiti parke okrog vil.«

Ankine besede so izžarevale grenkobo razočaranega esteta. Zalost in ogorčenje sta ji čudno poglobili poteze. Samo enkrat, že bolj proti kraju, ko je spregovorila o topoumnem podiranju stare arhitekture in zanemarjanju kulturno-zgodovinskih spomenikov (freske, kapelice, nabožna znamenja, kozolci, skednji, žage, mlini itd.), ju je izpodrinila jeza. A potlej sva spremenila temo ter vzela v precep kvazi-vrtnarje, ki pod vplivom nekakšnega modnega vala množično zasajajo eksotično rastlinje. Sobesednica je s priokusom pelina v glasu potožila, da niti najbolj skrit kotiček dežele Kranjske ne prenese sredozemskega rastišča, ki tod ni nič manj absurdno kot bi bil absurden slon na severnem tečaju.

Za slovo in namesto retoričnega komentarja si bom dovolil majhno predrznost in zapisal, da so inž. Anka Bernardova ter ostala trojica skorajšnjih »magistrov brez listnice« lastovke, ki oznanjajo zakasnelo pomlad. Z ob napredka pač slej ali prej načne tudi najbolj okostenelo miselnost. Prepričan sem, da bomo naposled le ubrali po sledeh prosvetljene Evrope in jeli uporabljati zdrav razum. Nikoli ni prepozno, nas uči moder pregovor. Brž, tovariši krojači urbanega prostora, pamet v roke! Dosedanje zablode pa naj vam služijo kot model nečesa, kar nikakor ne kaže posnemati.

I. Guzelj

Mojstrana pred novo turistično sezono

Krajevna skupnost in turistično društvo v Mojstrani sta že začela z urejanjem kraja. Uspeli so urediti vse nasade v naselju, park in druge predele, ki so namenjeni za počitek gostov v tem predelu gorskega sveta. Poskrbeli so tudi za razširitev potov v samem naselju, odstranili porušene ograje in plotove in začeli z akcijo za čimlejšo urejenost pročelij hiš. V posebnem pismu, ki ga je vsem prebivalcem na Dovjem in v Mojstrani naslovila krajevna skupnost, omenjajo, da bi morala biti sleherna hiša okrašena z gorenjskim cvetjem. V pismu so tudi predložili ves program ureditve obeh naselij.

Na novo turistično sezono se pripravljajo tudi zasebniki, ki oddajajo sobe in lokali. Tudi letos pričakujejo v Mojstrani dovolj gostov. Mojstrana privablja turiste posebno poleti, v zadnjem času pa prihajajo v velikem številu tudi pozimi, ker so uredili smučarske terene. Prav zaradi tega bo treba kmalu razmisliti o novih turističnih objektih v tem kraju: o hotelu B kategorije, ki bi imel poleg sob tudi avtomatsko kegljišče in pokriti bazen. Pri turističnem društvu so zato že ustanovili poseben odbor, ki skrbi za nadaljnji razvoj smučarskih vlečnic in drugih športnih objektov. Le na ta način bodo lahko ustregli željam prehodnega ali stalnega gosta, ki v Mojstrano prihaja ne le iz drugih republik, temveč v vedno večjem številu tudi iz Italije, Nemčije, Francije, Nizozemske, Avstrije in drugod.

D. S.

Vrtičkarska komuna na Zlatem polju

Prebivalci Zlatega polja so imeli v preteklosti svoje vrtičke za Projektovim samskim domom, vendar te »parcelice« niso bile urejene tako kot bi bilo treba. Zato so se občani Božič, Sprajcar in Mavrič začeli zanimati, kje bi dobili novo, za vrtičke primernejše zemljišče. Prva priložnost se jim je ponudila pri Kmetijsko živilskem kombinatu oziroma pri vrtnarji na Zlatem polju, drugo pa jim je dal kmet Jeršin s Primskovega. Prebivalec Zlatega polja je bil pripravljen odstopiti 86 arov velik travnik med trafo postajo, igriščem pri novi šoli Franceta Prešerna in nekdanjo Krono. Jeršin je bil zemljo pripravljen odstopiti pod pogojem, da bo nekdo zemljišče sparceliral in skrbel za redno pobiranje najemnine. To naloge je prostovoljno prevzel stanovalec Tomšič.

Zanimanje za vrtičke je bilo med prebivalci Zlatega polja veliko. Prihajali so celo iz mesta in od Vodovodnega stolpa. Jeršin je bil zemljišče pripravljen tudi zorati. Najprej je zoril 4400 kvadratnih metrov. Vendar je bilo to premalo. Zanimanje je raslo. Kmalu je moral spet zoriti 2300 kvadratnih metrov, nato še 700 kvadratnih metrov in nazadnje 1200 kvadratnih metrov.

Vrtički so pravokotni in merijo 50 ali 100 kvadratnih metrov. Najemnina ni velika. Za velikega plača intereset letno 30, za manjšega pa 15 dinarjev. Doslej je že preko 100 občanov članov zlatopoljske vrtičkarske komune. Zanimanje pa raste. Nekateri

vrtički so že urejeni, nekatere pa še vedno zadržuje vreme. Letos jih ne bodo gnojili, ker je zemlja še spočita. Drugo leto pa bo potrebno tudi to opravilo.

O pomenu vrtičkarstva sem se pogovarjal z enim od pobudnikov te zamisli, Antonom Božičem, ki stanuje na Kidričevi cesti 38.

»Prav zares. Osnovni smo pravo vrtičkarsko komunio. Vsakega, ki pristopi, opozorimo, naj skrbi, da bo njegov vrtiček lepó urejen, da ne bo povzročal škode na sosednjih vrtičkih itd. Dohodne polj imamo že urejene, prav tako pa tudi širo pot, ki bo potrebna za devažanje gnojla.«

Mislim, da je vrtičkarstvo izredno koristno za nas, ki dnevno živimo v bližini, med štirimi stenami. Nimaš kam iti in vrt je lepa priložnost, da se razgiblješ in na svežem zraku odpočiješ. Tega nam manjka. Veliko vlogo pa ima tudi družabnost. Stanujemo na različnih koncih Kranja in na vrtovih se bomo spoznavali, kramljali. Ze tako in tako smo preveč zaprti sami vase. Omeniti pa moram še ekonomski vidik vrtičkarstva. Cene vztrajno rastejo in če samo stopiš na trg, odšteješ tisočaka ali dva. Na taki parceli pa lahko pridelas vsaj najosnovnejše. Prav bi bilo, če bi občina v urbanističnih načrtih predvidevala take vrtičke. Naš na Zlatem polju še ni dokončno urejen. Radi bi napeljali vodo in uredili klopi ter utice. Otroško igrišče pa je že tako in tako v bližini.

J. Košnjek

V SENCI JEKLENIH KRIL

Pilot reaktivca je bolj podoben robotu kot pa ponosnemu vitezu neba. Možje na tleh so mnogo pomembnejši

21. maja praznujeta Jugoslovansko vojno letalstvo in PLO edinstven jubilej: 30-letnico svojega obstoja. Trideset let je minilo, odkar so partizani dobili prve jeklene ptice ter z njimi poleteli v boj proti premočni Hitlerjevi tehniki. Ni jih bilo veliko in nedvomno bi pretiravali, če bi trdili, da jim pripada odločilna vloga v porazu okupatorjev Jugoslavije. Pomen skromne gručve večinoma zastarelih lovcev in bombnikov je v nečem drugem; v tem namreč, da predstavljajo zametek sile, brez katere si danes ne moremo zamisliti uspešne obrambe proti morebitnim agresorjem. Če smo čuvarjem neba iz leta 1942 očitali »postranski značaj«, pa moramo sedanjim zračnim silam SFRJ priznati ravno nasprotno mesto. Udarina moč armade so, meč, ki bo v primeru potrebe silovito tolkel po sovražniku. Upravičeno smo lahko ponosni nanje, saj razpolagajo z najsodobnejšimi dosežki znanosti, z orožjem in tehniko, sposobno, da se postavi po robu slehernemu napadalcu. Prav zato je v očeh navadnih smrtnikov pilot nekakšen moderni vitez, oseba izrednih kvalit in poguma. Ljudsko prepričanje sicer ni daleč od resnice, toda nehoti me spominja na sliko v zatemnjeni sobi, ki so osvetljuje samo drobn sončni žarek. Gledalci razločijo le majhen delček umetnine, le osamljen cvet s pisanega vrta, potopljenega v mrak. No, rad bi poudaril, da niso piloti nič drugega kot drobn kamenček pestrega mozaike strokovnjakov, ki strežejo letalom. Izredno odgovorno nalogo imajo, kajpak, a nič bolj odgovorno kakor »možje v senci«, možje, o katerih običajno ne vemo in ne slišimo ničesar. Namen pričujoče reportaže je, da bi vsaj malce odgrnili zavese anonimnosti ter vam prikazala drob organizacije, ki skrbi za bleščeče reaktivce, ki kontrolira oblake nad nami in ki nam — če uporabim prispodobo — omogoča svobodno, človeka vredno dihanje.

Letalo pod drobnogledom

Ne vem zakaj, a dolge vrste brezhibno postrojenih avionov, stoječih na letališču nekje v vzhodnem delu Slovenije, so me spomnile čudovitih mini-maket, ki sem jih pred časom videl pri spretnem modelarju. Seveda tu ni šlo za nenevarne igračke, marveč za komplicirane stroje, ki se v rokah izvežbanih mojstrov krmila spremenijo v smrtonosno orožje. Sto metrov zadaj je samevala sivo bela vzletna steza, potopljena med nizko, komaj vzkliko zelenje. Povsod naokrog sta vladala mir in pokoj in le težki, črni oblaki, gnani od muhovega vetra, so razbijali megibnost pokrajine.

»Zaspalo vzdušje, kajne?« je podpolkovnik Roman Zu-

pan uganil skrite misli zvedavih gostov. »Ampak ne delajte si utvar. Pet minut po danem preplahu bi bila tale jata v zraku, v naslednje pol ure pa smo sposobni poslati v akcijo že drugi val.«

Reaktivci startajo v dvojicah, v presledku pičlih petnajst sekund. Vedno — in naj bo petek ali svetek, zima ali poletje — sta nared vsaj dve eskadrilji, ki štejeta skupno 24 aparatov. Ostanek flote je bodisi v hangarjih, bodisi na rednem pregledu prve oziroma druge stopnje. Preglede opravljajo varovanci inženirja Matije Marinsk, vodje servisnih delavnic. Izredni mehaniki so, specialisti najvišjega kova.

»Poleg sprotnega nadziranja zapletenih sistemov izvajamo še obvezne detaljne general-

ke, ki so jim letala podvržena vsakih 50 ur letenja. Po stotih urah potem sledi še natančnejše preverjanje slehernega občutljivega dela posebej. Avion dobesedno razkosamo, razmontiramo. Kontrolne teste opravljajo ekipe dvajsetih inženirjev in tehnikov, katerih naloga je, da preučijo stanje pogonskih in krmilnih naprav, merilnih, radarskih in radijskih instrumentov, zunanji površini, podvozja itd. Ničesar ne smejo zanemariti ničesar prepustiti naključju,« je razlagal kapetan Marinšek.

Kar brž naj povemo, da so piloti in uslužbenci servisnih delavnic nerazdružljivi prijatelji. Povezuje jih brezmejno medsebojno zaupanje, kajti življenje enih je odvisno od vestnosti in znanja drugih. Če bi, denimo, letalec ne bil prepričan v brezhibnost kovinskega ptica, če bi dvomil o sposobnosti kolegov-mehanikov, bi brž izgubil prepotrebno gotovost in psihično trdnost, ki sta glavna zaveznika hladnokrvnosti.

Nesreča — redek gost

Sprehod skozi lopé, nanižane vzdolž betonskih pist, je zares nepozaben dogodek. Orjaški reakcijski stroji, rešeni pločevinastega ohišja in pričvrščeni na razkročena lesena stojala, privlačijo poglede kot magnet opilke. Vmes se vrtijo z oljem popackani fantje, ki jih splet cevi, kablov in vijakov niti najmanj ne bega.

»Težava našega poklica je v tem, da ne pozna osemurnega delavnika. Zmeraj moramo biti nared, zmeraj pripravljeno odstraniti nenadno okvaro. Besedice »odlašanje« ne trpimo,« so pojasnjevali mehaniki. In ko smo sprem-

ljevalce nato pobarali o nesrečah, o padcih avionov, je šef aerodromske kontrole smehljaje odgovoril, da jih skoraj ni.

»Nesreče nastajajo zaradi malomarnosti in slabe organizacije posameznih služb. Le-te pa v enoti polkovnika Stanka Primožiča, komandanta baze, funkcionirajo kakor švicarska ura. Zato so nezgode silno redek gost. Večinoma jih povzroči kakšna višja sila, kak zunanji faktor, ki nanj ni moč vplivati. Človek in stroj nikdar ne zatajita.«

Naslednjo etapo obiska družine novinarjev je tvoril ogled pri radistih. Temeljito so nam razkazali svoje prostore, kamor noga nepoklicnega radovednega nima vstopa. Laik tamkaj hipoma izgubi glavo. Utripajoči zasloni, kazalci, slušalke, številčnice, zapleteni sprejemniki in podobno so nešolanemu prišleku popolna neznanka.

»Radisti upravljamo s točno 56 vrstami najrazličnejših radijskih in navigacijskih naprav,« je dejal tehnik pripovedoval časnika. »Zelo pomembno so, saj jim ne rečemo zaman oči in ušesa letal. Spriči njih se je delež pilota, nekoč odvisnega zgolj od lastne spretnosti in iznajdljivosti, zmanjšal na minimum ter posadke spremenil v poslušne robote, ki slepo izpolnjujejo ukaze z zemlje. Mi določamo smer in višino leta, mi odredimo hitrost, odkrivamo cilje in bdimo nad izvajanjem končne faze akcij.«

Radistom je zaupano tudi redno testiranje letalcev v simulatorju, na las podobnem notranjosti reaktivca. Izbranci, ki »šofirajo« sto in sto milijonov vredne »jeklene puščice«, si pač ne utegnejo privoščiti počasnih refleksov, pešanja vida, nerveze itd.

Zahrbtni kumulonimbusi

Nepogrešljivi službi kate-regakoli aerodroma — civilnega ali vojaškega — sta vsakakor nadzor leta in meteorološka postaja. Kontrolorji s pomočjo radio farerjev in GCA sistema spremljajo prihode in odhode avionov ter so, če hočete, neke vrste nebesni prometniki. 1440 minut dnevno pregledujejo nebo in ugotavljajo, koliko plovil je trenutno v zraku, kakšne vrste so, kam potujejo ... Prek kviku štrlečega stolpa vzdružujejo zvezo z oblastnim poveljstvom v Zagrebu, ki opazuje prostor nad celotnim severozahodnim območjem Jugoslavije. Njegovemu »elektronskemu očesu« ne uide niti najmanjši objekt, hiteč čez ozemlje SFRJ — bodisi da gre za mogočni boeing 707, za helikopter ali za dvosedžno športno cessno. Neopazen vdor tujih napadalcev je torej popolnoma nemogoč.

»Veriga radarjev noč in dan zasleduje naglo rastoči letalski promet, ki poteka po skrbno pretehtanem redu. Že najmanjše odstopanje utegne povzročiti katastrofo. Vrhnji pas atmosfere »uporabljajo« potniški avioni, ki so kajpak obvezani držati se začrtanih koridorjev. Srednja višina je namenjena vojaškim letalom; le izjemoma, v primeru nevarnosti, jim dovolijo prečkati linije »civilistov«. Pri tleh, izpod 500 metrov, pa gospodarijo »brenclji« in helikopterji,« me je poučil stari vodnik Ernest Ferk.

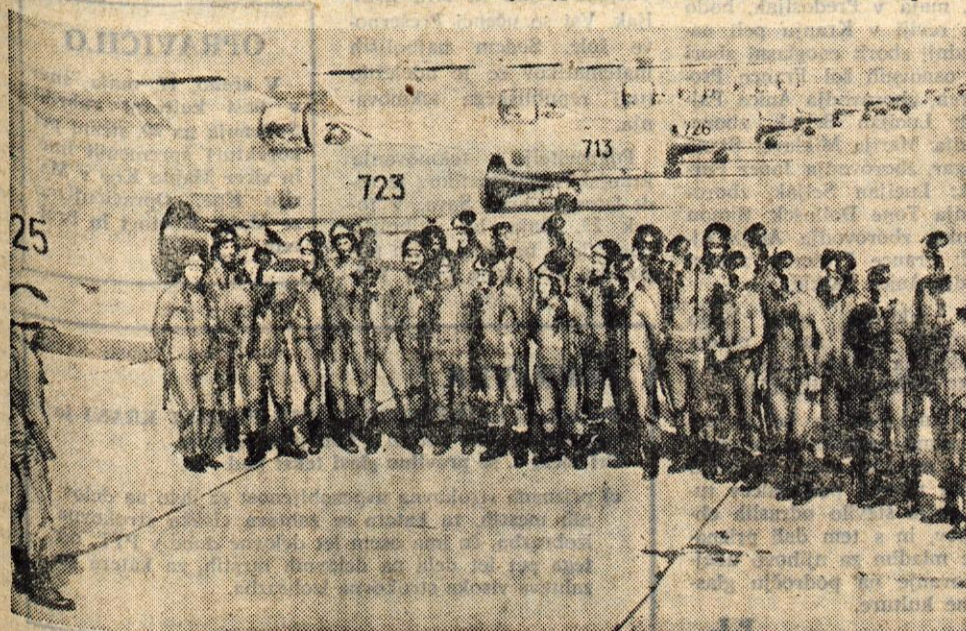
Bliznji sodelavci kontrolorjev, meteorologi, so nedavno dobili aparature, sposobne avtomatičnega sprejemanja in sestavljanja vremenskih slik. Poprej je družina napovedovalcev klimatskih muh ročno vrisavala spremembe ter porabila zanje kup dragocenega časa. Zdaj mnogo laže in hitreje analizirajo podatke, zbrane iz najrazličnejših koncev sveta. Poleg domačih dobivajo prognoze pariškega, rimskega, dunajskega, berlinskega in moskovskega observatorija. Ugotovitve so si ponavadi dokaj sorodne, vendar obstajajo določene razlike, ki utegnejo biti odločilne. Ni namreč vseeno, kje so se nakopili zahrbtni kumulonimbusi, gmo-te ledeno mrzle vlage, polne statične elektrike, horizontalnih in vertikalnih tokov ter vrtnicev. Če letalo zaide vanje, mu ni rešitve. Dolžnost vremenarjev je, da določijo natančni položaj smrtonosnih kop in opozorijo nanje komando. Navigatorji potlej preusmerjajo avione na varno in korigirajo načrt poleto.

Še kratek napotek občanom

Nazadnje, namesto običajnega slovesa, smo udarili debato o reševanju plovil, ki so zaradi kakršnihkoli razlogov prisilno pristala. V takšnih primerih je pomoč občanov izredno pomembna. Očividce pripetljaja naj nemudoma obvesti najbližjo postajo milice ali pošto, katere uslužbenci bodo nato poslali sporočilo reševalcem. Slednji stopijo v akcijo takoj ko jim določeno središče javi, da je izgubilo zvezo s pilotom oziroma posadko. Če ni podrobnosti novic, začno iskati na točki, kjer so zadnjič zasledili izginuli objekt. Ta pa utegne biti daleč proč od dejanskega mesta nezgode, saj, recimo, nadzvočni lovec v pičli minuti ali dveh premaga razdaljo dvajsetih ali tridesetih kilometrov.

Kaj bi še kazalo dodati? Marsikaj. Toda preobilica novosti hkrati ni nikoli dobra, zato zaključujem. V imenu bralcev želim enoti polkovnika Primožiča veliko sreče in borbenih uspehov. Upam, da bomo reporterji kdaj v prihodnosti spet smeli poškiliti v svetišče letalcev.

Igor Guzelj

Prešernovo gledališče v Velenju

V ponedeljek, 22. maja, ob 20. uri bo nastopilo Prešernovo gledališče s Cankarjevo komedijo **ZA NARODOV BLAGOR** v Velenju in na ta način otvorilo jubilejno XV. republiško srečanje gledaliških skupin Slovenije. Nedvomno je to lep zaključek sezone, ki sega od Behanovega TALCA, Košutovih ŠTIRIH FANTOV MUZIKANTOV, krstne izvedbe Partiljeve komedije TOLMUN IN KAMEN do že omenjenega Cankarja. Medtem ko bo s komedijo TOLMUN IN KAMEN Prešernovo gledališče v juniju gostovalo na Gorenjskem (uprava ravnokar sklepa dogovore), pa bo Cankarjevo delo ZA NARODOV BLAGOR spet na sporedu v jeseni oziroma v naslednji sezoni.

S tem v zvezi je treba opozoriti na dosedanjih 8 predstav (v Velenju bo torej deveta) Cankarjeve komedije, ki je pritegnila občinstvo v tisti meri, v kakršni se to posreči samo temu našemu velikemu avtorju. Posebno velja pozdraviti odločitev gimnazije, kolektiva Iskre ter Šolskega centra Iskre, ki so odkupili kar po celo predstav, čeprav je bila svečana predstava v počastitev dneva OF in 1. maja do kraja zasedena. To so brez dvoma dogodki, ki jih velja še posebno pozdraviti, saj vzbujaajo Prešernovemu gledališču upanje, da bo v bodoče prihajalo do še večjega sodelovanja med napori izvajalcev in željami odjemalcev.

Posebno velja omeniti živahen odziv na Cankarjevo ko-

medijo tako v časopisu (Glas, Dnevnik, Delo), kakor tudi med obiskovalci; podatek, na podlagi katerega bi bilo smotno razmišljati o odprtem pogovoru z občinstvom ali pa o razgovoru med kulturnimi delavci. Na tak ali podoben način bi namreč gledališče tako z močnejšo pritegnitvijo občinstva in pa seveda kulturnih dejavnikov pridobilo na dinamičnosti, izmenjavi mnenj in hitrejši poti v smeri vse večje kvalitete.

Po nastopu v Velenju čaka Prešernovo gledališče dokončen izbor repertoarja za naslednjo sezono, prve konkretne priprave na izvedbo tega repertoarja, dalje načelni in seveda tudi stvarni razgovori s šolami, delovnimi organizacijami in kolektivi kakor tudi seveda dogovori z gostovanja.

J. P.

JESENICE — Občinska konferenca ZMS Jesenice, odbor za praznovanje meseca mladosti, je pripravil v veliki dvorani delavskega doma pri Jelenu na Jesenicah razstavo mladih ob mesecu mladosti. Razstavo, na kateri sodelujejo mladi slikarji, fotografi-amaterji in filatelisti so pripravili pionirji in mladinci osnovnih šol, fotoamaterji foto kluba Andrej Prešeren in društvo jeseniških filatelstov v sodelovanju in pomoči likovne sekcije DOLIK in DPD Svobode Tone Čufar z Jesenic.

Razstavo so s kratkim kulturnim programom, v katerem so sodelovali pianist Peter Kopač, pevec Jaka Jeraša in mladi pesnik Ivan Fekonja, odprli v petek, 19. maja. Odprta bo do vključno 27. maja.

D. S.

KRANJ — Sinoči, v petek, 19. maja, so v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo likovnika Toneta Tomazina, člana slikarskega društva DOLIK z Jesenic. Čeprav amater, je Tomazin v oljni tehniki dosegel zavidljivo umetniško raven, zlasti kar se tiče upodabljanja gorskih krajev. Tokrat pa avtor prikazuje pejsaže v akvarelni tehniki, ki njegovemu delu daje popolnoma nove dimenzije. Razstava bo odprta do vključno 8. junija.

-lg

KRANJ — V organizaciji Gorenjskega muzeja so včeraj zvečer v galeriji Mestne hiše odprli razstavo slikarja in grafika Mihe Maleša. Gre za umetnika izredne izrazne moči in enkratnih domislic. V prikazanem opusu — ugotavlja recenzor Zoran Kržišnik — se je odrekel lahkotni igrivosti in postal trši, bolj tragičen. Ostaja pa samobiten in samosvoji kot je bil prvi dan svojega likovnega delovanja. Razstavo bodo zaprli 8. junija.

-lg

KRANJ — Koncertna poslovalnica Kranj je včeraj, v petek ob 19.15, v idiličnem okolju renesančne dvorane Mestne hiše priredila koncert komornega godalnega orkestra Kranj, ki te dni slavi 20-letnico svojega nastanka. Pod taktirko Petra Liparja so izvajali dela J. H. Fiocca, dr. Benjamina Ipavca, Petra Liparja, Benjamina Brittna in Aleca Rowleya.

-lg

SKOFJA LOKA — V navzočnosti številnih obiskovalcev so včeraj popoldne v paviljonu Loškega muzeja na gradu odprli razstavo treh mladih akademskih slikarjev: Hermana Gvardjančiča, Borisa Jesiha in Francija Novinca. Njihova dela bodo ljubiteljem likovne umetnosti na voljo do 31. maja letos.

-lg

SKOFJA LOKA — V nedeljo ob 14.30 se bo v osnovni šoli Gorenja vas začela revija mladinskih in otroških pevskih zborov. Sodelujejo pionirski in mladinski pevski zbori osnovnih šol škofjeloške občine, glasbena šola Skofja Loka, pevski zbor gimnazije iz Skofje Loke, komorni mladinski zbor iz Žirov in Tamburaški orkester iz Reteč pri Skofji Loki.

SKOFJA LOKA — Včeraj je bila v Loškem gledališču premiera mladinske igrice Pastirček Peter in kralj Maliban. Danes so ponovitve za osnovni šoli Trata in Skofja Loka, jutri ob 16. uri pa bo predstava za vse mlade Ločane.

-lb

TRZIC — V torek, 16. maja, je bila zaključena razstava umetniške fotografije v paviljonu NOB v Trzinu. Na razstavi je Oskar Dolenc razstavil 30 fotografij. Razstavo, ki je bila odprta šest dni, si je ogledalo 316 obiskovalcev. Mnogi obiskovalci so svoje vtise o razstavi zabeležili v knjigo. Mnenja obiskovalcev so si bila zelo enotna. Mnogi si še želijo takšnih in podobnih razstav. -jp

Razpis nagrad sklada Staneta Severja za leto 1972

V skladu s pravilnikom o ustanovitvi Sklada Staneta Severja, razpisuje upravni odbor sklada za leto 1972 te nagrade:

1. dve nagradi za igralsko stvaritev na enem od slovenskih poklicnih gledališč
2. za igralsko stvaritev enega od študentov AGRFT, ki se praviloma podeljuje kot štipendija
3. za igralsko stvaritev enega od igralcev slovenskih amaterskih gledališč

V pošteved pridejo igralske stvaritve, ki so nastale v času od 1. decembra 1971 do 15. novembra 1972 in ki ustrezajo pogojem pravilnika sklada. Kandidate predlagajo poklicna gledališča, republiško združenje slovenskih dramskih umetnikov, Akademija in ZKPO Slovenije.

Vsak predlagatelj lahko predlaga največ dva kandidata. Žirija sklada mora imeti možnost, da si ogleda predlagane predstave.

Nagrade bodo javne podeljene 18. decembra 1972. Prijave sprejema najkasneje do 15. novembra 1972 se-dež sklada, AGRFT, Ljubljana, Nazorjeva 3.

Upravni odbor sklada

Tekmovanja mladih matematikov

Pred nekaj dnevi sta bili v Kranju in v Lescah občinski tekmovanja mladih matematikov, ki ga vsako leto organizira društvo matematikov in fizikov Slovenije in zavod za šolstvo v Kranju ob pomoči vodstev šol ter učiteljev matematike.

V Kranju je bilo tekmovanje v Prešernovi šoli. Udeležilo se ga je 111 učencev šestih, sedmih in osmih razredov osmih šol kranjske občine, ki so se najbolje odrezali na izbirnih tekmovanjih posameznih šol. Prvo mesto pri šestošolcih je zasedel Marjan Babič, pri sedmošolcih Sava Gassi, v osmem razredu pa sta bili najboljši Tatjana Cejan in Eva Zemljak. Vsi so učenci Prešernove šole. Sedem najboljših matematikov se je udeležilo tudi republiškega tekmovanja.

Pokrovitelj tekmovanja kranjskih matematikov je tudi letos tovarna Sava. V torek, 23. maja, bo najboljša povabila v tovarno in jih pogostila. Prvi trije bodo pre-

jeli tudi denarne nagrade, ostali pa spominska darila.

V osnovni šoli Lesce pa se je v reševanju matematičnih nalog pomerilo 99 učencev šestih, sedmih in osmih razredov osnovnih šol radovljiske občine. Največ točk so zbrali: Marija Zupan iz osnovne šole Bohinjska Bistrica, Dejana Lavrih in Marija Resman iz osnovne šole Antona Tomaža Linhart iz Radovljice in Valči Črnolagar iz osnovne šole Lesce. Vsi štirje se bodo udeležili republiškega tekmovanja mladih matematikov, ki bo konec maja v Ljubljani.

-lb

OPRAVIČILO

V sredo, 17. maja, smo v naši kulturni rubriki Snovanja na 20. strani pri korekturi spremenili ime, in sicer Majdo Kne v Marijo Kne. Opravičujemo se Majdi Knetovi in bralcem.

POPRAVEK

Pri oglasu za PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ je nastala napaka, katero s tem popravljamo. Pri točki 4. se pravilno glasi tekst pod

c) priznana strokovna usposobljenost za delo na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba, če ima osem let delovne dobe v PTT, od tega pet let dela na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba.

P. L.

DRUŽABNO SREČANJE DELAVCEV UJV — V okviru tedna varnosti je bilo minuli teden na Gorenjskem več različnih prireditiv. Ena od takšnih je bila tudi družabno srečanje delavcev UJV Kranj z različnimi športnimi prireditvami. Se posebno zanimiva in zabavna je bila nogometna tekma med debelimi in suhimi, v kateri so debeli izgubili s 3:0. Zenske zaposlene v UJV pa so tekmovali v teku z vrečami in v napihovanju balonov. Osrednja moza te prireditve, ki je bila na igrišču v Dupljah, pa sta bila sodnik za prekrške, ki je sodil tekmo in reporter oziroma komentator tekmoval. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

»Letel sem v formaciji TITO«

Jože Golorej, upokojeni pilot, ki živi z ženo v Kranju, se spominja: »S Franjem Kluzom sva bila dobra tovariša. Najina pilotska pot se je začela 1. oktobra 1931. — 23 let sem letel in nikdar mi ni bilo žal, da sem se odločil za pilota.«

59-letnega Jožeta Goloreja, upokojenega vojaškega pilota, sem spoznal v začetku aprila na Krvavcu. Takrat sva se dogovorila, da bova pokramljala o njegovi 23-letni pilotski karieri pred letošnjim 21. majem, ko jugoslovansko vojno letalstvo praznuje 30. obletnico.

Dobri dve uri sva v četrtek kramljala v njegovem stanovanju v ulici Moše Pijadeja 11 v Kranju. Bil je to eden tistih pogovorov, ki si jih novinar pri opravljanju poklica lahko samo želi. Žena se je odpravila v mesto in tiho družbo so nama delale le dragocene ribice v akvariju.

»Večkrat sem že hotel prijeti za pero in popisati številne spomine. Pa ne pridem od tega. 23 let sem aktivno letel in poznam domala vsak kvadratni meter neba nad državo prav tako dobro kot trdna tla. Ob tem zapisu pa bi rad, da ne bi pozabili omeniti tudi Franja Kluzo, s katerim sva začela šolanje in po katerem jugoslovansko vojno letalstvo praznuje v teh dneh 30-letnico,« je začel in si napolnil pipo.

Jože se je rodil v Voklem. Ko je bil na šolanju v Ljubljani, je 1931. leta spomladi pri sošolcu nekega dne našel razpis za podoficirsko letalsko šolo v Novem Sadu. Prijavil se je in imel srečo, da je bil od 500 prijavljenih izbran med 80 kandidatov, ki so bili sprejeti. Slovence takrat niso radi sprejemali. Njemu, kot je povedal, so takrat veliko pripomogli črni gosti lasje. »Če bi bil plavolas, me prav gotovo ne bi sprejeli.«

Tako sta se 1. oktobra 1931. srečala v šoli s Franjem Kluzom,

ki je potem 21. maja 1942 z avionom POTEZ XXV pobegnil k partizanom.

»S Franjem sva se takoj zblížala in bila ves čas odlična učenca. Bil je manjše rasti, tih in zelo tovariški. Se zdaj ga vidim, kako je 20. aprila 1941 v predmestju Sarajeva ježno zrl v nemško avtomobilsko kolono in naglas sam zase razmišljal, kaj naj stori. Čeprav nerad, se je takrat odločil za letalstvo v bivši NDH. In prav to mu je omogočilo, da je potem točno leto dni kasneje lahko pobegnil skupaj z Rudijem Čajcem.«

1937. leta sta Jože in Franjo končala šolo in kot diplomirana pilota odšla v Sarajevo, kjer sta letela na izvidniških francoskih letalih lesene konstrukcije POTEZ XXV. 1939. leta pa sta se ločila. Jože se je odločil za lovsko pilotsko šolo v Nišu in tako postal inštruktor letenja v Kraljevu.

Jože Golorej

»Spominjam se, da smo morali 13. marca 1941 s 40 letali poleteti iz Kraljeva v Nikšić. Organizacija v takratnem jugoslovanskem letalstvu pa je bila tako slaba, da sta v Nikšić prišli le dve letali. Drugi smo se porazgubili po Hercegovini in Črni gori. Jaz sem zasilno pristal v Bileči. Kako neizbežen je bil razsul stare Jugoslavi-je, smo videli vsi piloti, ki smo bili pred napadom na Jugoslavijo v Nikšiću. Bilo ni nobene organizacije in od 11. do 17. aprila smo bili priča le pobegom jugoslovanske vlade. Mnogi člani vlade so iz Nikšića hoteli zbežati z avioni v Grčijo. Za prenekanje pa so se poleti končali v Jadranskem in Sredozemskem morju. Prav zato je kralj raje pobegnil iz Dubrovnika s podmornico.«

Jožeta niso mogli prisiliti, da bi pilotiral letalo in sodeloval pri pobegu. Uprl se je in se po srečnih naključjih do julija 1941 prebil v Slovenijo, kjer pa so ga oktobra Italijani v Ljubljani aretirali in zaprli. Kot politični zapornik je potem v italijanskih zaporih dočkal konec vojne.

»Šele junija 1945 sem prišel v vojno učilišče v Zemun, od koder sem potem odšel v pilotsko šolo v Pančevu, kjer sem bil do 1952. leta inštruktor. Takrat sem vzgojil 10 generacij kadetov in mnogi od teh še danes krožijo na našem nebu.«

1952. leta je Jože odšel v transportno letalstvo in do 1956. leta letel na DC-3. Ves čas je bil kapetan oziroma prvi pilot. Potem je odšel za leto in pol v Split v hidroaviacijo in nazadnje v Batajnico, kjer je bil komandir

naših tipov avionov 213. 1963. leta pa je bil upokojen kot eden najstarejših pilotov in strokovnjakov za vojaška letala.

»Vam je bilo kdaj žal, da ste se odločili za vojaškega pilota?«

»Nikdar. Danes mi je žal, ker ne morem več leteti. Preveč spominov imam namreč na 4500 ur letenja in na 16 tisoč vzletov. Najraje se spominim Titovega rojstnega dne 1948. in 1949. leta, ko sem nad slavnostno tribuno letel v formaciji TITO. V 21 letalih smo bili takrat trije slovenski piloti in jaz sem letel kot prvi desni v črki O.«

»Je tak polet v formaciji kaj nevaren?«

»Ne da bi govoril o nevarnosti. Rekel bi, da je tak polet, ko je od krila enega letala do krila drugega letala le en meter, predvsem napet in slovesen.«

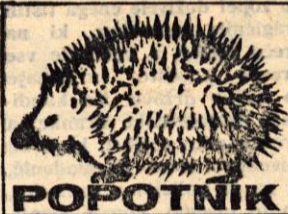
Tri nesreče je imel Jože z letalom, vendar v nobeni ni staknil niti praske, čeprav so od letal ostale le treske in razbitine.

Se in še je pripovedoval in obujal spomine. O tem, da je v njegovo letalo nad Velebitom treščila strela, da so največji sovražnik letal in pilotov v zraku kumulusi nimbusi — oblaki, iz katerih zaradi ledu, toče in strel skorajda ni rešitve, o tem, da je 1957. leta v zalivu blizu Omiša odkril spomenik Franju Kluzu, ki je bil tamkaj sestreljen od nemških rafalov 14. septembra 1944 ob napadu na nemške ladje...

Čas naju je prehitel. Poslovila sva se in si zaželela srečno.

Da. Srečno. In vse najboljše ob prazniku, Jože.

A. Žalar

Moja brata Bodičar in Zbadljivec živita in delata v okolici Kranja. Čudovit svet je to, ves zelen in sončen. Ob koncu tedna rad skočim tjakaj, kajti ježi smo veliki ljubitelji prirode. No, zadnja leta sem obiske močno skrčil, saj spričo obilice skrbi brata nista imela kaj prida časa zame. Ofenziva vikendašev ju je namreč spravila na rob živčnega zloma. Kot gobe po dežju so naokrog poganjale hišice in nikoli nisi mogel vedeti, kdaj in kje bo kak mogočnejši začel graditi zasebno počitniško zatočišče. Komaj sta našla primeren brlog, že je pridrvel trop dedcev in jel kopati temelje za bodoči vikend. Ubožca sta bila bolj podobna preganjanim beguncem kot pa miroljubnim gozdnim živalim.

Lahko si mislite, kako presenečeno sem pogledal, ko so mi pred dvema mesecema sporočili, da je Bodičarjevih in Zbadljivčevih muk konec. Skupščina občine Kranj je menda sprejela odlok, ki naj bi zavil vrat stihijski rasti letoviških kočic in drugih sorodnih objektov. Urbanisti so širši rekreacijski prostor skrčili na strogo omejene cone ter sklenili, da brez uradno potrjenega zazidalnega načrta ne bodo nikomur več dovolili zganjati luksuza. Premožnejši proletarijat kajpak še vedno sme postavljati spomnike svojem položaju in dohodkom, a le ob sodelovanju kranjskega Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, ki najbrž zna poskrbeti, da nakupi že opremljenih parcel ne bodo pretirano poceni. Bravo, oblast! Tako je treba! Če kdo želi uživati razkošje, naj plača.

Zal hvalevredni odlok prihaja malce pozno in seveda velja samo za naprej. Ze res, da »božji mlini« meljejo počasi, toda preveč vendarle ne bi smeli zamujati. Mali človek mimogrede dobi občutek, kako so tovariši »od zgoraj« najprej lepo poskrbeli zase (se pravi prosto po izbiri in brez stroškov, ki jih nosi s seboj zazidalni načrt, gradili vikende), potlej pa v obliki predpisa onemogočili zamudnikom posnemati jih. Mali človek sicer dostikrat pogrši, a neprijeten občutek mu bo kljub temu težko izbiti iz glave.

Vaš Jež Popotnik

Združene države Amerike so zopet doživele enega tistih tragičnih trenutkov, ki na srečo redko, a vendarle vse preveč pogosto, pretresajo to veliko državo. Na kandidata demokratske stranke za predsednike volitve, ki bodo novembra letos, je mladenič, ki ga je policija v trenutku, ko to pišemo, komaj identificirala, izstrelil več strellov. Medtem ko so kirurgi poskušali vse, kar se je dalo, da bi rešili guvernerja Alabame, je bila velika dežela onstran Atlantika znova v šoku. Čeprav nihče v tem hipu ne ve, če bo guverner Wallace preživel atentat ali ne in se tako otel usodi, ki je pred njim terjala življenja dveh Kennedyjev, borca za črnske pravice Luthra Kinga in še vrste drugih, čeprav vsekakor manj znanih osebnosti, je jasno, da se je vendarle zgodilo nekaj, kar bo zopet vrglo senco na deželo, o kateri smo sicer pogosto pripravljali misliti najlepše. Atentat na Georga Wallacea je kot vse kaže delo enega samega človeka, čigar motivi in razlogi v tem trenutku niso znani. Dejanje, za katerega se je odločil, potrjuje skrajno negotovost, v kateri živijo politične osebnosti v Združenih

Atentat na Wallacea

državah Amerike. Zdi se kot da bi vrsta političnih atentatov porodila neko čudno, za zločinsko dejavnost te vrste ugodno, ozračje nasilja in terorja. Nihče na tem svetu seveda ne more zagotoviti nikomur absolutne varnosti, kadar gre za osebo, ki se dejavno ukvarja s politiko, še zlasti pa na način, ki je običajen za Združene države Amerike. Krivda za uspel atentat na Wallacea torej ne leži v bolj ali manj nezadostni učinkovitosti agentov tajne službe, marveč drugje. To »drugje« je zelo težko opredeliti, saj ima, tako svoje vzroke kot posledice in oboje se prepleta že dolga leta. Bilo bi seveda nemogoče pričakovati pravično, pošteno in objektivno razlago tega fenomena na prostoru, ki nam je na voljo. Tisto, kar je moč povedati, je zgolj ilustracija nekega stanja. Američani sami zatrjujejo, da je del nasilja, ki ga je dežela vsekakor več kot polna, ostane nek tistih burnih in negotovih časov, ki jih mi izkrivljeno spoznavamo z gleda-

njem kavbojk. Nasilje je bilo značilno za prve korake velike dežele v prejšnjem in še stoletju pred njim. To nasilje se z napredkom in razvojem družbe ni izkoreninilo v taki meri, da bi od njega ne ostalo še veliko. Tudi politična scena Združenih držav Amerike, ta dolga paleta burnih dogodkov, je bila vseskozi podobna džungli, v kateri je zmagoval argument moči in ne vselej moč argumenta. To nasilje se je ohranjalo tudi na stolpcih tiska, v valovih radijskih oddaj in v zadnji dobi še zlasti na televizijskih ekranih. Nasilje je postalo malikovan pojem oblasti, moči. In naposled zelo verjetno tudi dolgoletno vztrajanje v neki izgubljeni vojni, ki ni nič manj značilna po svojem nasilju kot je po svoji brezupnosti, ni moglo ostati brez posledic na psihu Američanov. Ne vseh, kajti posploševanje je seveda nemogoče, ampak zadosti velikega dela, da smo zaradi tega lahko v skrbeh. George Wallace je bil segregacionist, človek juga, kar je oznaka,

ki v ameriških razmerah pove bistveno več kot tuka, na stari celini. Mnoge izmed idej, ki jih je zagovarjal zlasti pri obravnavanju odnosov med črnimi in belimi prebivalstvom Združenih držav Amerike — so za nas skrajno nespremenjene in, verjame mo, tudi za človeštvo žaljive, toda to nikakor ne more vplivati na obsodbo tistega (ali tistih) ki so potegnili orožje nanj. Politični atentat kot sredstvo boja, ali pa tudi samo izraz mržnje posameznika, ni opravičljiv in ne more doživeti drugega kot obsodbo. Današnji svet si želi življenje brez terorja, odločanje brez prisile, atentati pa se ne skladajo ne z enim, ne z drugim. Zato so v tem trenutku naše simpatije in dobre želje na strani guvernerja Alabame, čeprav se z mnogimi stališči, ki jih je zagovarjal, nikoli nismo strinjali in se tudi nikoli ne bi mogli. Toda strelji so vendarle zadeli človeka in zadeli so ga podlo, zločinsko hladnokrvno. Težko je v tem trenutku tudi povedati, kakšne posledice bo

imel ta atentat na letošnje predsedniške volitve. Demokratska stranka je — če so rane guvernerja Wallacea (sicer ne kaj dosti znanega ameriškega politika v Evropi), hude — izgubila enega izmed dveh najresnejših kandidatov za izbor strankinega predsednika, ki bi se lahko kasneje spopadel s svojim nasprotnikom, republikanskim kandidatom za vabljen naziv predsednika Združenih držav Amerike. Ostal je samo še George McGovern, politik, ki je blizu Kennedyjevemu idejam o urejanju in vodenju sveta. Ali pomeni atentat v Washingtonu tudi že odločitev o osebnosti kandidata demokratske stranke? Težko je reči, kajti odgovor je še vedno v rokah kirurgov. Toda če so bila prva poročila točna in so rane resnično hude, potem je za Wallacea vse končano.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Očiščena Temza

Reka Temza, ki teče skozi prestolnico Velike Britanije, je bila zaradi odpadkov celo stoletja mrtva. Konec pidesetih let pa so londonski mestni očetje sprejeli vrsto zaščitnih ukrepov in s čistilnimi napravami preprečili onesnaževanje struge. Pet let kasneje je neki pristaniški delavec v obalnih plitvinah opazil prvo veliko ribo. Danes so le-te že vsakdanji pojav. Toliko jih je, da se je pred mesecem dni ribiška zveza odločila na Temzi prirediti množično tekmovalstvo domačih trkarjev. Plen je bil menda več kot obilen.

Letališča na zatožni klopi

Nedavna nesreča britanskega letala DC-8, v kateri je izgubilo življenje 115 ljudi, je dala povod za sestanek pilotov, članov združenja italijanskega civilnega letalstva. Na posvetu v Rimu so sklenili do nadaljnjega bojkotirati kar šestnajst domačih aerodromov, med drugim tudi palermški Punta Raisi, imenovan »smrtna past«. Piloti ugotavljajo, da omenjena letališča nimajo ustreznih naprav za pristajanje v neugodnih vremenskih razmerah ter ob slabi vidljivosti. Bojkot naj bi trajal vse dokler ministrstvo za promet ne bo priskrbelo in montiralo potrebnih aparatov.

Kupčije z otokom

V ponedeljek, 15. maja, so Američani z velikim pompom vrnili otok Okinavo Japonski. Žal bo strateško izredno pomemben kosček zemlje le uradno pripadal deželi vzhajajočega sonca. Pentagon je namreč na njem obdržal (in celo še povečal) široko mrežo letalskih oporišč, nad katerimi ima nadzor izključno le ameriško obrambno ministrstvo. Od tod pošilja opremo in orožje v Vietnam, tu so tudi glavna skladišča goriva in streliva tihoceanske flote. Protesti naprednega dela japonske javnosti ne ganejo prav nikogar.

Pobeg v ritmu sambe

Četverica glasbeno navdahnjenih kaznjencev jetnišnice v Rio de Janeiru je kolegom iz drugih

celic priredila pravcati mali koncert. S pomočjo kitarcev, glavnika in vžigalic so mojstrsko igrali skladbe v ritmu sambe. Peti je medtem žagal rešetko na oknu. Po končani predstavi so — namesto da bi uživali v aplavzu poslušalcev — izginili brez sledu.

Senator — hinavec

Veliko smolo je imel turški senator Kudret Bajan; francoski cariniki so v njegovem avtomobilu odkrili 50 milijonov dolarjev vredno pošiljko heroina. Kmalu je postalo jasno, da možakar pripada razvejani mreži tihotapev mamil in niti diplomatska imuniteta mu ni več pomagala iz zagate. Bajan je pred meseci, ko so v senatu razpravljali o boju proti prekupevalcem narkotikov, terjal odobritev najstrožje kazni — smrti. Hinavec brez primere.

Sreča španskega ribiča

Sreča je bila revnemu španskemu ribiču Joseju Abijonu izredno naklonjena. Na nogometni stavi je pravilno napovedal izide vseh štirinajstih tekem ter spravil v žep doslej največjo vsoto v zgodovini španske loterije: 13,5 milijona novih din. Novopečeni bogataš, sicer oče dveh otrok, je izpolnil samo en listek.

»Hoss« je mrtev

V Hollywoodu je pred dnevi nepričakovano umrl znani ameriški igralec Dan Blocker, pri nas bolj znan kot Hoss Cartwright iz televizijske nadaljevanke Bonanza. 43-letnega, 136 kg težkega zvezdnika so pripeljali v bolnišnico zaradi nenadnih težav z dihanjem. Toda zdravniška pomoč je bila neučinkovita in čez nekaj ur je podlegel. Vzrok smrti popularnega hrusta je pljučna embolija.

Dragocena Nixonova medveda

Negotovost in spletkarjenj je konec: bambusna medvedka ali pandi, kakor se jim uradno reče, bosta ostali v Washingtonu. Redki črno-beli živali, kakršnih je zunaj Kitajske le peščica (London, Moskva, Pyongjang), je dobil Nixon

v dar od predsednika Mao Ce Tunga. Za živali naj bi skrbel cel štab strokovnjakov, saj se izredno težko prilagodijo življenju v ujetništvu in so občutljivi na sleherno spremembo okolja.

Miga 23 nad Izraelom

V izraelski zračni prostor sta pretekli torek vdrli dve sovjetski letali Mig-23, ki pripadata egiptovskim zračnim silam. Letala tega tipa veljajo za najhitrejša na svetu, zato ni čudno, da izraelski lovci Mirage in Fantom niso uspeli prestreči jih. Nevarni »muhi« sta izginili za obzorjem, Tel Aviv pa je pri opazovalni komisiji Združenih narodov vložil uradni protest.

Usodno trčenje

Na postaji Prikray blizu Dugega sela sta minuli torek popoldan silovito trčila potniški in tovorni vlak. Nesreča je terjala 8 smrtnih žrtev, 15 ljudi pa je bilo težje ali lažje ranjenih. Krivce so že odkrili: to sta odpravnik Ivica Ostović in kretničar Jurij Hodak. Ostović je dal Hodaku znak, naj premakne kretnico, čeprav se ni pričal, ali je potniška kompozicija že peljala mimo ali ne.

Avstralski veleposlanik na obisku v Škofji Loki

Danes se mudi na krajšem prijateljskem obisku v Škofji Loki avstralski veleposlanik v Jugoslaviji Henry Robertson. Najprej si je ogledal modni oddelek tovarne klobukov Sešir Škofja Loka, kjer ga je sprejel predsednik zbora delovnih skupnosti občine Škofja Loka in direktor Seširja Miro Pinterič. Zatem se je gost odpeljal v Poljansko dolino.

Ker se zlasti zanima za razvoj zasebnega kmetijstva, se bo v Brodeh pri kmetu Poldetu Prevodniku pogovarjal o živinoreji, zatem pa se bo ustavil v Četeni ravni še pri kmetu Pavletu Dolencu. Z njim se bo pogovarjal o razvoju kmečkega turizma.

Avstralski veleposlanik bo obisk v škofjeloški občini zaključil pri kmetu Zg. Jnarju, kjer mu bodo pripravili kosilo. S predstavniki občine in kmetijske zadruge Škofja Loka pa se bo pogovarjal o razvoju kmetijstva.

112 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPAR.
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Hitlerjeva politika je bila namreč v tistem času naperjena predvsem proti Sovjetski zvezi in v skladu z idejami njegove knjige

'MEIN KAMPF'

ki jo analizira Churchill z naslednjimi glavnimi orisi:

»Glavna teza MEIN KAMPF je preprosta. Človek je boreča se žival: zato je narod kot skupnost borcev, bojna enota. Vsak živ organizem, ki opusti boj za obstanek, je zapisan smrti. Narod ali rasa, ki se neha boriti, sta prav tako obsojena na pogin. Bojna sposobnost, rasa je odvisna od njene čistosti. Zato jo je treba očistiti od tuje nesnage. Židovska rasa mora biti sprčo svoje univerzalnosti pacifična in kozmopolit-ska. Pacifizem je največji smrtni greh. Pomeni namreč kapitulacijo rase v boju za obstanek. Glavna naloga sleherne dežele je torej nacionalizirati množice. Končni cilj vzgoje mora biti v tem, da izoblikuje Nemca, ki se da z minimalnim drilom spremeniti v vojaka. Največjih pre-vratov v zgodovini bi ne mogli misliti, da niso delovale gonilne sile fanatičnih in histeričnih strasti. Z državljanskimi vrlinami miru in reda ne bi ničesar dosegli. Svet se zdaj bliža takšne-mu prevratu in nova nemška država mora skr-beti za to, da bo rasa za zadnjo in največjo od-ločitev na zemlji pripravljena.

Nemška zunanja politika ne sme imeti nobe-nih moralnih predsodkov. Naloga diplomacije ni v tem, da bi pustili narod junaško propasti, marveč mnogo bolj v tem, da mu ustvarimo po-goje za blaginjo in nadaljnji obstoj. ANGLIJA IN ITALIJA STA ZA NEMCIJO EDINA DVA MOZNA ZAVEZNIKA. Dokler se Nemčija sama ne bo branila, je nihče ne bo branil. Izgubljenih področij ni mogoče znova pridobiti s svečanim klicanjem neba ali s pobožnim zanašanjem na Društvo narodov, marveč samo z oboroženo si-lo. Nemčija ne sme ponoviti napake, da bi se hkrati borila proti vsem svojim sovražnikom. Bilo bi nespametno napasti Francijo zgolj iz ču-stvenih razlogov. NEMCIJA POTREBUJE RAZ-

SIRITEV SVOJEGA OZEMLJA V EVROPI. Nem-ška kolonialna politika pred vojno je bila napač-na in treba jo je opustiti. NEMCIJA SE MORA RAZSIRITI NA RACUN RUSIJE, zlasti baltških držav. NOBENA ZVEZA Z RUSIJO NI DOPUST-NA. ZACETI SKUPAJ RUSIJO VOJNO PROTI ZAHODU BI BILO ZLOČINSKO, kajti cilj Sovjet-ov je zmagoslavje internacionalnega židovstva.« (Churchill, str. 47 in 48)

Brez dvoma so ti nauki našleteli na tiho odo-bravanje leta 1933 pri angleški vladi. To odobra-vanje se je kazalo tudi v času španske držav-ljanske vojne in leta 1938, ko je Hitler anektiral k Nemčiji Avstrijo in z zahodnim Münchenskim blagoslov tudi Sudete, kar je omogočilo, da je Hitler lahko brez vojne likvidiral Češkoslova-ško, čeprav so takrat še upali, da bo to takrat peljalo Hitlerja do napada na Sovjetsko zvezo, morda celo v zaveznitvu z Romunijo in Poljsko ter drugimi državami na zahodnih mejah Sovjet-ske zveze. Toda Hitlerjeva politika se je obrnila proti Poljski in tako pripeljala do dogodkov, ob katerih se je Zahod zresnil šele, ko je

HITLER SLAVIL SVOJE PRVO VOJNO ZMAGOSLAVJE

o čemer poroča Ciano v svojem Dnevniku dne 1. in 2. oktobra 1939:

»Hitlerja sem našel zelo vedrega — ali, da bolje povem: umirjenega ... Kaže popolno samo-zavest. Srečno obvladana preizkušnja (zmaga nad Poljsko) ga je osvežila za bodoče borbe. Imel je zelenkastosivo suknjo in navadne črne hlače. Na licu sledovi utrujenosti, toda to ni delovalo na živahnost njegovega duha. Hitler je govoril skoro dve uri in vrstil številke za števil-kami, ne da bi se poslužil beležk. Njegov odnos do Italije (Ciano je imel slabo vest, verjetno pa je v njem kljubovala tudi zavist) se mi je zdel popolnoma nespremenjen. Kar je bilo, je bilo. On gleda sedaj na bodočnost in nas hoče imeti na svoji strani ... Njegova prepričanost v zmago je naredila name največji vtis ... Pripoveduje o načrtih za akcijo in določa točne datume z go-tovostjo, ki ne trpi nobene pripombe. Ali bo imel prav. Po moje igra ne bo tako enostavna, kakor on misli. Francija in Anglija imata še precej povedati ... (Ciano, str. 110).«

O tem obisku Ciana v Berlinu je pisal fašist Gayda v

'GIORNALE D'ITALIA'

in apeliral na tiste 'pametne sile na Zahodu', ki naj bi po poljskem porazu priznale sedanji sta-

tus quo v Evropi in vplivale, da bi se vojna ne nadaljevala (AdG 4258 F). V tem se je zrcalil še vedno italijanski strah, da bi jih Nemčija ne potegnila sedaj za seboj v vojno proti Franciji in Angliji. Duce ni bil prepričan v Hitlerjevo zmago.

»Ne soglašam s Hitlerjevim prepričanjem v zmago,« je 3. oktobra 1939 zapisal Ciano. »Fran-cozi in Angleži se bodo žilavo bili. Svoja predvi-devanja opira na obvestila naših vojaških strokovnjakov, a razen tega — zakaj bi skrivali — obstaja v Mussoliniju ost grenkobe zaradi hitre-ga Hitlerjevega vzpona. Bilo bi mu ljubše, če bi kak udarec Hitlerja zaustavil ... (Ciano, str. 110).«

Ciano se je v tem času še vedno imel za ne-kakšnega posrednika za mir med Hitlerjem ter Anglijo in Francijo. Po zapisu iz njegovega dnevnika z dne 4. oktobra bi lahko sumili, da sta zahodna poslanika v Rimu poizvedovala o Hitlerjevi pripravljenosti za končanje vojne:

»Razgovor z dvema ambasadorjema: franco-skim in angleškim. Obvestil sem ju delno o svo-jih berlinskih razgovorih. Sporazumno z Musso-linijem sem jima povedal, da so pogoji težki, morda sprejemljivi, toda težki (Ciano, str. 111).«

KAKIH RESNIH BOJEV NA ZAHODNI FRONTI SE NI BILO

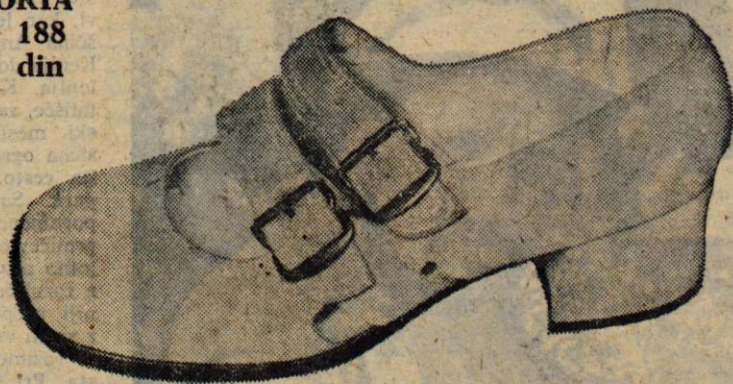
»Na Zahodu samo krajevna topniška in ogled-niška dejavnost. Neko britansko ogledniško leta-lo je bilo sestreljeno vzhodno od Paderborna (OKW, 2. okt.).«

Na Zahodu vlada razen slabotne topniške dejavnosti v okolici Saarbrückna skoro popolno zatišje (OKW, 4. okt.).

Ne Nemci ne Francozi niso začeli kakih večjih ofenzivnih operacij. Politično premalo poučeni zemljani smo takrat z mešanimi občutki govorili o položaju, ki je nastal z razdelitvijo Poljske med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Ne v šoli in ne v jugoslovanskem meščanskem tisku nismo slišali ali brali o kakih Belorusih in Ukra-jincih na Poljskem. Za te smo takratni dijaki kranjske gimnazije zvedeli šele od sošolcev — ilegalnih skojevcev, kakršna sta bila brata Stan-ko in Iztok Zagar. Vseeno pa smo sočustvovali s Poljaki, ki so prišli pod Nemce, kakor smo takrat govorili, čeprav smo se še pred letom je-zili nanje in jih sovražili, ker so si prisvojili del CSR, prav tisti del, za katerega je trepetal že češki pesnik Peter Bezruč. Sedaj smo na to pozabili ali pa o tem govorili kot o posledicah stare nesreče — nesloge med slovanskimi narodi in upali, da nas bo 'čas vendarle izmodril'.

OBISCITE NASE PRODAJALNE

GLORIA
245 188
175 din

ZAHTEVAJTE PROSPEKT MODELOV

PeKo
pomlad
72

bep

KILIMANDŽARO — GORA DEMONOV

MARKO BUTINAR

1

Tam nekje pod vrhom leži skrepenelo truplo leoparda. Nihče ne ve, kaj ga je gnalo tja, kjer gospodarita mráz in sneg.

R. Kipling

Prvikrat sem zanjo slišal takrat, ko sem ves razdvojen iskal svojo pot. Privlačevala me je modrina neba, razpeta nad gorami, v katere sem takrat napravil prve negotove korake, in globina, v katero sem zrl vsakokrat, ko je vlečna vrv sikajoče izginjala navzdol v praznino in ko sem ostal sam v kabini jadralnega letala; a prevladale so gore s priostrenimi vrhovi in grebeni, s svojimi prepadnimi stenami ter spokojnimi koticiki na jasad med macesni pod njimi. Vse pogostejše sem se vračal k njim. Takrat, dolgo je že tega, smo mnogokrat zaneseni nad uspešno opravljenim vzponom v mislih poromali k daljnim goram. A doživetja so nam vsem nadomestile knjige in filmi.

V tistem času so na dolgo pot odhajali hrvaški alpinisti in to je bilo prvič, da smo ime gore izgovarjali z vsem spoštovanjem. Mnogokrat smo potem izgovorili to ime — Kilimandžaro, toda vedno je ostala enako oddaljen cilj kot prej. A iznenada so se začele stare, skorajda pozabljene želje uresničevati.

Radovedno zremo v prve pramene sonca, ki oranžno barvajo kopaste oblake na vzhodnem obzorju. Nebo rdi in čudovite barve se prelivajo v mnogih otenkih. Krilo DC-8 se zablešči v soncu in iznenada bogato pisana paleta barv premine, ko jo zamenja bleščeča svetloba sonca, ki je razlilo svetlobo po nepreglednem morju obla-

kov. Le pokrajina, ki se le redko pokaže v oknu oblakov, leži še v senci, in na zahodnem obzorju vse bolj blebdi luna. Toda z dnem se megle razkade, oblaki zredčijo in s pogledom begamo po pokrajini, ki razgrnjena kot na dlani leži pod nami. Temne preproge gozdov se prelivajo v pusta področja savan, kjer enolično sivo rjavkasto barvo razbijajo le korita rek in potokov. Od tu iz višine je pogled nenavaden. Ko zremo v globino, se nam zdi, kot da bi nad savano ležala senca ogromnega razvejanega drevesa. To so korita rek z zelenjem in drevjem, ki tvorijo ta nepozaben mozaik.

Afrika leži pod nami. V njeno osrčje, k njenemu najvišjemu vrhu Kilimandžaru smo namenjeni.

Iz razmišljanj nas zdrami glas kapetana letala Forkapica, ki nam pove, da smo ravnokar preleteli Ekvator in kmalu potem šampanjec steče po grlu in po laseh. Zatem z Janezom kmalu obmolkeva, toda tam na južnem obzorju že prepoznava cilj naše poti.

Kilimandžaro, čeprav daleč, je nepozabno mogočen, iz savane, zavite v meglice, se lenobno, z razvlečenimi pobočji, vzpne kvišku, da z zasneženo krono, ki obdaja vrh, doseže najvišjo točko. Letalo se nagne, zdrсне v zavoj in potem se nepozaben pogled na goro prelije v poglede na pokrajino pod nami. Vse bolj razločen postaja, skrajša brezizrazen mozaik, ki ga sestavljajo nepregledni gozdovi, savane in razvlečeni kopasti in poraščeni vrhovi. Voda se zablešči v koritu reke, temne točke ob njih postajajo drevesa in drobni skupki krogov in kvadratov — vasi. Drevesa, razvejana z ravno

krošnjo, postajajo razločna in žirafe med njimi so prvo presenečenje, ki nekatere stisne k malim okencem letala.

Nairobi, prvo srečanje z Afriko, je pred nami; nekaj stolpnice je videti na temnem ozadju mesta.

Ko preletimo ograjo letališča, letalo varno zdrvi po betonu, polnem črnkastih sledi letalskih koles.

Do sedaj enakomeren, pritajen zvok motorjev narašča, ko orjak s 183 sedeži počasi drsi po stezi k letališki zgradbi. Umiri se ob mogočnem jumbo jetu Lufthanse in celi družini karavel in DC-9.

Sponke vezi se sprostijo in vsa neučakana družina Inexovega izleta se pripravlja na izstop. Večina potnikov si bo ogledala nekaj nacionalnih parkov, nas devet pa je namenjenih na teme Kilimandžara.

Vodi nas pobudnik potovanja k najvišji gori Afrike vodnik Roman Herlec, njegova desna roka pa sta Ksavro Semrov in Rado Riedel, ki se bosta ukvarjala s filmanjem. Eeri Židan in Picek iz Zagreba bosta zapisovala vtise s poti za VUS, Lojze iz Skofje Loke pa bi rad kot redke tabornik stal na vrhu. Tu je še Janez Dovžan z Dovjega, ki bi rad enako kot vsi stal na vrhu gore. Za zdravje odprave bo skrbel dr. Poenta iz Kranja. Ko stopimo z zadnje stopnice, je to za mnoge svečan korak. Mnogi prvič stopajo na tla Afrike, ki v vseh nas budi spomine na mladostna sanjarjenja. Topel zrak nas oblije in še preden se povsem zavemo, se že gnetemo v avtobusu, ki nas odpelje do letališkega splotja.

Pred zgradbo se potem razdelimo v kombije, ki nas odpeljejo proti mestu. Promet se odvija po levi, kar je brezdvomno dediščina Angležev, saj je bila Kenija dolga leta njihova kolonija. Ko cesta zapusti letališče, zavije proti industrijski mestni četrti. Na levi žična ograja vseskozi spremlja cesto. To je nacionalni park. Savana, poraščena s porumenelo travo in skopim grmičevjem, napolnjuje celotno obzorje, ki se končuje z razvlečenimi griči. Po aveni, prepolni cvetja in palm, z vozili vseh mogočih znamk, se vozimo proti središču mesta. Pri hotelu Ambassadeur se ustavimo.

Prva skrb je, da najdemo najugodnejšo možnost za prevoz do Maranga v Tanzaniji. Odločili smo se namreč, da se povzpemo na Kili-

mandžaro s tanzanijske strani, da se s tem izognemo goim savanskim pobočjem kenijske strani.

Medtem ko Roman in Rado urejata glede prevoza, ostali posedamo pred hotelom in v objektiv aparatov lovimo prve posnetke. Ulice so prepravljene z množico ljudi, ki hite po opravkih. Temne polti so, kratkih skodranih las, da v njih moški nosijo svinčnike; dekleta pa so vsaj nekatera počesana kaj nenavadno. Črne, svilene lase imajo na drobno povite v drobne svitke, da je celo lasišče nekako razdeljeno na kvadrate.

Čez ulico, po kateri drsijo kolone vozil, je okrogla veličastna stavba — Hiltonov hotel. Napišemo prve razglednice in zamenjamo denar v kenijske šilinge. Za en ameriški dolar dobimo 7 kenijskih šilingov, kar se kasneje izkaže, da je ravno dovolj za kosilo s pivom v eni izmed solidnih restavracij. Kratak sprehod po pločnikih mimo številnih prodajaln in potovalnih agencij in k banki, pred katero policaj z metriskim »pendrekom« in psom čuva vhod. Knjigarnar je razstavil svoje blago kar na pločniku zraven avtobusne postaje, kjer se ustavljajo enonadstropni avtobusi, natlačeni z ljudmi in sprevodnikom na stopnicah. Ulice so široke, čiste; zgradbe večina moderne, postavljene ali obnovljene v zadnjih letih. Kljub moderni arhitekturi mesta, ulice ne ustvarjajo občutka hladnosti. Beton, asfalt in aluminij se prepletajo s cvetjem, grmičevjem in drevjem, ki pokrivajo sleherno ped zemlje.

Kosimo v ceneni restavraciji, prijetno urejeni in čisti, pivo pa popijemo v beznici, polni dima in preprostih okornih fresk na zidovih. Iz kuhinje se razli-va prijeten vonj po jedeh; pivska družina pa sredi dneva prepeva pesem z otožno melodijo. Drug drugega radovedno opazujemo; belci verjetno le redko zaidejo v ta

lokal. Malo čez poldan smo vsi zbrani pred hotelom. Roman in Rado sta se dogovorila za prevoz in sedaj imamo na voljo landrower s šoferjem in opel, ki ga bodo fantje vozili sami.

Z veseljem stlačimo vse naše tovore in prtljajnike in zapeljemo v reko vozil, ki se preliva po ulicah Nairobija.

V predmestju, polnem skromnih zidanih naselij se ustavimo le toliko, da šofer vzame za na pot nekaj stvari. Mimogrede nas zagrne gruča otročaje, radovednih in prijetnih. Kmalu potem Nairobi ostane za nami. Cesta, ravna in z grobo asfaltirano prevleko reže savano. Oblaki, beli od sonca, vise nad razsušeno ravnino. Zaobljene silhete poraščenih gora se črtajo na obzorju vse do njih pa sega savana. Redko pritlikavo grmovje ozivlja enolično pokrajino. Migetajoča meglica poplesuje tik nad razgretimi tlemi in rahel vetrič kodra šope izsušene trave. Vročina pritiska vse bolj. Nenadoma šofer ustavi, tik ob cesti je nekaj gazel, drobnih, elegantnih.

Vse pogostejše na obeh straneh ceste opazimo črede živine in ob njih vitko postavio Masaja s kopjem. Tam, kjer je drevje gostejše, pa navadno leži skromna vas, gruča preprostih hiš, grajenih iz lesa, obmetanih z blatom in kritih s slamo. Masaji so eno izmed najbolj številnih plemen Kenije, preživljajo se s čredami in se jih v glavnem čas dvajsetega stoletja še ni dotaknil. Vse pogostejše jih srečujemo, ko stopajo ob cesti za svojimi opravki. Vitki so, ogrnjeni z nekaj krpami blaga, včasih sami moški, včasih moške spremljajo žene. V večjih skupinah ne potujejo, so samotarji. Moški vedno nosijo s seboj preprosto kopje, kar jim je orodje in orožje hkrati, da se z njim obranijo nevarnosti, ki jih je v savani dovolj. Možje in žene so ovešeni z nakitom, preprostim, a lepim. Žive v začasnih naseljih imenovanih boma in s svojimi številnimi čredami se pogosto selijo.

Pobudnik in vodja odprave Roman Herlec. — Foto: M. Butinar

Zvezdavi otroci. — Foto: M. Butinar

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

20. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tehnik — 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Bela Bartok: Plesna suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače z domačimi vižami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtljak — 16.40 Kitarar v ritmu — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansambлом Mojmir Sepeta — 18.15 Iz opernega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Za prijeten konec tedna — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Dobre volje v novi teden — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Iz filmov in glasbenih revij — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Dobimo se ob isti uri — 18.40 Popevke iz studia 14 — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zabavni zvoki za vse

Tretji program
20.05 Mojstri vokalne polifonije — 20.30 Okno v svet — 20.45 Operni koncert — 21.30 Dogodki in odmevi — 21.40 Igramo kar ste izbrali — 23.55 Iz slovenske poezije

21. MAJA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.00 Prenos prireditve Srečanje mladine v Kumrovcu — 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.05 Iz opernega sveta — 16.00 Radijska igra: Čudoviti prah — 16.45 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 17.05 Nedeljsko

športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Melodije za lahko noč — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program
9.35 Z orkestrom Raymond Lefevre — 10.00 Nedeljski sprehod — 11.35 Opoldanski cocktail — 13.35 Glasbeni variete — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Koncert za nedeljsko popoldne — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Priljubljeni pevci zabavne glasbe — 18.35 Z orkestrom Alfredo Antonini — 19.00 Naši kraji in ljudi — 19.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 19.40 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Tretji program
20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Znana imena opernih odrov — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Glasbeni utrinki — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Berlinski glasbeni večeri — 21.00 Slovenska nova glasba — 23.55 Iz slovenske poezije

22. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Z revijskim orkestrom Frank Chacksfield — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz slovenske simfonije zakladnice — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Med zbori Slavka Zlatiča in Rudolfa Matza — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Melodije mojstrov lahke glasbe — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Newyorških Filharmonikov — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 S pevci: Marjetko Falk, Jožetom Koblarjem in Majdo Jazbec — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Feniks — 20.00 Predstavljamo vam opero Vojna v domači hiši Franza Schuberta in nov posnetek Puccinijeve opere Gianni Schicchi (stereo) — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Zaplešite z nami

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Ponedeljkov križemkraj — 14.20 Z vokalno-instrumentalnimi ansambli Bele vrane — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Od včeraj do jutri — 16.05 Naš podlistek: Podoželjski zdravnik — 16.20 Z majhnimi ansambli — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Pota našega gospodarstva — 17.45 Za vsakogar nekaj — 18.40 Tipke in godala — 19.00 Naš intervju — 19.10 Glasbena skrinja

Tretji program
20.05 Botique lahke glasbe — 20.30 Večer umetniške besede — 21.10 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Koncert tenorista Antona Dermote — 22.40 Neoklasicizem Igorja Stravinskega — 23.55 Iz slovenske poezije

23. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne v raznih izvedbah — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Nekaj razpoložljive glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z ljubljanskim jazz ansambлом — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital baritonista Sama Vremšaka — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Belgijskega radija — 17.10 V nove zarje — 17.30 Drago Košmrlj: Tito — državnik sveta — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Franca Miheliča — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Koncert lahke glasbe — 22.15 Pri skladatelju Pavletu Merkuju — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Glasbeni bing bang — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Ljudje med seboj — 17.45 Torkov omnibus — 18.40 Z orkestrom 101 Strings — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Srečanje ob lahki glasbi — 20.25 V korak s časom — 20.35 Glasbene konture — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Večeri pri slovenskih skladateljih: Uroš Krek — 23.30 Francois Couperin: Suita za čembalo št. 25 — 23.55 Iz slovenske poezije

24. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Z ansambлом Mojmir Sepeta — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.20 Pri vas doma — 12.10 C. Saint-Saens: Prizor iz opere Samson in Dalila — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Izseljenski zbori pojo — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 M. de Falla: Noči v španskih vrtovih — simfonične impresije za klavir in

orkester — 16.00 Vrtljak — 16.40 S Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 17.10 Iz slovenske orkestralne glasbe — 17.20 Posebna oddaja: Tito in delavski razred — 18.15 Popevke Jureta Robežnika — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.40 Lepe melodije — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 17.05 Srečanje melodij — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Na mednarodnih križpotjih — 17.45 Glasbeni vsakdan — 18.40 Z orkestrom Teat Heath — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam

Tretji program
20.05 Slovenske ljudske pesmi — 20.30 Lahka glasba ob kaminu — 20.45 Žive misli — 21.05 Koncertni jazz — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Iz manj znane operne literature — 22.10 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

25. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz oper slovenskih skladateljev — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.30 Z ansambлом Jožeta Privška — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Klarinetist Igor Karlin na posnetkih iz zadnjega časa, pri klavirju Aci Bertonec — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Silverstings — 17.10 Posebna oddaja: Titova zgodovinska pot — 18.15 Orgle v ritmu — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Sodobni češki skladatelji — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Popevke za lahko noč

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Levo, desno, naokrog — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z ansambлом Silva Stingla — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Iz knjižne police — 17.45 Iz naših javnih priredil

tev in radijskih oddaj — 18.40 Lahka glasba — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Pet minut čez osmo — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.40 Glasbeni soiree — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Prizori iz jugoslovanskih oper — 22.00 Festival v Hainautu 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

26. MAJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Od melodije do melodije — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Poje tenorist Rudolf Franci — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Ob lahki glasbi — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Andre Kostelanetz — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Henčka Burkata — 20.00 Naj pojo narodi — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 S pevci Lidijo Kodrič, Alenko Pinterič, Otom Pestnerjem — 16.05 Vodomet melodij — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Svet in mi — 17.45 Rad imam glasbo — 18.15 Titova pot — 18.40 Priljubljene popevke — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Paleta zabavnih melodij

Tretji program
20.05 Radijska igra: Cuculcan — 21.05 Vrtljak lahkinih not — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moša Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, mailooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

S 20. MAJA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 17.35 Po domače z Zadovoljnimi Kranjci, 18.05 Obzornik, 18.20 Disneyev svet — serijski film, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Kratak film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 TV križanka, 21.30 Na poti k zvezdam — barvna oddaja, 22.00 Tekme — serijski barvni film, 22.50 TV kažipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana)

N 21. MAJA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.40 Pet minut po domače, 9.45 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana), 10.12 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja, 11.50 Mestece Peyton — serijski film, 12.40 TV kažipot, 14.30 Nekaj veselih domačih z ansamblom Maksa Kumra, 15.00 Svetovno prvenstvo v motokrosu — prenos iz Tržiča, 15.50 Praznik cvetja — barvni posnetek iz Lucarna, 16.40 Nadaljevanje prenosa iz Tržiča, 17.25 Obisk v nedeljo, 18.00 Elizabeta Angleška — barvni film, 19.25 Kratak film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Humoristična oddaja, 21.20 Zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb), 21.30 Sportni pregled (JRT), 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

P 22. MAJA

9.05 Odrpta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe — (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb) 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 I. Rosić: Riki — 5. del, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Šest srečanj z Barkerjem — serijski film, 18.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.00 Mladj za mlade (RTV Zagreb), 19.45 Kratak film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Monitor, 21.35 Diagonale, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana)

T 23. MAJA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Ruščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Krojaček Hlaček — 1. del, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Opatija z našimi pevci — barvna oddaja, 19.00 Mozaik, 19.05 Vdor v globino možgan, 19.30 Hura eksperiment in Peta, prstj in celi krak — kratka filma, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Pogovor s Titom — barvna oddaja, 21.30 Desant na Drvar — jugoslovanski film, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana)

S 24. MAJA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 15.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 16.55 Poročila (RTV Ljubljana), 17.00 zasedanje vseh zborov zvezne skupščine — prenos (RTV Beograd, Ljubljana), 18.30 Don Kihot — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Od filma do filma, 19.20 S kamero po svetu: Ljudstvo, ki izumira (Avstralija), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.40 3-2-1, 20.45 Oddaja o Titu, 21.25 Nogomet Glasgow Rangers: Dinamo — barvni posnetek iz Moskve, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana)

Č 25. MAJA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.15 TV v šoli — ponovitev, 15.10 Nemščina — ponovitev, 15.25 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 15.40 Prometna vzgoja — prenos, 16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.10 Boj za obstanek — barvni film, 17.35 Srečen rojstni dan, 18.15 Obzornik, 18.30 Mozaik, 18.35 Merilo vsega je človek — barvna oddaja iz cikla Civilizacija, 19.25 Cikcak, 19.35 TV dnevnik, 20.00 Proslava ob dnevu mladosti — prenos (RTV Beograd, Ljubljana), pribl. ob 21.30 3-2-1, 21.35 Četrtekovi razgledi — Tito v Sloveniji, 22.35 Tito v podobi in besedi, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

P 26. MAJA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10

Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.25 Veliki zmagovalci in njegova sužnja (Trapollo HH 33), 18.10 Obzornik, 18.25 Glasba iz studia B — barvna oddaja, 18.45 Gospodinski pripomočki: Termoakumulacijske peči, 18.55 Ekonomsko izrazoslovje: Retencija, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 French can-can — francoski film, 22.15 Nogomet ZRN: SZ — barvni posnetek iz Münchna, 23.45 Poročila, (RTV Ljubljana)

Ta teden na TV

Nedelja, 21. maja, ob 18. uri:

ELIZABETA — angleški barvni film; v glavnih vlogah: Glenda Jackson, Daphne Slater, Peter Jeffrey;

Po zanimivi seriji filmov o Henrik VIII. bomo naslednjih šest nedelj lahko spremljali življenjsko pot slavne angleške kraljice Elizabete. Prva epizoda nosi naslov Levji mladič.

Torek, 23. maja, ob 21.30

DESANT NA DRVAR — jug. film; režija: Fadil Hadžić; v glavnih vlogah: Maks Furijan, Meta Milošević, Ljubša Samardžić, Marija Lojk;

Film smo ponovno uvrstili v spored ob Titovi 80-letnici in zaradi izrednih političnih dogodkov, ki so bili morda odločilni za razvoj naše revolucionarne poti. Desant na Drvar prikazuje namreč v obliki igranega filma in s številnimi vmesnimi dokumentarnimi posnetki poskus nemškega wermachta 1944. leta, da dokončno obračuna z maršalom Titom in partizansko vojsko.

Petek, 26. maja, ob 20.35:

FRENCH CAN-CAN — francoski film; režija: Jean Renoir; v glavnih vlogah: Jean Gabin, Francoise Arnoul, Marla Felix, Dora Doll, Edith Piaf;

Film predstavlja živopisno fresko Pariza in njegovega nočnega življenja na prelomu stoletja. Takrat je glavno mesto Francije postalo nekakšno kulturno središče Evrope, nemalo tudi po zaslugi režiserjevega očeta, slikarja impresionista, Augusta Renoira.

Kranj CENTER

20. maja italij.-špan. barv. CS film CHURCHILLOVI LEOPARDI ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma MOŽ ZAKONA ob 22. uri

21. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 10. uri, italij.-špan. barv. CS film CHURCHILLOVI LEOPARDI ob 15., 17. in 19. uri, premiera nem. barv. filma TRUPLO IZ TEMZE ob 21. uri

22. maja nemški barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 16., 18. in 20. uri

23. maja nemški barv. film TRUPLO IZ TEMZE ob 20. uri

Kranj STORŽIČ

20. maja angl.-italij. barv. CS film CRNI GUSAR ob 16. uri, amer. barv. CS film BUTTERFIELD 8 ob 18. uri, amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 20. uri

21. maja franc. barv. CS film VOZOVNICA ZA PEKEL ob 14. in 18. uri, italij. barv. film KO SO ŽENSKÉ IMELE SE REP ob 17. in 20. uri

22. maja premiera italij.-špan. barv. filma JAMAJKA — SMRT NE IZBIRA SREDSTEV ob 16., 18. in 20. uri

23. maja italij.-špan. barv. CS film JAMAJKA — SMRT NE IZBIRA SREDSTEV ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

20. maja angl. barv. film VOHUNKA DARLING LILI ob 17. in 19.30

21. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 15. in 17. uri, angl. barv. film VOHUNKA DARLING LILI ob 19. uri

22. maja amer. barv. film DVOBOJ NA SONCU ob 18. in 20. uri

23. maja premiera italij.-špan. barv. CS filma SKRIVNOST BENGALSKE DŽUNGLE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

20. maja premiera amer. barv. CS filma NA POTI V SHILOH ob 18. in 20. uri

21. maja amer. barv. CS film NA POTI V SHILOH ob 15., 17. in 19. uri

22. maja amer. barv. CS film NA POTI V SHILOH ob 18. uri, amer. barv. CS film DVOBOJ NA SONCU ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

20. maja franc. barv. film UM KRALJUJE ob 18. in 20. uri

21. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 18. in 20. uri

22. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 19. uri

23. maja amer. barv. film TORAI TORAI TORAI ob 20. uri

Železniki OBZORJE

20. maja amer. barv. film BALADA O DINGUS MAGEE ob 20. uri

21. maja amer. barv. film ROP IN SLEPILO ob 18. in 20. uri

Radovljica

20. maja franc. barv. film LOCITEV ob 18. uri, italij. barv. film PUSTOLOVSCINE

21. maja italij. barv. film ALI BABE ob 20. uri

22. maja amer. barv. film PUSTOLOVSCINE ALI BABE ob 16. uri, amer. barv. film TIGER JE LEPOTEČ ob 18. uri, franc. barv. film LOCITEV ob 20. uri

23. maja amer. barv. film EL CONDOR ob 20. uri

24. maja amer. barv. film DNEVNIK JEZNE GOSPODINJE ob 20. uri

Jesenice RADIO

20. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

21. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

22. maja amer. barv. CS film VECER NASLEDNJE GA DNE

23. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

Jesenice PLAVZ

20. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

21. maja amer. barv. film SIMBAD POMORSKAK

22. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

23. maja jug. barvni film NA GORI RASTE ZELEN BOR

Dovje Mojstrana

20. maja amer. film STOTEZAV STANA IN OLIA

21. maja italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA

Kranjska gora

20. maja italij. barv. film SOVRAZI SVOJEGA BLIZNJE GA

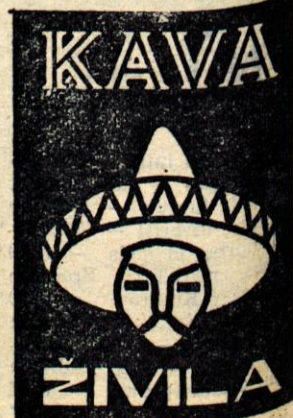
21. maja franc. film OBRISI SOLZE, OČKA

23. maja amer. barv. CS film VECER NASLEDNJE GA DNE

Javornik DELAVSKI DOM

20. maja italij. barv. CS film LJUBEZENSKA IGRA

21. maja italij. barv. film SOVRAZI SVOJEGA BLIZNJE GA, amer. barv. CS film VECER NASLEDNJE GA DNE

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKA

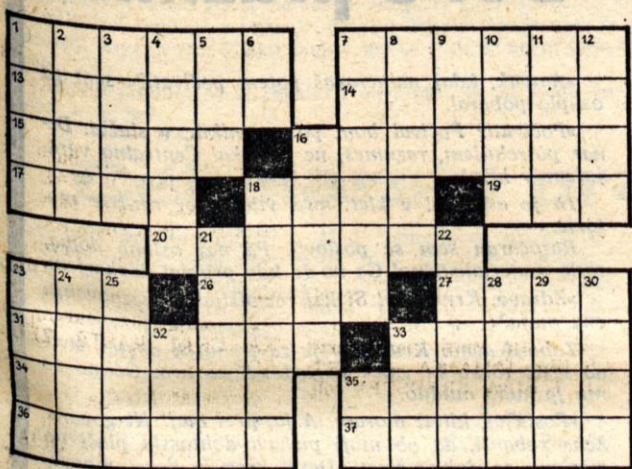
1. MISTER, 7. PLOVBA, 12. ANTITEZA, 14. ORIS, 15. NT, 16. TRNOVO, 18. AZI, 19. NEP, 21. UTO, 22. KOTOR, 24. NI, 26. ZALIV, 27. ODSEK, 28. LAR, 29. ČIK, 31. PAK, 32. ALANIN, 35. ČO, 36. INES, 38. EKONOMAT, 40. STROKA, 41. SABINA.

NAGRADNA
KRIZANKA

IZZREBANI RESEVALCI

Prejeli smo 104 rešitve. Izzrebani so bili: 1. nagrado (30 din) dobi Andrej Kodele, Kranj, Luznarjeva 22; 2. nagrado (20 din) Iva Mayr, Kranj, Jahačev prehod 2/I; 3. nagrado (10 din) pa prejme Igor Gabrič, Kranj, C. kokrškega odreda 12. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. oblika ženskega imena Marija, 7. tedaj, 13. ljubitelj česa, kdor se z čim nepoklicno ukvarja, 14. žensko ime, jugoslovansko-albanska reka, 15. debelo kosmato suknjo iz volne za lovske in športne obleke, 16. podgobje, 17. drevo in sedež v trdi lupini, 18. zaradi tega, 19. ime pevca popevk Pestnerja, 20. žensko ime, 23. okrajšava za opravek, 26. tuje moško ime, ime mnogih skandinavskih vladarjev, 27. športni klub iz Madrida, 31. pristanišče, 33. okolje, osredje, tudi kraj pri Trstu, 34. nasmešek, 35. vodna nimfa, povodna vila, 36. pripadnica Obrov, Avarov, 37. planšar, ovčar.

NAVPIČNO: 1. ne veliko, 2. rimski bog ljubezni, 3. ime narodnega heroja Končarja, 4. tolažba, 5. kožna bolezen, 6. ploskovna mera, 7. s čimer je kaj obito, 8. danes zvečer, 9. vprašalnica za kraj, nedoločni prislov, 10. majhen plug, 11. Sokratov tožilec, 12. veletok na Pirinejskem polotoku, tudi Tejo, 16. ime znanega dubrovniškega književnika Držića, 18. prepir, spor, nesporazum, 21. nenasitnost, 22. operni spev, 23. mrenica, kožica, membrana, 24. pritrdilnica, pravičnost, pravičnost, 25. črta, poteza, 28. tovarna športne opreme v Begunjah, tudi zanos, polet, 29. vrsta žita, 30. Shakespeareov junak, kralj, 32. Sarafin Maria Razli, 33. efekten zaključek šahovske igre, 35. avtomobilska oznaka za Novi Sad.

● Rešitev pošljite do četrтка, 25. maja na naslov:
● Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna
● križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava akad. slikarja Mihe Malčša.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V novem galerijskem prostoru v isti hiši je odprta razstava del slovenske slikarke Ivane Kobilice (do 21. 6.).

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Toneta Tomazina. V kleti razstavlja grafični triptih slikar Štefan Simonič.

V stebriščni dvorani so razstavljena reprodukcijska dela slikarja Albrechta Dürerja (1471–1528).

Galerijske zbirke so odprte vsak dan od 10.–12. in od 17.–19. ure. Muzejske zbirke pa si lahko ogledate vsak dan od 10.–12. ure, v sobotah in nedeljah pa tudi od 17.–19. ure. Razstava del slikarke Ivane Kobilice je odprta vsak dan od 9.–12. in od 16.–19. ure.

loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 20. kola, ki je bilo dne 18. maja 1972:

Srečke s končnicami	so zadele din
0	6
05470	506
41210	1.006
83980	2.006
589500	10.006
1	6
19841	506
24901	1.006
790421	10.006
382	100
08582	500
29032	1.000
594252	10.000
13	10
0263	300
99293	500
053013	10.010
216083	10.000
425013	10.010
24	10
54	10
74	10
49324	510
770424	20.010
4675	200
7695	300
28405	500
546295	10.000
6	6
30426	506
50246	2.006
86336	1.006
323966	10.006
07	20
67	10
86707	520
123647	10.000
08	20
18	30
11518	1.030
37738	500
600308	10.020
629	50
2529	200
34769	2.000
96969	500
163409	150.000

TRZNI PREGLED

JESENICE

Solata 7 din, špinača 6,20 din, korenček 2,80 din, slive 7,50 din, jabolka 5,60 din, pomaranče 6 din, limone 8,10 din, česen 9,50 din, čebula 2,80 do 3,40 din, fižol 8,90 do 10,40 din, pesa 2,60 din, kaša 3,40 din, paradižnik 16,80 do 18 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,50 do 0,65 din, surovo maslo 35 din, smetana 15,50 din, orehi 38 din, klobase 4,50 din, skuta 9,10 din, sladko zelje 4 din, kislo zelje 3,30 din, kisla repa 3 din, krompir 1,10 din, novi 6 din

KRANJ

Solata 5 do 7 din, špinača 4 do 4,50 din, korenček 5 din, slive 6 din, jabolka 5,50 din, pomaranče 6 din, limone 7 din, česen 12 din, čebula 4 do 5 din, fižol 8 do 10 din, pesa 4 do 4,50 din, kaša 5 do

SOBOTA

ROKOMET — Kamnik: Kamnik : Slovan B (ob 19. uri), Stražišče: Sava B : Križe B (ob 19. uri), Selca: Alp-les B : Sešir B (ob 16.30), Kranj: Triglav : Besnica (ob 16. uri)

KOSARKA — Jesenice: Jesenice : Slovan — ženske (ob 18.30), Jesenice : Kroj — moški (ob 20. uri)

NEDELJA

ROKOMET — Tržič: Tržič : Zagorje (ob 10. uri), Duplje: Duplje : Križe (ob 10. uri), Martuljk: Kranjska gora : Sešir (ob 11. uri), Zabnica: Zabnica : Jesenice (ob 10. uri), Radovljica: Radovljica : Kranj (ob 10. uri), Tržič: Tržič B : Predvor (ob 8.30)

ODBOJKA — Jesenice: Kovanar : Kamnik — moški (ob 10. uri), Jesenice : Fužinar — ženske (ob 9. uri), Kamnik: Kamnik : Branik (ob 10. uri)

NOGOMET — Škofja Loka: LTH : Usnjar (ob 17. uri)

poročili so se

V KRANJU

Boršič Ivan in Eržen Jožefa, Ciperle Jože in Berlec Frančiška

V SKOFJI LOKI

Zubak Zvonko in Ržen Danica

umrli so

V KRANJU

Remic Marija, roj. 1901, Kne Frančiška, roj. 1900, Kuhar Mihael, roj. 1909, Finžgar Ciril, roj. 1930

Tekmovanje telesnih invalidov

V počastitev 80. rojstnega dne tovariša Tita je v nedeljo športna komisija kranjske podružnice telesnih invalidov pripravila tekmovanje v kegljanju, streljanju in balinanju. Pomerile so se ekipe kranjske in tržiške podružnice telesnih invalidov in Cestnega podjetja Kranj. Pokrovitelj tekmovanja je bilo Cestno podjetje Kranj.

Najboljša je bila ekipa kranjske podružnice telesnih invalidov, druga je bila ekipa Cestnega podjetja, tretja pa ekipa tržiške podružnice. Kranjski invalidi so tako osvojili pokal.

Športna komisija kranjske podružnice telesnih invalidov namerava v prihodnje pripraviti še več tekmovanj. A. Z.

Miss narcis —
21. maja

V Planini pod Golico bo v nedeljo, 21. maja, že tradicionalna turistična prireditev Miss narcis, ki jo bodo organizirali predstavniki krajevskih organizacij v sodelovanju s turističnim društvom.

Na prireditvi bodo nastopili šolarji recitatorji, pevski zbor domačega kulturno-prosvetnega društva in dramska skupina. Po tem kulturnem programu bodo izvolili letošnjo Miss narcis.

Druga večja prireditev bo masovni izlet na vrh Golice, ki bo 28. maja. Udeležence tega pohoda bodo vodili znani planinci in gorski reševalci z Jesenic ter okolice. V okviru praznovanja meseca narcis bodo v Planini pod Golico pripravili več predavanj o turizmu. Predavanja bo pripravil Stane Tavčar. B. B.

Spominska razstava AMD Tržič

Včeraj, v petek, 19. maja, je bila v paviljonu NOB v Tržiču odprta spominska razstava v okviru proslave 25-letnice Avto-moto zveze Jugoslavije in 25 let AMD Tržič. Razstava je velikega pomena za društvo kakor tudi za samo mesto, zakaj prirejena je prav v času svetovnega prvenstva v motokrosu, ki bo jutri v Podlju belju pri Tržiču. Ob tej priliki je prikazalo društvo svojo dejavnost iz predvojnega in predvsem povojnega časa. Razstavljena je dokumentacija kot so fotografije, pokali, diplome in odličja. Gradivo za razstavo so prispevali razni tržiški aktivni tekmovalci v cestno-hitrostnih dirkah in motokrosu. Zelo zanimiv je primerek 50 let starega motorja indiana in sodobnega jeklenega konjička za tekmovanje v motokrosu. —JP

SREČANJA S TITOM

Ljubitelj preprostih jedi

Maršal Tito se je pri lovu na kozoroga na Ljubelju večkrat ustavil v znani gostilni Ankele v Podljudelju. Največkrat mu je stregla Marta ANKELE. Tito je bil pri Ankeletu zadnjikrat 6. januarja leta 1972. Vpisal se je v spominsko knjigo. Prvič pa je bil pri Ankeletu leta 1953. Marta se takole spominja tistega dne:

»K nam je prišel neki major Miro in dejal, če imamo v posebni sobi zakurjeno. Visoke goste boste dobili, nam je nekam skrivnostno povedal. Ko sem ga vprašala, če bo prišel Tito, se je delal neznanško nevednega. Major me je še prosil, naj posebna soba ne bo urejena ne vem kako 'nobel', ampak naj bo čim bolj preprosto pripravljena. Na hitro smo pognili mize ter pripravili narezek in čaj. Kar naenkrat je stopil v gostilno maršal Tito s spremljevalci. Jedli so narezek in pili čaj. Potem je odšel predsednik na kozoroga. Vrnil se je nekoliko slabše volje, ker ni nič ustrelil. Ko pa je bil drugič pri nas, je

bil zelo vesel. Prišel je k meni in rekel: 'Gazdarica, danes, da li znate, sam najšretniji čovjek na svetu!' Ustrelil je zares lepega kozoroga. Njemu in spremstvu sem skuhalo ajdove žgance in zelje. Jedel je z veliko slastjo. Nekateri iz njegovega spremstva pa so se malo 'špičili' nad jedjo.

In kaj je ponavadi jedel Tito pri vas?

»Petkrat nas je obiskal. Razen žgancev in zelja si je zaželel narezek, enkrat 'ajmoht', tretjič sem mu pripravila golaž in vampe, spekla pa sem mu tudi orehovo potico.

In vaši občutki, ko ste stregli tako visokemu gostu.

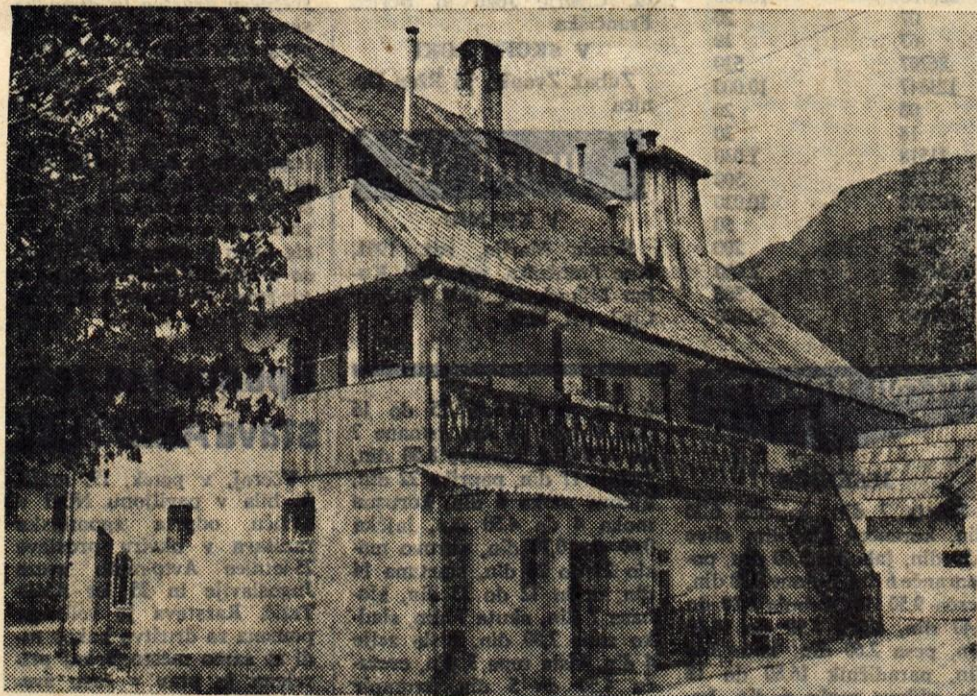
»V začetku sem imela tremo. Bala sem se, da ne bo vse prav. Jedl ni nihče prej, preden sem jo nesla maršalu, pokušal. Tito je bil vedno izredno prijazen. Kadar sem prišla k njegovi mizi, me je kaj vprašal. Spominam se, da mi je enkrat rekel: pri vas je tako domače, imate domač kruh, kmečko peč, kako da kuhate turško kavo? Spominam se tudi, da je enkrat Ti-

to pri jedi popackal mizo. Prinesla sem prtček in madež prekrila. Zahvaljeval in zahvaljeval se mi je in to v njemu značilni zagorščini. Vsaj meni se zdi, da mu je bila naša gostilna všeč. Ko je šel 1962. leta z Ljubelja, ni imel veliko časa za postanek. Vendar je kljub temu velel ustaviti avto. Pojavil se je na pragu in nam vsem skupaj zaželel srečno novo leto.

Pravijo, da ima predsednik Tito poteze in značilnosti, ki mu dajejo avtoriteto in vlivajo človeku, ki se sreča z njim spoštovanje. Katere posebnosti ste opazili, ko ste se srečevali z njim?

»Mislim, da ima Tito tako značilen pogled in da je tako energičen, da lahko vidi vsakdo v njem veliko avtoriteto. Ima izredno izbrušen občutek za ljudi. Tega mu ne more nihče oporekati. Vsaj po mojem pa je zanj značilno še nekaj. V njegovem toplém pogledu je nekaj ostrega. Če je treba, zna bliti hud...»

Pripravil:
J. Košnjek

Gostilna Ankele v Podljudelju. — Foto: F. Perdan

Mira Vudrič in Janez Brojan na srečanju s Titom

25. maja bo v Beogradu tradicionalno srečanje mladih Jugoslovancev s tovarišem Titom. Poleg številnih mladih, pionirjev in mladincev iz vse Jugoslavije, se bosta kot predstavnika jeseniške mladine udeležila tega srečanja tudi Mira Vudrič in Janez Brojan.

Jesenjski mladinci so sklenili, da ponesejo z Jesenic čestitke tovarišu Titu prav Janez Brojan, eden najboljših mladih jugoslovanskih alpinistov, ki je sodeloval pri mnogih ekspedicijah ne le v naše gore, temveč tudi v gore Azije in Evrope, ter Mira Vudrič, ena najboljših jeseniških športnic, košarkarica, ki uspešno prenaša svoje bogate izkušnje in znanje tudi na mlajše. — D. S.

Ceprav so prvomajske počitnice že davna preteklost in čeprav vesoljni slovenski narod pričanja potihem razmišljati o naslednjih, mi spomin nanje ne da in ne da miru. Kot zaveden državljani sem jih pač kanil preživeti čim bolj veselo, na kakšnem izletu, v krogu starih prijateljev. Prejšnja leta smo namreč vedno množično odhajali v naravo, zadnje čase pa celo z različnimi turističnimi ekskurzijami v tujino. Zato ne morem razumeti, kako da letos vsi ti moji kompanjoni niso hoteli nikamor. Pomislite, zanje praznikov sploh ni bilo! Delali so, reveži, delali! Za praznik dela so delali! In v njihovih očeh sem s svojo nazadnjaško mentaliteto, s svojim smešnim prepričanjem, da je treba prvi maj proslaviti v udobnem lenarjenju, izpadel skrajno neumno, čudaško.

»Vencelj, kam jo bomo mahčili tokrat?« sem dva dni pred vstopom v mesec ljubezni potkal pri znanicu, mehaniku. Sprejel me je v zamaščenem pajacu, s »francozom« v rokah.

»Kam jo bomo mahčili? Jaz nikamor. Šest avtomobilov stoji doli na dvorišču in še tri imam obljubljene. Vse moram popraviti in tale teden odmora je kot nalašč za 'fuš'.

Dol s prazniki

»Ampak, kdaj nameravaš potem počivati?« sem ga osuplo pobaral.

»Počivati? Počival bom po praznikih, v službi. Denar potrebujem, razumeš, ne počitka! Centralno vgrajujem v hišo!«

In je odhlačil v klet, med vijake ter razdrte motorje.

Razočaran sem se poslovil. Pa naj ostane doma, teslo materialistično! Ga bo že kdo prijavil davkarjem.

»Zdravo, Krunoslav! Si kaj razmišljal o praznovanju ena maja?«

Zobozdravnik Krunoslav je za trenutek obstal, živčno vrtel torbo in vmes pogledoval na uro. Očitno se mu je hudo mudilo.

»Poslušaj, hiteti moram. A ja, prvi maj! Ni govora. Žena robanti, da ob moji piškavi dohtarski plači ne moremo spodobno živeti. Deset kron in devet mostičkov me čaka čez praznike. Plačajo v devizah. Veš, Emilija je odločila, da bomo jeseni gradili vikend...»

In že ga ni bilo. Prekel sem tisto ksantipovsko Emilijo in tisto vražje brucovanje, na katerem je ujela okajenega Kruna, ter krenil obiskat Ceneta. Cene je zmeraj pripravljen na zabavo, sem zadovoljno tuhtal. Kot direktor podjetja »Šrauf« bo gotovo veličastno proslavil dan proletarcev.

»Oprosti, fant, ampak res ne utegnem. Saj ti je znano, da sem honorarno tudi direktor Magazinov v izgradnji in če že vlečem dodatnih štiristo jurjev, moram sem ter tja tudi kaj narediti zanje. Ravno pet dni potrebujem, da pridem na tekoče. Pa drugič.«

Zmehčano sem odtaval v solzavi popoldan. Ljudje so ponoreli, me je prešinjalo. H kolegu Zanetu grem. Upam, da je vsaj on sit pisalnega stroja in da bo rade volje sprejel povabilo »na lepše«.

Žane je tipkal, kakor da bi bili tik pred zaključkom redakcije. Ko sem vstopil, je od strahu pozabil zapreti usta.

»Zdravol! Eeee... sedi. Eeee... kako naj začnem... eeee... nisem ti še povedal, da honorarno urejam tovarniško glasilo podjetja 'Vitrih', kajne? No, nikar ne čekaj staremu. (Stari je naš urednik — op. p.) Tako malo izboljšam družinski proračun — saj razumeš, a ne? Med prazniki bom značil skupaj tri številk. Le v grobem jasno. Komaj se mi izplača, ampak vseeno... Hej, kam pa drviš?«

Drvel sem ven, po sapo. Dušilo me je. Kje ste, stari, dobri, zavedni časi socialistične izgradnje? Takrat smo še vsi pošteno, ideološko zrelo častili državne praznike. Danes so stvari postavljene na glavo. Danes si oddih privoščijo samo revmatične čistilke in pretegnjeni težaki. Ostalo delovno ljudstvo gara noč in dan, brez prestanka. Živelo, ljudstvo! Dol s prazniki, tovariši! Nepotrebni so.

I. Guzelj

ČEBELARSKI PIKNIK — V nedeljo, 7. maja, so se zbrali na čebelarškem pikniku v taborišnem domu v Jeseniških rovtih člani Jeseniške čebelarške družine. Na pikniku so podelili priznanje enemu najstarejših čebelarjev na Jesenicah, Mirku Zupanu.

Predsednik Jeseniškega društva čebelarjev je Ivan Pohar, ki se že 53 let ukvarja s čebelarstvom. Že 25 let je tudi predsednik društva. Čebelarstvo se je na Jesenicah začelo 1898. leta, leta 1925 pa se je pet čebelarjev združilo v Čebelarstvo družino.

Najstarejši čebelar pa je na Jesenicah prav gotovo Višnar, ki ima danes 24 panjev. Tovariš Višnar zelo rad pomaga z nasveti mladim čebelarjem in zato je tudi prejel priznanje TROT 72.

Letošnji nagrajenec, Mirko Zupan, pa se tudi že nekaj časa ukvarja z raziskovanjem bolezni čebel.

Ob koncu piknika so si čebelarji obljubili, da se bodo še večkrat sestali in izmenjavali izkušnje. — S. Srč

S kranjskimi jamarji na Notranjsko

Jamarji pri planinskem društvu Kranj tesno sodelujejo z najmlajšimi planinci — pionirskim pododsekom. Poleg rednih predavanj z barvnimi diapozitivi, ki jih izvajajo na vseh šolah v občini, nas enkrat letno povabijo na skupni zlet v jame. Lani so nam odkrili za nas neznano kočevsko podzemlje, letos pa so pripravili ogled notranjskega Krasa. Zanimanje med mladimi je bilo tako veliko, da smo napolnili kar štiri avtobuse in se deževno aprilsko nedeljo napotili novim doživetjem na proti. Vse naše gore so bile zavite v težke, sive oblake, ko smo jim pomahali v slovo in si mislili: »V jamah bo vsaj malo naravnega kritja pred mokroto.«

Najprej smo se ustavili na Cankarjevi Vrhnik in se ob spomeniku poklonili največjemu mojstru slovenske besede. Krenili smo k Močilniku in videli, kako Ljubljana pozdravlja beli dan, ko se že naveliča podzemskih sprehodov. Nato smo se odpeljali proti Planini. Čakal nas je obisk Planinske jame. Nestrpni smo pričakali vodnika, ki nam je odprl pot v podzemlje. Zagorele so jamarške karbidovke in številne lučke naših baterij. Kolona je krenila na čarobno pot ob šumeči Unici v zemeljsko notranjost. Pred nami so oživljale vedno nove in nove naravne apnenčaste podobe, obžarjene od morja premikajočih se svetilk. Vse prehitro nam je pot zaprlo sotočje Pivke in Reke, ki prihajata vsaka iz svojega konca in se zlijeta v novo reko Unico. Pot od tu dalje je možna le za izkušene jamarje, ki so nam pokazali, da pri prodiranju ni potrebno nič manj poguma in spretnosti kot pri plezanju preko gorskih sten.

Polni novih vtisov smo se vrnili iz jame in nadaljevali pot proti Rakovemu Škocijanu. Slabo vreme nam je onemogočilo, da bi natančneje pregledali in prehodili to izredno naravno zanimivost, pravi okras naše domovine. Dobili smo le bežno sliko močnega naravnega mostu, preko katerega je peljala tudi naša pot.

Vabilo nas je Cerkniško jezero. Že dosti smo o njem slišali v šoli in tudi brali v časopisih, a vseeno nas je presenetila njegova prostornost. Slutili smo neštete požiralnike pod gladino in ob razlagi se nam je zdelo kar neverjetno, da pridejo vse te vode na dan kot mirna Ljubljana pri Vrhnikih.

Se ena zanimivost nas je čakala: Križna jama. Naši pionirji so si danes nabrali že toliko jamarških izkušenj, da se jih je lotila prava raziskovalna strast v odkrivanju podzemlja. Nič ni bilo hudega, če so bili čevlji že vsi blatni, prepojeni z vodo, obleka mokra, tudi obrazi so dobili svoje pečate. Vsako novo odkritje je rodilo hrepenenje po drugem novem. Končno smo zagledali beli dan, ki je bil seveda še vedno siv in moker, a nam ni pokvaril navdušenja in veselega vzdušja.

Čakala nas je vožnja prek Bloške planote. V Rašici smo se ustavili ob Trubarju, na Turjaku, pa si ogledali starodavni grad, ki je tako bogat z zgodovinskimi dogodki od turških časov do slavnih bojov Prešernove brigade med NOB.

Vrnili smo se z zavestjo, da smo veliko pridobili. Vprašanja naših planincev, ali bomo imeli še kdaj tak izlet, so potrdila naše prepričanje.

M. B.

Čebelarški praznik

Drugo leto bo minilo 200 let od smrti znamenitega slovenskega čebelarja Antona Janše. Čebelarji se na to obletnico dobro pripravljajo. Že letos bo več čebelarških prireditvev, ki naj obudijo spomin na slavne kranjske čebelarje in spodbude mladino, da bi vzljubila čebelarstvo. Današnji rod slovenskih čebelarjev je že precej osivel in kljub prizadevanjem je še vedno premalo mladih čebelarjev, ki bi nadaljevali tradicijo očetov in dedov.

Med omenjene prireditve sodi tudi odkritje spominske plošče čebelarju Petru Pavlu Glavarju. Odkrili jo bodo 2. julija letos.

Peter Pavel Glavar je bil rojen 1721. leta v Ljubljani. Morda se boste vprašali, zakaj mu bodo odkrili ploščo v Komendi. Glavar se je rodil kot nezakonski sin mlade služkinje, ki je novorojenčka odložila na prag Petra Jakoba Testaferatta, ki je bil komendant reda malteških vitezov v Komendi. Mati Petra Pavla

Glavarja je prej služila pri temu baronu in zato zgodovinsko upravičeno domnevajo, da je bil baron Petrov oče.

Peter je odrasel pri kmetu Basaju v Komendi. Ko je postal duhovnik, je kupil graščino pri Mirni na Dolenjskem, kjer je vodil vzorno posestvo. V hlevu je imel 60 glav govedi in konj, na vrtu pa 300 do 500 panjev čebel. Napisal je prvo slovensko razpravo »Pogovor o čebelnih rojih«, ki pa ni bila natisnjena in so rokopis našli šele pred 22 leti.

J. Vidic

Vzreajmo boljše čebele

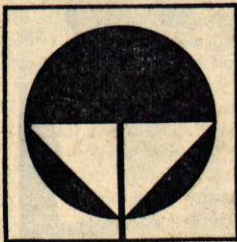
Takšen je naslov knjižice, ki je pred nedavnim izšla v založbi zavoda za čebelarstvo v Ljubljani. Knjižica bo nedvomno izpolnila vrzel na tem področju in pomagala zlasti mlajšemu rodu čebelarjev pri uspešnem gojenju čebel.

Znano je namreč, da je za dosego večjih pridelkov zelo pomembna kakovost matice. Rodovitne matice so namreč pogoj za razvoj živahnih družin. Kako si jih lahko vzredi vsak čebelar sam, nazorno in na poljuden način opisuje knjižica, ki ima 160 strani, besedilo pa ponazarja 51 slik in grafikonov. V knjižici so navodila tudi za čebelarje z manjšim številom panjev in za zahtevnejše čebelarje — vzrejevalce matic. Opisana je vzreja v Znidarskih in nakladnih panjih. Prav tako je opisano tudi odbiranje čebel. V posebnem poglavju pa so opisana opravila za čebelarje ob vikendih.

Gradivo je razporejeno tako, da obravnava najprej preproste načine za čebelarje z manjšim številom družin. Sledijo zahtevnejši postopki za vzrejevalce matic in čebelarje, ki imajo več panjev. Podobno kot vzreja je obravnavana tudi selekcija. Podrobno je obdelana množična odbira, ki je izvedljiva v vsakem čebelnjaku Kogar zanima genetika čebel, tudi ne bo razočaran. Avtor namreč podaja poenostavljen način ocenjevanja čebeljih družin po zunanjih znakih čebel in gospodarskih lastnostih čebeljih panjev.

Knjigo, ki ima jubilejni značaj, je napisal predavatelj čebelarstva na Biotehnični fakulteti v Ljubljani dr. Jože Rihtar. Posvečena je prvemu vzrejevalcu matic, našemu rojaku Antonu Janši, prvemu učitelju čebelarstva na dvoru cesarice Marije Terezije ob 200-letnici njegovega delovanja na Dunaju. Knjigo je moč dobiti v Mladinski knjigi v Kranju, v Čebelarškem muzeju v Radvljici in pri čebelarškem društvu v Radvljici.

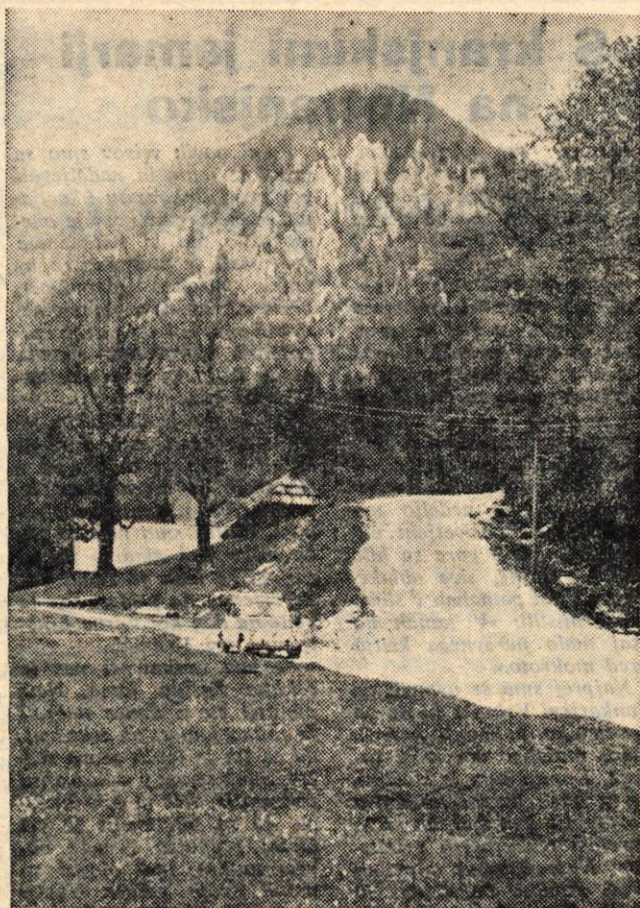
KONCERT AVSENIKOV FESTIVALNA DVORANA NA BLEDU 15. JUNIJA

murha

PREDPRODAJA VSTOPNIC V VSEH PRODAJALNAH MURKE

Široko in dobro vzdrževano makadamsko cesto, ki povezuje Zgornjo Radovno z Mojstrano, je od krajevne skupnosti Mojstrana prevzelo Cestno podjetje Kranj. — Foto: D. Sedej

ŠKOFJA LOKA

10., 11. VI. 1972

XXIII. MEDNARODNE CESTNO HITROSTNE DIRKE

Vsa organizacija na lastnih plečih

V prostorih novega škofjeloškega hotela Transturist je bila minuli četrtek zvečer novinarska konferenca, na kateri so prireditelji dirk za Nagrado Loke '72 predstavili tiska, radia in televizije seznanili s potekom zaključne faze priprav. Zvedeli smo, da je uradni rok prijav potekel 16. maja ob 24. uri. Dokončno potrjenih in obojestransko podpisanih je 123 startov (88 % maksimalnega možnega števila). A ker domači tekmovalci in Italijani že po tradiciji zamujajo vnaprej postavljene roke, bo komisija zlahka zapolnila preostala prosta mesta.

»Marsikoga smo že zavrnili, marsikoga pa še bomo,« nam je zaupal sekretar dirke, inž. Jože Hauptman. »Letos prvič ne forsiramo množičnosti, temveč kvaliteto. Trudimo se, da bi pritegnili kar največ dobrih tujih voznikov. Čim manj je namreč nastopajočih in čim boljši so, tem višje bodo hitrosti. Razen tega gneča na cesti ni ravno v prid varnosti.«

Sploh so varnosti motoristov in gledalcev tokrat posvetili izjemno pozornost. Občinstvo bo lahko sledilo dogodkom le z določenih, skrbno zaščiteneh prostorov in ne več s katere koli točke ob 4,5 km dolgi progi.

In še eno značilnost velja omeniti: AMD Škofja Loka je tokrat prevzelo na svoja pleča celotno organizacijo tekmovanja. Case bodo merili z napravami Omega, last smučarskega kluba Transturist, za hitro in učinkovito izračunavanje rezultatov pa naj bi poskrbel domači IBM center, ki sicer služi loškim gospodarskim organizacijam.

Ob koncu moramo spregovoriti tudi par besed o Jugoslovanih. Najbolj množično bodo zastopani v razredu »brenceljev«, v kategoriji do 50 cm. Pretežno vozijo znane stroje tovarne Tomos iz Kopra, ki je lani, v konkurenci tovarniških ekip, zasedla odlično četrto mesto (za Kreidlerjem, Derbijem in Yamathijem). Njena najboljša moža sta Italijana Parlotti in Rinardi, katerih obračun z bivšim svetovnim prvakom Rudolfom Kunzom (ZRN — Kreidler) utesne biti glavna zanimivost uvodnega merjenja moči na 23. povojni dirki v mestu pod Lubnikom.

I. Gazelj

ZGORNJA RADOVNA — DOLINA ENCIJANA

Zgornja Radovna leži na razpotju poti v Mojstrano in Zgornje Gorje. Prelepa dolina, obdana z Jerebikovcem v Mežakliji, Mecescnovcem, Rjavino in Frčkovu planino, s prostiranimi travniki in širnimi, bogatimi gozdovi, ni le prijetno zatočišče nedeljskih izletnikov, številni preživijo tod svoje letne dopuste, saj je na obronkih gozdov zrastle v zadnjih petih letih okoli 30 počitniških hišic.

Vas povezuje s štirimi kilometri oddaljeno Mojstrano dobra makadamska cesta, ki se nadaljuje naprej v Krmo in Gorje. Kraj je toliko oddaljen od Srednje in Spodnje Radovne, da je, z nekaj hišami, že samostojna vas in veliko bolj krajevno navezana na sosednjo Mojstrano kot na obe Radovni. Vas šteje 16 hiš, ki leže oddaljene ena od druge po dolini navzgor do Kosmačevega prevala in ustja Krme.

Dolina pa ni le znana kot lepa izletniška točka in izhodišče v triglavsko pogorje, zdaj, v teh mesecih, so travniki v Zgornji Radovni modri zaradi lepe gorske cvetice — encijana.

»Res je morda nekoliko ne navadno,« pravijo domačini, »da pri nas raste toliko zaščitene gorske cvetice, toliko encijana. Mnogi sploh ne morejo verjeti, da je encijana toliko. Tisti pa, ki pozna to suho in nerodovito zemljo, se temu ne čudi. Encijan raste ob obronkih gozda, tam, kjer zemlja ni gnojena.«

PRI PSNAKU

Menda ni ljubitelja gora in naših gorskih dolin, ki še ne bi slišal za znano gostilno Pri Psnaku v Zgornji Radovni. Gostilna je znana daleč naokoli po dobrih domačih klobasah in šunki.

Ivanka Lipovec

»Zaradi teh jedi prihajajo k nam tudi iz oddaljenih krajev,« pravi gostilničarka

Ivanka Lipovec. »Gostilna je stara, pred vojno je bila v tej stavbi trafika, po vojni pa gostilna. Največ gostov je planincev, poleti, ob lepem vremenu, pa prihajajo tudi številni izletniki.

Velika ugodnost je dobro vzdrževana cesta, elektrika, le vodovod bi še radi imeli. Vendar pa so pri Vodovodu na Jesenicah že napravili idejne načrte za vodovod v Zgornji Radovni in upamo, da bo kmalu dovolj denarja, da bomo dobili vodovod.

Nekaj vaščanov že ima prevozna sredstva, drugi pa morajo še vedno pešati v štiri kilometre oddaljeno Mojstrano v trgovino. Starejši bi že še potrpehli, toda hudo je zaradi otrok, ki obiskujejo osnovno šolo v Mojstrani. Posebno za učence prvih razredov je pot hudo naporna in radi bi, da bi otroke vozili s kombijem. Zaradi ceste ne bi bilo nobenih težav, saj je dobra in vedno vzdrževana.

Mislili, da bi se Radovčani ukvarjali s turizmom, če bi se kraj turistično razvijal. Nekateri imajo že urejene zasebne turistične sobe, drugi jih bodo uredili v naslednjih nekaj letih. Tudi pri nas bomo sčasoma poskrbeli za nekaj sob. Pri nas bi se posebno dobro lahko razvijal turizem poleti, medtem ko za zimskega ni posebnih možnosti. Nilmamo primernih smučarskih terenov. Prav gotovo pa bi tudi Zgornja Radovna turistično zaživela, če bi zgradili triglavsko žičnico.

SKOPA ZEMLJA

Vaščani v Zgornji Radovni se še vedno večinoma ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom. Zemlja je skopa, podnebje za kmetijstvo neugodno. Zemlja je nerodovita,

polna kamenja, na njej uspeva le krompir in ajda. »S kmetijstvom in gozdarstvom se ukvarjam,« pravi Angela Smukavc, ki je ostala na kmetiji sama z dvema otrokoma. »Pri nas je leto pokriva ko, saj večino leta pokriva zemljo sneg. Imam okoli 50 ha gozda, davka smo kmetje tu oproščeni. Živimo pa večinoma le od gozda in živine.

Pri delu mi pomaga le svaki, včasih, kadar pa je dela le preveč, moram poiskati pomoč drugje. Lani smo kupili kosilnico, upam pa, da bom drugo leto dobila posojilo in nabavila nekaj novih kmetijskih strojev.

Če bo v Zgornjo Radovno prihajalo več izletnikov in turistov, bomo tudi pri nas uredili nekaj turističnih sob. Seveda bo treba v vas tudi vodovod. Pri nas imamo vodo iz studenca.

D. Sedej

Angela Smukavc

V NEDELJO, 21. MAJA 1972 ZAKLJUČUJEMO ZIMSKO SEZONO NA VOGLU.

Dnevna karta za celoten sistem žičnic izjemno 15 din.

Posebna nagrada za 850.000 potnika!

Vse žičnice in vlečnice redno obratujejo!

Se priporoča

Transturist

16. maja je ob 9.10 prispela v Železnike Titova štafeta. Do plavža so jo iz Škofje Loke pripeljali z avtomobilom, tu pa so jo prevzeli mladinci osnovne šole Železniki, ki so jo prinesli do Loga, od koder je nadaljevala pot čez Dražgoše po radovljiški, nato pa še po drugih gojenjskih občinah. V Železnikih je imela štafeta edini postanek v telovadnici osnovne šole, kjer so učenci izvedli kratek kulturni program v čast 80-letnice našega tovariša Tita. — Rado Šuštar, 8. r. osn. šole Železniki

Foto krožek v osnovni šoli Cerklje

Ze vse šolsko leto so mladci želeli, da bi na osnovni šoli Davorin Jenko Cerklje imeli foto krožek. Želja se jim je uresničila aprila, ko

so v temnici stare aparate nadomestili z novimi. Pod vodstvom učiteljev so se mladci takoj lotili izdelave slik spominskih obeležij NOB, ki

so jih posneli že prej. Ob dnevu mladosti bodo slike razstavili.

Med pevci pa so ustanovili mladinski kvintet. Pripravili so že več nastopov, ne le v šoli Davorin Jenko, temveč tudi drugod. Večina pojejo slovenske narodne. Ob zaključku šolskega leta bo kvintet pripravil samostojen koncert.

Tudi mesec mladosti bodo mladinci osnovne šole Cerklje proslavili kar najbolj slovesno. V sodelovanju z vaškim aktivom ZMS pripravljajo razna športna tekmovanja. Srečali se bodo v košarki in rokometu in se pomerili v šahu.

T. B.

Budilke ni več

Na posteljni omarici imam budilko, ki pa ni več budilka, ker ne zveni več. Nekoč sem jo v sanjah vrgla na tla in od takrat me ne budi več, a ure mi vseeno kaže. Verjamem, da je ta ura že za v pokoj, a težko bi se ločila od nje.

Pred nekaj dnevi pa je bila ura ves čas šest. Ko sem se zbudila, ko sem že najmanj pol ure ležala in še bi ležala, če ne bi sonce kukalo skozi okno. Ampak na koncu se mi je že vse zdelo čudno in

sem vstala in stenska ura je bila že osem. Le kaj pa je spet to? Prvoaprilska šala ni, saj je prvi april že davno minil. Moja stara prijateljica ura me je torej prevarala.

Je pač tako. Vsaka stvar se enkrat konča. Tudi moja ura je šla v pokoj. Le brat jo je še prej razdril, jo do konca uničil, pobral vijake, nato pa je romala v posodo za smeti. Zelo hvaležno, ali ne?

Majda Lušina, osn. šola
Cvetko Golar, Škofja Loka

Pod oknom so peli ptiči. Seveda, kdo bi jim zameril. V deželo je prišla pomlad in z njo ptičje ženitovanje.

Okno je bilo zastrto z zaveso. Postelja je bila v belem, le neobgljeno bitje, ki je ležalo v njej, je bilo porjavelo od sonca. Vsi smo strmeli vanj, kot da bi nekaj pričakovali. Na zastareli mizi je dogorevala sveča in plamen je žalostno ugašal.

Slovo

Zrak je bil prenaščen z dimom. Zene so bile sklonjenih glav, po zatohli sobi pa je bilo slišati pridušeno ihtenje. V prsih me je nekaj zabolelo in težko sem dihala. Mož, v katerem je bilo zaznati zadnje utrinke življenja, se je zastrl v strop. Zgarana glava je omahnila na belem blazinjaku. Zgubane roke so krčevito držale rob rjuhe. Mož, ki je leto za letom kosil

travo, rahljal zemljo, jo namakal s svojim potom, se sedaj bori s smrtjo. Ta bo prišla vsa gluha za prošnje, katere sliši iz ust svojcev. Vsak čiv-čiv mu krajša življenje. Kako lepo je živeti, toda o tem ne odločaš ti! Kocka je padla. Dvoboj je bil izbojevan. Smrt je premagala, kot že tolikokrat, človeka. V sobi je nastal glasen jok, a pred oknom so imeli ptički svoj obred — kot da se ni nič zgodilo. Dušilo me je v prsih, odšla sem iz sobe. Hudo mi je bilo za starčkom, ki je bil vedno tako dober in prijazen z mano, ki mi je delil nauke in pripovedoval, da je v življenju sreča opoteča, a da poštenost premaga vse.

Krepak kmečki duh, smeh na ustih, vse je v trenutku zamrlo — smrt je opravila svoje.

Tadeja Prestor,
7. b r. osn. šole Stanko Mlakar,
Šenčur

Nekoč majhen deček - danes veliki mož - Tito

Rodil si se kot navaden otrok. Bil si sin revnih staršev. V vsem si bil podoben svojim vrstnikom širom po svetu. Toda tvoje bistre oči so kmalu spoznale krivico. Ti pa si si želel pravice. Pravica! Beseda, ki vzklika tisočim majhnim, ponižanim, nemočnim. In med njimi si bil tudi ti. Za pravico in enakost si se boril že v mladosti, borbo proti izkoriščanju pa bojuješ že vse življenje. Bil si majhen, neskončno majhen del neskončno velike množice, ki se je borila proti izkoriščevalcem. Upiral si se tistim, ki so te izkoriščali. Tvoje železne volje ni uklonilo ničesar. Ni ti bilo žal prostosti, ko si sedel v zaporu. Vedel si, za kaj se boriš. Pred seboj si videl jasen cilj, ki ga mnogi niso razumeli. Čakal si na prostost, da potem zopet nadaljuješ boj. Ni ti bilo vseeno, ko si hodil po mestu in gledal umazane in revne otroke. Umazane in ponižane si hotel rešiti bede. S svojimi lepimi nazori si pridobil zaupanje med širokim ljudskim množicami. Postal si velik. Postal si idol vseh majhnih in zatiranih. Pri vsakem uporu, pri vsaki stanki so govorili o tebi, o revolucionarju, s katerim bodo šli v boj.

Povsod, koder so te poznali, so povzdigovali tvoje ime in te vabili k sebi. In potem je prišla... vojna. Vedel si, kaj nas čaka. Vedel si, proti komu se je treba boriti.

S svojimi borci ste se borili proti dvema sovražnikoma — proti okupatorju in proti kralju ter njegovemu nazadnjaškemu režimu. Po svetu so govorili o majhnem Jugoslaviju na Balkanu, ki se je uprla nepremagljivemu Hitlerju — tvoja zasluga! Nikogar ni bilo, ki ne bi poznal tvojega imena. Končno je spet posijalo sonce, sonce svobode na našo domovino, čeprav porušeno. Vedel si, kaj je treba storiti. Širom po naši lepi domovini je zadonela pesem brigadirjev, ki se je mešala s pesmimi krampov in lopat. Naša zemlja je spet vzcvetela. Začela je novo življenje pod tvojim vodstvom. Čas teče, mi pa živimo dalje in se samo še spominjamo na slavne čase naše zgodovine.

Dragi tovariš Tito, ni besed, s katerimi bi se ti mogli zahvaliti, zato ti samo s skromnim besedam želim, da bi še mnogo let prebival v naši sredini — kot velik mož.

Zdenka Valjavec, 8. b r. osn. šole heroja Bračiča, Trzin

Razvitje prapora kluba OZN

V torek, 9. maja 1972, je bila v telovadnici osnovne šole proslava ob dnevu osvoboditve.

Na to proslavo so bili povabljeni: prvoborec in komandant prve kurirske postaje TV15 Anton Može, predsednik občinske konference ZMS tovariš Lapajna pa še nekateri drugi.

Proslava se je začela z govorom predsednice kluba, učenke osmega razreda Anite Jakac. Sledil je recital članov kluba Organizacije združenih narodov, vmes pa je zapel mladinski pevski zbor. Ker je bil koroški pesnik in učitelj Valentin Polanšek zadržan, je namesto njega predsednik ZZB NOV Jesenice prvoborec Franc Konobelj-Slovenko razvil prapor kluba OZN, ki so ga sešile učenke osmega razreda.

Klub OZN deluje na osnovni šoli Tone Čufar že deset let. Njegov mentor je Jaka Klinar. Kljub je v tem času dosegel že lepe uspehe. Letos je dobil priznanje občinske

konference ZM, predsednica kluba pa priznanje mladim družbenim delavcem.

Bogdan Bricelj, 8. r. osn. šole Tone Čufar, Jesenice

Jezno računanje

Oh, kako je to hudo, če račun ne gre v glavo. Mama hoče, da modrujem, jaz pa jezno obupujem. Meni več kot jeza vsa, le bombonov pest velja. A bombonov ne dobim, ker doma se ne učim.

Tatjana Pires, 4. b r. osn. šole Stane Žagar, Kranj

S
SOLSKIH
KLOPI

MARTA odgovarja

Dolly iz Škofje Loke — Stara sem 14 let, tehtam 48 kg in sem visoka 160 cm. Imam srednje dolge kostanjeve lase in sivo modre oči. Za valetu bi rada imela obleko. Prosim, svetujte mi kraj obleke in še katere barve mi pristajajo.

Marta — Obleko si lahko ogledate na skici. Krojena je ob telesu, rahlo zvončasta proti spodnjemu delu, zapenja se ob strani in ima okrogel izrez. Rokavi so nabrani in približno deset centimetrov nad komolci stisnjeni. Dolžina obleke se končuje nad koleno. Vaše barve so: modra, tirkizna, lila, zelena, temno rjava in oranžna.

Breda V. iz Kranja — Imam temno moder gladek in črtast (belo modro) diolen loft. Rada bi imela nekaj za pomlad, pa ne vem, kako naj blago kombiniram in sploh, kaj bi bilo najbolj primerno. Prosim, pomagajte mi pri izbiri. — Stara sem 19 let.

Marta — Za vas sem narisala tale kostim. Krilo je črtasto in kratko, zvončastega kroja. Zapenja se ob strani. Jopica je sešita iz enobarvnega kosa blaga, le ovratnik je črtast. Krojena je ob telesu, v pasu je prerezana. Zapenja se dvovrstno. Rokavi so dolgi in ozki.

Zenske torbice že nekaj časa niso več majhne in trde. Moda zahteva velike, mehke oblike. Večina športnih torbic ima dolge ročaje, da jih nosimo na rami, elegantnejše torbice pa so brez ročajev in jih stisnemo pod pazduho.

DRUŽINSKI POMENKI

Čiščenje tapet

Tudi na stenah se nabira prah, zato ga moramo od časa do časa očistiti, posebno pa še ob koncu zime, ko prenehamo kuriti v stanovanjih. Od sten odmaknemo pohištvo, snamemo slike in začnemo pobirati prah od spodaj navzgor. Najbolje pobira prah ščetka za zid, ki je sestavljen del sesalnika za prah. Krpe za to opravilo niso najboljše.

Prah zelo enostavno pobremo s sten, ki so obložene s tapetami. Pazimo le, da tapet pri čiščenju ne raztrgamo. Če so papirnate tapete povr-

šinsko obdelane z lakom, jih potem, ko smo jih že očistili prahu, obrišemo še s krpo namočeno v mlačno milnico. Tapete, ki so premazane z voskom, pa očistimo z mehko krpo, namočeno v blagi raztopini vode in detergenta. Preden pa se lotimo mokrega čiščenja tapet, se vedno prej prepričajmo, če so barve obstojne. Na skritem mestu pordgnemo z vlažno krpo tapeto: če se bodo vlažni madeži posušili brez sledov, potem tapeta prenese mokro čiščenje. Seveda pa moramo pri takem čiščenju paziti, da dr-

gjenje ni premočno. Voda mora biti vedno čista, tapeto pa osušite s tamponiranjem.

Stenske tapete, ki ne prenesejo mokrega čiščenja, očistimo samo suho. Madeže odstranimo z radirko ali s kruhovo sredico. Mastne madeže skušajte odstraniti z mešanico krede in terpentina. Kašo prej preizkusimo na skritem delu tapet. Če barve prenesejo tako čistilo, potem kašo, ki se je posušila, odstranite z mehko krtačo.

Stari recepti po starem in novem Postrv z zaseko

Za pripravo postrvi z zaseko ne potrebujemo drugega kot nekaj srednje velikih svežih postrvi in nekaj zaseke. Ribe očistimo kot običajno, glave jim ne odrežemo. Notranjost ribe namažemo kar na debelo z zaseko in ribo položimo na žar. Zaseka bo s svojo masčobo, soljo in česnom kar pač vsebuje, opravila svoje. Tako pripravljanje rib je primerno predvsem takrat, kadar si v naravi hočete pripraviti obed, pa nimate ne olja in ne soli. Poskusite, okusno je.

I. C. Kranj

KOMPAS

RESTAVRACIJA DETELJICA
prireja v nedeljo, 21. maja ob
15. uri na ploščadi pred Restavracijo veliko vrtno veselico.

Igral bo instrumentalni kvintet GORENJCI iz Radovljice. Za dobro jedočo in pijačo preskrbljeno.

Vljudno vabljeni!

Zdravnik svetuje

Alergija in alergijske bolezni (8)

ALERGIJSKE BOLEZNI KOŽE. Koža je sestavljena iz več slojev: vrhnjice in podkožja. Vrhnjica je različno debela in sestavljena iz več skladov ploščatih celic. Spodnji ali globoki skladi vrhnjice se neprestano razmnožujejo in obnavljajo. Na površini vrhnjice pa celice odmirajo, zaroženevajo. To je mrtvica, ki se lušči in odpada. Usnjica je prožen srednji sloj kože, sestavljen iz vezivnega in elastičnega tkiva. V usnjici so kožne žleze, žile, žilci, lasje in čutilna telesa. Od čutilnih teles vodijo čutni živci v centralno živčevje, od površne kože do možganske skorje prenašajo razne dražljaje od zunaj kot dotik, mraz, vročino itd. Pod usnjico je podkožje, ki ga sestavljajo masčevje in rahlo vezivo.

Biološke spremembe pri različnih alergijskih boleznih kož se odvijajo v različnih slojih kože. Tako se dogajajo spremembe pri ekcemu dojenčkov, majhnih otrokih in pri navadnem ekcemu v mladeniški dobi v vrhnjici, predvsem na celicnih opnah vrhnjice, pri vnetju kože s srbenjem pa se spremembe zaradi alergije odvijajo v usnjici — v srednjem sloju kože.

Opazimo določene razlike pri alergijskem vnetju kože pri odraslih in otrocih, kajti otroška koža anatomsko in biološko še ni dozorela.

dr. Vojteh Erjavec

Sonce

Sonce je koži lahko največji prijatelj in največji sovražnik. Zdaj že štejemo dni do letnega dopusta, zamisljamo se v lepo ogoreli koži. Kaj je pravzaprav ogorelost? Del sončnih žarkov — ultravijolični žarki — vzdražijo posebne celice in v koži se začne tvoriti pigment. Ta naj bi zaščitil najgloblje sloje kože pred premočnimi sončnimi žarki. Intenzivnost pigmentacije pa je odvisna od količine sončnih žarkov in od števila pigmentnih celic v koži. Ljudje s svetlo kožo, svetlimi lasmi in modrimi očmi imajo manj teh celic kot ljudje s temno kožo in temnimi lasmi. Pigmentacija je torej neke vrste obramba organizma. Ta obramba pa

ne more nastati hipoma, če kožo kar naenkrat izpostavimo močnemu ultravijoličnemu sevanju. Pigment se v celicah ne more tako hitro razvijati, zato lahko ultravijolični žarki prodrejo globlje v kožo in jo opečejo. Opekline so lahko lažje, ko koža samo pordeči, lahko pa nastanejo tudi mehurji.

Ultravijoletni žarki poleg tvorbe pigmenta v koži izotvorijo tudi tvorbo vitamina D v organizmu. Omenjeni vitamin je posebno važen pri tvorbi kosti in zob. Zato ne skrivajmo otroke pred soncem, pač pa jih ob toplem vremenu slecimo in na primernem kraju in za določen čas previdno sončimo.

20 let Projektivnega podjetja Kranj

12. maja je minilo dvajset let, ko je na pobudo šestih strokovnjakov s področja urbanizma, arhitekture in gradbeništva takratna mestna občina Kranj ustanovila Projektivni biro, ki je kasneje tako razširil svojo dejavnost, da se je preimenoval v Projektivno podjetje Kranj, v katerem je danes 44 zaposlenih. Do ustanovitve projektantske organizacije v Kranju je pravzaprav prišlo, ker so bile v začetku petdesetih let velike potrebe v industrijski in družbeni ter zasebni stanovanjski gradnji na Gorenjskem.

Kot že rečeno je današnje podjetje začelo s šestimi strokovnjaki. Najprej so delali urbanistične oziroma re-

gulacijske načrte za področje tedanjega kranjskega okraja. Kasneje so začeli projektirati razne industrijske objekte in opravljati geodetske meritve. Že od ustanovitve pa delajo za tovarno papirja Maglaj v Bosni. Strokovnjaki tega podjetja so bili prvi, ki so se podali v Triglavsko pogorje in izdelali prvi načrt za Velo polje. Po njihovih projektih je v Kranju stekla stanovanjska gradnja. Prav tako je njihov izdelek urbanistični načrt za mesto Kranj in za kranjsko občino.

Proti koncu petdesetih let, ko so bile potrebe po različnih gradnjah in tovrstnih delih vse večje, so se na Gorenjskem začele ustanovljati so-

rodne organizacije. Vendar to dejavnosti podjetja ni zavrlo. Začeli so osvajati druga zahtevna dela s tega pestrega področja. Razen tega so se v tem podjetju v praksi izšolali prenekateri strokovnjaki, ki zdaj delajo v sorodnih organizacijah v občini in na Gorenjskem.

Predolg bi bil seznam vseh objektov, ki so zrasli na Gorenjskem, v Sloveniji, v drugih jugoslovanskih republikah in zunaj države po njihovih načrtih. Omenimo, da so domala vsi združni domovi na Gorenjskem zrasli po njihovih zamislih. Njihovi tipski projekti za stanovanjske hiše so danes znani po vsej Sloveniji in tudi v drugih republi-

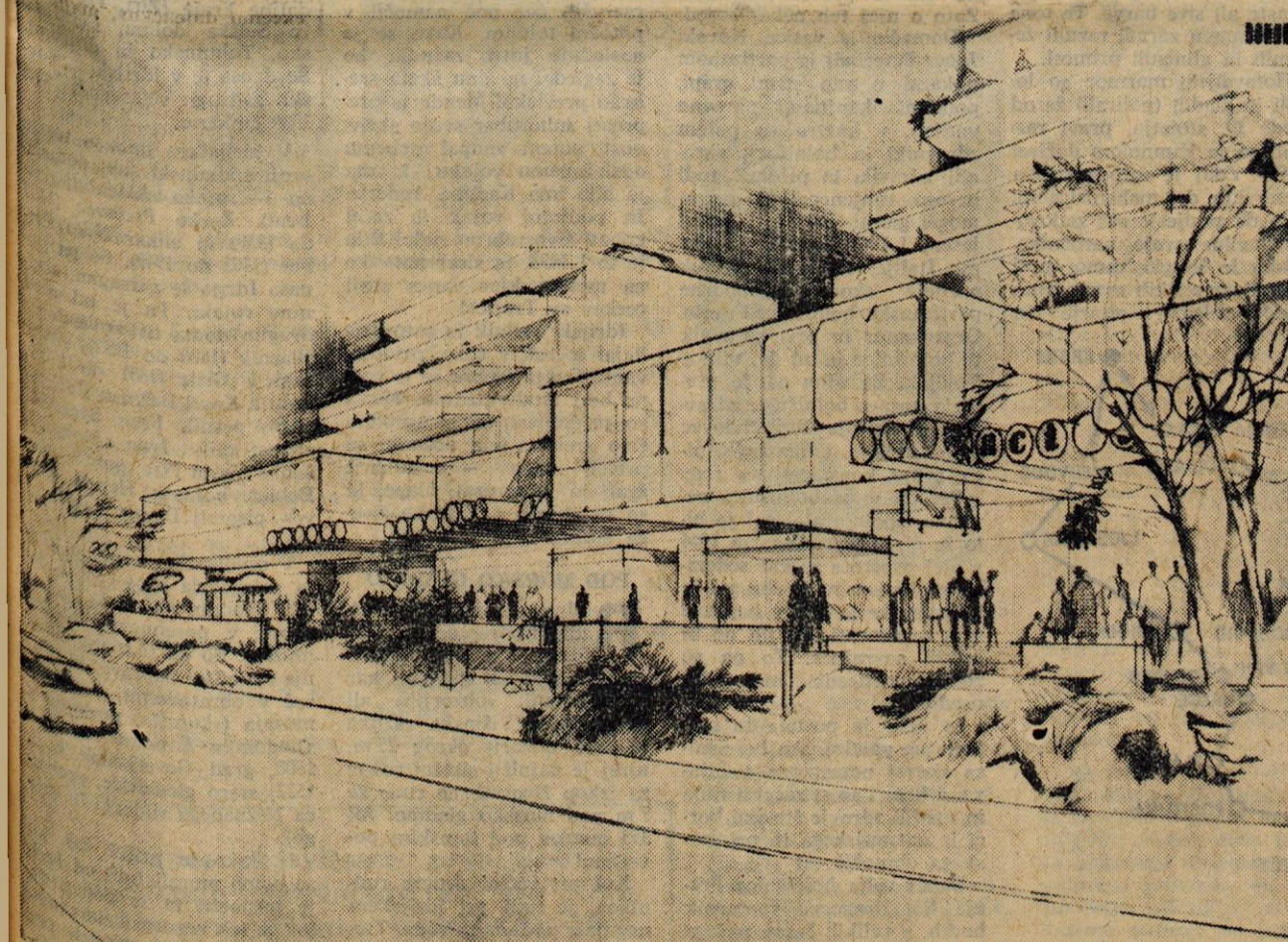
kah. Kot člani združenja projektantskih organizacij Slovenije so projektirali osnovne šole v Vojvodini, sodelovali so pri nadzoru gradnje stanovanj v Libiji, pri gradnjah v obeh Nemčijah itd. Ves čas uspešno sodelujejo z gradbenimi in drugimi podjetji. Za projekt osnovne šole v Strazišču so dobili nagrado, med pomembnejše objekte, ki so jih projektirali, pa sodi terapija, polnilnica in nalivalnica mineralne vode v Rogaški Slatini.

Danes Projektivno podjetje Kranj izdeluje investicijske programe, projektira vse vrste zgradb, ceste in mostove, zunanje in notranje inštalacije vodovoda in kanalizacije, zunanje in notranje električne inštalacije, inštalacije ogrevanja, zračenje in klimatskih naprav, nadalje projektira notranjo opremo in zunanje ureditve, urbanistične programe z analizami, zazidalne načrte, izvaja geodetske meritve in izdeluje geodetske elaborate, nudi tehnični in finančni nadzor nad izvajanjem projektiranih objektov itd.

Trenutno se ukvarjajo z urbanizmom Kravca, njihova ekipa sodeluje pri gradnji viadukta Verd na odseku avto ceste Vrhnika—Postojna. Po njihovih načrtih se gradi pet odsekov kanalizacije v Kranju, poslovna stavba CP Gorenjski tisk, zgrajen je bil nov obrat Iskre in po njihovih projektih bo urejen odsek ceste Jesenice—Potoki.

Ko smo diplomiranega ekonomista Staneta Isteniča, ki je 13. leto direktor podjetja, povprašali, kakšni so načrti podjetja v prihodnje, je povedal: »Čeprav smo v zadnjih letih močno izboljšali različno opremo, se nameravamo še bolj vključiti v novo tehnologijo. Menim tudi, da bi v prihodnje Gorenjska potrebovala bolj organizirano projektantsko organizacijo, ki ne bo imela samo projektante za gradnjo, marveč tudi programerje in planerje, kar je danes zelo pomembno, ko se odloča o ekonomičnosti in vrsti gradnje.«

A. Ž.

Projektivno podjetje je sodelovalo tudi v republiškem natečaju za anketno izvedbo zazidalne rešitve novega poslovnega centra Kranja ob cesti JLA.

Kam pa bomo letos potovali z izžrebanimi naročniki Glasa?

Ko smo v prejšnjem zapisu potovali po dolini Poljanščice, nismo omenili kiparja — samorastnika Petra Jovanoviča, ki živi in dela visoko v hribih, v Žetini. To zdaj popravljamo, kajti Peter Jovanovič je med našimi umetniki tako samosvoja pojava, da ne moremo mimo, ne da bi občudovali njegove delovne kmečke roke, ki iz samotnih premišljevanj ustvarjajo tako močne plastike v trdem lesu. Kdor bo še kdaj potoval po Dolenjski, bo v št. Vidu pri Stični videl Jovanovičevo plastiko, prav tako stoji pred Kernjakovo domačijo v Trebinji Jovanovičeva velika lesena »Mojceja« — predstavnica koroške slovenske pesmi. Vsekakor bo prav, če bodo Gorenjci Jovanovičevo delo kdaj поблиže spoznali v posebni knjigi, monografiji, ne le v kratkih časopisnih člankih in priložnostnih ilustracijah.

DELAVCI — URANARJI

Druga pomembnost, na katero želimo opozoriti Glasove popotnike, je nahajališče uranove rude pod obronki Žirovskega vrha (900 m) nad poljsko Gorenjo vasjo.

Ze zdavnaj — že od časov in pesmi Valentina Vodnika — smo vedeli, da je v naši zemlji mnogo rud, ki jih še nismo odkrili. No, ena takih dragocenih rud, ki smo jo spoznali šele pred dobrimi desetimi leti, je uran. Sicer je naše nahajališče te skrivnostne, radioaktivne rude dolgo le 11 kilometrov, a je vendar največje v državi. Ru-

da resda ni najboljša, a je le nad srednjo kakovostjo.

Seveda je uranovo rudišče v Žirovskem vrhu še v fazi raziskovanj in poizkusnih izkopov. Delavcev, ki so pri novem rudniku našli kruh, pa se je že oprjelo ime »uranarji«. V načrtih je pridobivanje vsaj 200 ton uranovega oksida v letu 1975. Rudo bomo namreč nujno potrebovali za obratovanje nove jedrske (atomske) elektrarne pri Krškem na Dolenjskem.

Zdaj naše uranovo nahajališče ni več taka skrivnost, kot je bila pred leti. Takrat so bile razmere pač drugačne in tudi časi polni nezaupljivosti.

Zal bomo morali mimo hotavelskega kamnoloma »Marmor« le hiteti. A vendar je to podjetje širokoznano. Svoje marmorne plošče — z učno besedo se hotavelskemu marmorju pravi kasijanski apnenec iz srednje triade — prodaja ne le na domačem trgu, pač pa tudi v Avstriji in v Ameriko. Hotavelski marmor je čislán ne le zaradi svoje trdnosti in odpornosti, pač pa še bolj zaradi svoje rožnate, rjavkastovijoličaste ali sive barve. Te tone dobi kamen zaradi raznih železnih in glinenih primesi.

Hotavelski marmor so lomi in gladili (polirali) že od srede 19. stoletja, pravi razmah pa je kamnolom doživel l. 1935. Zdaj je seveda večina klesarskih del mehaniziranih, tako da podjetje res zadovolji številne svoje naročnike. Lahko le še gosiramo: prej so iz hotavelskih marmornih plošč oblagali oltarje in

cerkvene stene, zdaj pa s tem marmorjem oblagajo stene laboratorijev znanstvenih institutov in prostrane strojnice elektrarn...

Velja še povedati, da je bil v Hofavljah doma prešernoslovec Luka Pintar (1857 do 1915), iz Gorenje-vasi pa prirodslovec Ivan Regen (1868 do 1947).

PARTIZANSKO CERKNO

So sicer številni kraji na Slovenskem, ki so tesno povezani z narodnoosvobodilnim bojem, a tako kot Cerkno slovi le še ime Dražgoš.

Zato smo se odločili, da se iz Poljanske doline mimo Sovodenj in Kladja podamo tudi v Cerkno pod Poreznom (1622 m). Opustiti pa smo morali tudi obisk Topličarja, kjer bruha iz zemlje ena od redkih termalnih voda na Gorenjskem. Bolj znane so le blejske in besniške toplice, tu pa že kmetovo ime pove, da gre za toplice v bližini, pa čeprav so le skromen izvir.

Z imenom Cerknega je tesno povezano tudi ime bolnišnice Franje, ki bi si jo sicer radi ogledali, a bi nas pešpot do tja le preveč zamudila. Zato o njej teh nekaj besed:

Domačin iz vasiše Novaki Janez Peternej je partizanom pokazal v zelo strmji grapi, podobni kanjonu, naravno votlino, v katero so potem zdravniki in bolničarji shranili zdravila in prinesli tudi prvega ranjenega, ki se ni mogel ganiti. Bilo je v pozni jeseni l. 1943, kmalu po zlomu Italije. To je bil začetek pozneje skoro legendarne partizanske bolnišnice Franje. Organizator in prvi zdravnik te bolnišnice je bil dr. Viktor Volčjak. Za njim pa je prevzela upravo bolnišnice zdravnica dr. Franja Bojc-Bidovec in po njej je dobila bolnišnica svoje konspirativno ime.

Seveda se je bolnišnica nenehno izpolnjevala, saj je bilo že ob koncu januarja 1944 v njej prostora za kar sedemdeset ranjencev. Treba pa je bilo barake in druge naprave tudi zavarovati, da jih ne bi odkril sovražnik. To pa so znali partizani mojstrsko urediti.

In tako je postala ta svojevrsna partizanska bolnišnica skoraj nezavzetna trdnjava, v kateri so si zacelili rane in utrdili zdravje številni borci iz notranjskega in primorskega območja.

Danes velja bolnišnica Franja kot dragocen spomenik hudih, a velikih časov našega boja za svobodo, pa tudi spomenik hvaležnim zdravnikom in bolničarjem, ki so delali v njej.

A vrnimo se v Cerkno, kjer je bilo v času NOB toliko komand, komitejev, štabov, konferenc, tehnik, misij, javk, šol vseh stopenj — da res lahko rečemo za ta kraj, da je bil pravcata partizanska prestolnica.

Cerkno je bilo večkrat bombardirano. Pri enem samem zračnem napadu je bilo razdejanih 52 hiš. Najhuje pa je bilo, ko so 17. januarja 1944 Nemci iznenada vdrlji v Cerkno in pobili 47 gojencev partijske šole. Več spomenikov in obeležij priča, kako drago je Cerkno plačalo svojo svobodo.

RUDARSKO MESTO

Ko spešimo iz Cerknega čez Želin, ob Idriji in mimo Spodnje Idrije, se komaj zavemo, da se bližamo najstarejšemu rudarskemu mestu na Slovenskem — živosrebrni Idriji! To ime nosi že nad 450 let. In še to: pred kratkimi šestdesetimi leti je bila Idrija po velikosti drugo največje mesto na Kranjskem, saj je štela kar 7000 prebivalcev!

Kraj sam, kot bomo videli, je potisnjen v globel predalpskega sveta, prav na meji Krasa. Nas bo seveda zanimalo najbolj pač idrijsko živo srebro (Hg), ki je trikrat težje od železa. V muzeju bomo videli, kako plava železna krogla na živem srebru.

Davna pripovedka razlaga, kako se je v teh krajih nekoč mudil suhorobar — kaj če ni bil celo Ribničan? — in je škaf, ki se mu je že precej razrušil, čez noč namočil v potočni tolmun. Kako se je naslednje jutro začudil, ko je zagledal na dnu škafa srebarno prevleko! Menda je preprosti suhorobar svojo skrivnost potem zaupal nekemu odsluženemu vojaku, ki mu je bilo ime Kacijan Anderle. In podjetni vojak je začel kopati živosrebrno rudo! Bilo je to l. 1493, in sicer natanko na mestu, kjer danes stoji cerkev sv. Trojice!

Idrijski rudnik je nato prehal iz rok v roke, pridobivanje živega srebra se je vedno bolj moderniziralo. Sprva so pridobivali le samorodno živo srebro, šele pozneje so pričeli rudo — cinobarit žgati in prestrezati hlape, ki so se zbirali v kapljice živega srebra.

POD MORSKO GLADINO

Rudniške naprave so zdaj raztresene po vsej Idriji. Vse mesto stoji nad rovi, ki so izkopani kar v petnajstih »obzorjih« ali nadstropjih. Višinska razlika je med obzorji okrog 25 m, torej je najnižji sistem rorov za izkop živosrebrne rude že 7 m pod morsko gladino! Ali 355 metrov pod zemskim površjem!

Kot pri večini drugih rudnikov, je tudi pri idrijskem nagajala podzemna voda. Treba jo je bilo črpati iz globlin na površinske odtoke. To delo so sprva opravljale batne črpalke; ena od teh je kot

tehnični spomenik še danes ohranjena, to je slovita »kumšt« (Wasserkunst), visok stolp z gonilnim kolesom v premeru 14 m! Vsa naprava je iz lesene konstrukcije, le cevi so litoželezne. Delovala pa je ta »kumšt« vse do leta 1948. Danes je rudnik seveda moderniziran, vse rudniške stroje žene elektrika. Strupe ne hlape (žveplov dvokis), ki nastajajo pri žganju cinobara, odvajajo visoki oddušniki — dimniki, izpeljani v vrhove okoliških hribov. Do l. 1918 je idrijski rudnik v svojem okviru izdeloval tudi razne cinobrove barve (v kar 20 odtenkih!).

Živo srebro so tovorili večjih mehovich, zdaj pa gre dragocena kovina v svet v posebnih jeklenkah, v katerih je dva in pol litra živega srebra, kar da 34,5 kg skupne teže.

MESTNI MUZEJ

Seveda nas bo pot vodila tudi v idrijski muzej. Tu bomo spoznali ne le vso zgodovino rudarske Idrije, pač pa se bomo seznanili tudi z drugimi platmi tukajšnje življenja, da o idrijskih žlikrofihih niti ne govorimo, ker jih ne bomo utegnili poizkusiti.

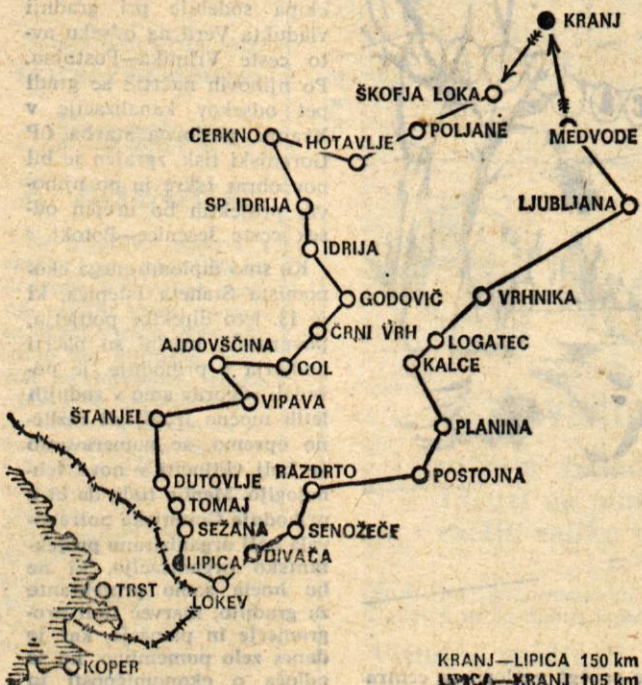
Ime mesta ne nosi v svet le živo srebro, pač pa tudi slovite klekljane čipke, splošno znane kot »idrijske čipke«. Prvi sledovi te lepe ženske umetnosti vodijo že v 17. stoletje. Od tod se je klekljanstvo razširilo v bližnje in daljne kraje (Žiri, Poljanska in Selška dolina, Cerkljansko, Tolminsko in drugam). Še danes je v idrijski čipkarjiški zadrugi včlanjenih nad 2000 čipkaric.

V idrijskem muzeju imajo svoji spominskih sobi domačini — rojaka skladatelj Glasbenik Zorko Prelovec (1887 do 1939) in slikar Niko Pirnat (1903 do 1948). Se pa naša Idrija še z drugimi slavimi rojaki. Tu je bil med drugim doma tiskarnik Jožef Blaznik (1800 do 1872), slikar Ludvik Grilc (1851 do 1906), politik Karel Dežman (1821 do 1899), pesnik Fran Svetličič, znanstvenik Ivan Mohorič, šahist Vasja Pirc, politik Aleš Bebler, botanik Henrik Freyer, pisatelj Damir Fajgel in drugi.

V osvobodilni vojni je Idrija prispevala svoj častni delež. Spomini na veliki čas so zbrani v posebnem oddelku muzeja. So pa tudi vse zunanje rudniške naprave, ki niso več v obratovanju, v upravi muzeja (»kumšt«, poslopje z vhodom v Antonov rov iz l. 1500, grad Gevekenek iz l. 1522, staro gledališče, grobnica Neznanege rudarja in drugi).

In tako je prišel čas, ko se bomo morali tudi od Idrije posloviti in se podati na pot iz teh nezdruhljivih in zasenčenih rudarskih globeli čez Kras v sončno Vipavsko dolino. O tej poti pa drugič.

Crtnimir Zorec

Naročniki žrebajo naročnike za nagradno potovanje

Objavljamo prvo polovico izžrebanih Glasovih naročnikov spomladanskega žrebanja:

Velkavrh Ciril, Velesovska 26, Senčur, je izžrebal naslednje naročnike:

Praprotnik Stanko, Črnivec 24, Brezje
Verčič Anton, Leskovica 5, Gorenja vas
Rupar Jože, C. JLA 6, Kranj
Debelak Angela, C. na Brdo 32, Kranj
Bitežnik Dušan, Tavčarjeva 7, Jesenice
Vodnik Jernej, Betonova 17, Kranj
Jurgele Dora, Valjavčeva 3 II, Kranj
Zirovnik Anton, Kuraltova 8, Senčur
Jazbec Drago, Puštal 6, Šk. Loka
Erzar Rudi, Pšenična polica, Cerklje

Juvan Franc, Stirnova 21, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Dobravac Franc, Česnjica 13, Srednja vas v Bohinju
Sirč Katarina, Trstenik 18, Golnik
Sedej Ludvik, Kidričeva 25, Jesenice
Arhar Jože, Hrastje 102, Kranj
Zore Viljem, Zg. Pirniče 116, Medvode
Ušlaker Minka, Tatinec 7, Predvor
Šimic Helena, Stari dvor nh, Škofja Loka
Pagon Janez, Žiganja vas 44, Tržič
Zupan Rozalija, Zg. Bitnje 14, Zabnica
Strgar Janez, Kajuhova 10, Bled

Potočnik Anton, Zg. Bitnje 207, Zabnica, je izžrebal naslednje naročnike:

Avbelj Peter, Gregorčičeva, Bled
Zlehvir Jože, Dvorje 15, Cerklje
Suštar Lojzika, Kr. gora 185
Petrlič Marija, Oldhamska 1, Kranj
Mulej Franc, Ovsike 21, Podnart
Vehovec Jože, Dragočajna 8, Smlednik
Bukovec Minka, Moškrin 3, Škofja Loka
Rajsar Stefan, Šmartno v Tuhinju 26
Semen Marija, Vodice 22
Dolenc Tomaž, Breg nh, Zirovnica

Krašna Marjan, Britof 184, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Hrovat Janez, Begunje 126
Krmpestar Slavka, Zalog 10, Cerklje
Pirih Jože, Mišace 10, Kamna gorica
Mesec Katarina, Planina 4, Kranj
Debeljak Zdravko, Hrastje 184, Kranj
Kalan Marija, Breg 19, Kranj
Uršič Milka, Županje njive 9, Stahovica
Koblar Rezka, Racovnik 1, Zelezniki
Čebulj Alojz, Voklo 33, Senčur
Mulej Ivan, Studenčice 15, Radovljica

**Predsednik
organizacijskega
komiteja
Marjan Bizjak
pravi:**

» Pripravljeni smo na veliko prireditev!«

● Vse kaže, da bomo jutri na prenovljeni progi za moto-kros v Podljudelju spet pričela veliki in kvalitetni prireditvi. Za svetovno prvenstvo v motokrosu za kategorijo motorjev 250 kubičnih centimetrov je prijavljenih 48 najboljših in naj-držnejših dirkačev iz 19 držav, in sicer iz Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češkoslovaške, Danske, Finske, Italije, Madžarske, Nemške demokratične republike, Nizozemske, Poljske, Spanije, Švedske, Švice, Velike Britanije, Združenih držav Amerike, Sovjetske zveze, Zvezne republike Nemčije ter seveda Jugoslavije. Jugoslavijo bodo na podljudeljski prireditvi zastopali naši najboljši mojstri jeklenih motokros konjičkov, in sicer domačin Jože Zupin, Leno Soštarč, Milko Vesenjaki in Stjepan Malekovič. Med prijavljenimi dirkači najdemo vse, trenutno najboljše ase v tej kategoriji. Omenimo naj samo Joela Roberta, ki trenutno vodi po štirih dirkah za svetovnega prvaka (ljubeljska je peta, za njo pa se bo v različnih državah Evrope zvrstilo še 7 dirk), drugoplasiranega Sylvaína Geboersa, ki je prav tako iz Belgije, Sovjete Kavinova, Moisejeva in Kibirinova, Finca Kalevo Vehkonena, Šveda Palma itd. Vsaj po trenutnih uvrstitvah sodeč so to najboljši vozači in največji ljubeljski favoriti. Vsi tekmovalci in njihovi spremljevalci so že pri nas in so jih organizatorji nastanili v Komposovih hotelih na Ljubelju ter na Bledu.

● Poglejmo še enkrat program prireditve, ki ima uradni naziv Velika nagrada Jugoslavije. Prve prireditve se bodo začele že danes. Ob pol enajstih dopoldne bo sprejem delegacij in vodij ekip pri-predsedniku občine. Nato bo tehnični pregled strojev in verifikacija tekmovalcev. Ob pol petih popoldne se bo začel neuradni trening. Zvečer bo v Tržiču promenadni koncert godbe na pihala, ob pol devetih zvečer pa bo v hotelu Jelovica na Bledu sprejem za tekmovalce, vodje ekip, člane komiteja in novinarje.

● Tiste, ki nameravajo priti na dirko, in teh ne bo malo, saj je v prodaji prek 15.000 vstopnic, opozarjamo na jutrišnji, najpomembnejši program. Uradni trening se bo začel ob devetih dopoldne in bo trajal do enajstih. Nekaj po enajsti uri se bo začel uradni trening za motokrosiste z mopedi, ki bodo imeli državno prvenstvo. Prijavljenih je 48 tekmovalcev. Ob 12.15 se bo začela prva vožnja za državno prvenstvo za mopediste. Ob dveh bo na prizorišču tekmovalca igrala godba na pihala. Koncert bo trajal do pol treh, ko bo uradna otvoritev svetovnega prvenstva v motokrosu za kategorijo motorjev 250 kubičnih centimetrov za Veliko nagrado Jugoslavije. Vsi tekmovalci bodo prikorakali na prireditveni prostor. Obenem bodo fanfare naznanile začetek prireditve. Sledili bodo pozdravni govori. Ob 14.55 bo doskočil padalec Stefan Pesjak in predal startno zastavico predsedniku organizacijskega komiteja. Samo nekaj minut kasneje se bodo pognali v podljudeljske strmine najboljši svetovni motokrosisti. Prva vožnja bo trajala 45 minut. Nato bodo mopedisti odvozili drugi tek za državno prvenstvo. Ob 16.40 pa bodo šli spet na progo motorji kategorije 250 kubikov. Druga vožnja za svetovno prvenstvo bo trajala prav tako 45 minut. Nato bo svečana razglasitev rezultatov, zvečer ob pol devetih pa bo v hotelu Jelovica na Bledu uradni zaključek tekmovalca in zabava s plesom.

● Pred veliko prireditvijo je dal predsednik kros komiteja Tržič Marjan Bizjak za Glas naslednjo izjavo: »Ta prireditve je za Tržič dogodek leta, saj s tem ohranjamo tradicijo ljubeljskih cestnih dirk. Dirke pomenijo tudi afirmacijo Tržiča in njegovega Avto-moto društva, ki jih pripravlja. Čeprav so priprave zahtevne, se funkcionarji društva trudijo, da bo jutrišnja prireditve organizirana tako kot vse dosedanje. Imamo namreč že preizkušene in sposobne organizatorje. Domače in tuje delovne organizacije so nam rade pomagale in zato lahko rečem, da bo prireditve na dostojni višini svetovnega prvenstva. Vreme je sicer neznanka, vendar upam, da nam ne bo nagajalo. Gledalcem želimo veliko sportnega užitka!«

J. Košnjek

Danes objavljamo prvo polovico izžrebanih naročnikov. Za vse izžrebance pripravljamo zanimivo potovanje. Še imate čas, da se naročite na Glas in plačate vsaj polletno naročnino. Tudi vi ste lahko izžrebani.

Izobraževalni center

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

objavlja za šolsko leto 1972/73 NATEČAJ za vpis v

I. POKLICNO ŠOLO ZA GUMARSKÉ DELAVCE:

Šolanje traja eno leto; pouk je teoretičen in praktičen. Razpisanih je 60 mest (moški).

Pogoji za vpis so: najmanj 6 razredov osnovne šole, starost do 18 let, uspešno opravljen test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti Sava.

II. OBENEM OBJAVLJAMO PROSTA UČNA MESTA ZA:

strojnega ključavničarja 3 mesta
električarja 1 mesto

Šolanje traja tri leta. Pouk je teoretičen (na poklicni šoli v Kranju) in praktičen v našem podjetju.

Pogoji za zasedbo teh učnih mest so:

uspešno končana osemletka, starost do 18 let, opravljen zdravniški pregled v ambulanti Sava, opravljen psihološki test.

Prijave naj kandidati pošljejo do 20. junija na naslov: Izobraževalni center Sava Kranj, Medetova 1 (64000).

Prošnji naj priložijo:

zadnje šolsko spričevalo, izjavo staršev, da bo učenec ostal v delovnem razmerju s podjetjem toliko časa, kolikor bo trajalo šolanje.

V primeru, da žele biti med šolanjem v dijaškem domu, naj prilože tudi prošnjo za sprejem v dom.

Izobraževalni center bo pozval kandidate za zdravniški pregled in psihološko testiranje v Kranju, za kar jim bo potne stroške povrnil.

Učencem nudimo v času šolanja:

mesečno nagrado od 230 do 450 dinarjev, odvisno od učnega uspeha;
povračilo prevoznih stroškov nad 40 dinarjev, če se učenec vozi v šolo;
polovico vzdrževalnine v dijaškem domu, če učenec med šolanjem biva v domu;
delovno obleko in čevlje;
topel obrok (malico).

Po končanem šolanju se učenci zaposle v našem podjetju.

Turistično prometno podjetje

CREINA Kranj

razglašá naslednja prosta delovna mesta:

1. skladiščnika
2. strugarja
3. ključavničarja — varilca
4. avtoelektričarja
5. voznika kamiona
6. čistilko avtobusov

Pogoji:

pod 1.: poklicna šola trgovske ali kovinarske smeri, ali priučen delavec s prakso in poznavanjem skladiščnega poslovanja;

pod 2.: poklicna šola kovinarske stroke ali priučen kovinarski delavec s prakso na vretenskih stružnicah;

pod 3.: poklicna šola kovinarske stroke, delno poznavanje elektrovarjenja ali priučen kovinarski delavec s prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu;

pod 4.: poklicna šola avtoelektro stroke;

pod 5.: poklicna šola za voznika motornih vozil.

Podjetje daje tudi možnost priučevanja za poklice ključavničarja, varilca, strugarja in mehanika kmetijskih strojev. Vsem učencem, ki končujejo obvezno šolanje in imajo končanih vsaj 6 razredov osnovne šole.

Prijave sprejema kadroviski oddelek 15 dni po objavi razpisa. Za eventualne imenacije se kandidati lahko zgledajo na osebni razgovor ali tel. 23-650. OD so stimulatívni in odvisni od uspeha pri delu.

TRANSJUG RIJEKA

Filiala Ljubljana
Titova 36/X, XI

oglašá naslednja prosta delovna mesta v poslovalnici Jesenice:

1. šefa poslovalnice
2. carinskega deklaranta
3. pomožnega delavca - kurirja

POGOJI:

pod 1.: zahteva se višja oziroma srednja strokovna izobrazba in najmanj 5 let delovnih izkušenj v službi špedicije z obveznim aktivnim znanjem nemškega jezika;

pod 2.: zahteva se srednja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti izkušenj v carinskih službah ter vsaj pasivnim znanjem nemškega jezika;

pod 3.: dokončana osemletka ter odslužen vojaški rok.

Prošnje naslovite na komisijo za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 36. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Osebni dohodki po pravilniku podjetja.

Upravni odbor GORENJSKEGA MUZEJA

razpisuje za nedoločen čas samostojni delovni mesti

kvalificiranega fotografa in računovodje

Prošnje z dokazili o strokovni kvalifikaciji in šolski izobrazbi z navedbo eventualnih dosedanjih zaposlitev je treba poslati na Gorenjski muzej, Tavčarjeva 43/I.

Osebni dohodki po pravilniku Gorenjskega muzeja. Poskusna doba za fotografa je 3 mesece, za računovodje pa 6 mesecev. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

UPRAVA JAVNE VARNOSTI V KRANJU

sprejme za čas od 1. junija do 30. septembra 1972 več delavcev za delo

na mejnih prehodih na Jesenicah, v Ratečah, Podkorenu in Ljubelju ter

na postajah mišice v Kranju, Jesenicah, Radovljici in Trzinu

prometnike — študente za urejanje cestnega prometa.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati imeti dokončano srednjo šolo, zaželeno je tudi znanje tujih jezikov.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave, kolkovane z 2 din, UJV v Kranju do 31. maja.

Iz pisarne UJV v Kranju

srca
sportnikov
za
plamen
OLIMPA

GORENJE GARANCIJA - A -
GORENJE GARANCIJA - A -
GORENJE GARANCIJA - A -

srca
gospodinj
za
plamen

GORENJE

OLIMPIJSKI PLAMEN POVEZUJE ŠPORTNIKE SVETA -VSE NAJ POVEŽE PLAMEN GORENJE KI NAGRAJUJE:

♦40 POTOVANJ NA IZVOR
DVEH NEUGASLJIVIH PLAMENOV,
V GORENJE IN NA OLIMP,

- ♦barvni televizor,
- ♦kuhinja, gorenje,
- ♦pralni stroji,
- ♦televizorji,
- ♦hladilniki,
- ♦štedilniki,
- ♦mali gospodinjski aparati

žrebanje: 15. junija, 15. julija,
15. avgusta in
15. septembra
1972

ODREŽITE KUPON. NALEPITE GA
NA DOPISNICO. ODGOVORITE NA
VPRAŠANJA. NAPIŠITE SVOJ
NASLOV IN ODPOŠLJITE V

GORENJE TGO
63320 VELENJE

NAGRADNI KUPON ŠT. 1
"DVA NEUGASLJIVA PLAMENA"
ALI ŽE IMATE PROIZVOD GORENJE?
DA NE
KATERI PROIZVOD GORENJE?
BOSTE KUPILI LETOS?

GRADITELJI!

Sporočamo vam, da posreduje-
mo prodajo stropov iz predna-
petih nosilcev T profila. Strop
ima dobro zvočno in toplotno
izolacijo. Primeren je za vse
plošče kot pri hišah, garažah,
delavnicah in hlevih.

Informacije dobite pri: Kmetijski zadrugi SLOGA,
Kranj, skladišče strojev (pred Mlekarno), Čirče, tel.
21-545.

Prodamo večje količine razne sobne
opreme:

železne in lesene postelje, oma-
re, mize, žimnice, zglavnike in
drugo

Opozarjamo podjetja in obrtnike, ki potrebujejo
opremo oz. gradbeni material (cevi, kotno železo,
les), da bo ogled do 1. junija 1972 v DIJAŠKEM
DOMU, Kranj, Kidričeva 2.

Razpisna komisija pri
OSNOVNI SOLI PRE-
DOSLJE

razpisuje naslednji pro-
sti delovni mesti:

računovodje

Pogoj: končana ekonom-
ska ali administrativna
šola, za nedoločen čas, na-
stop službe 15. junija;

psihologa

Pogoj: psihološka ali pe-
dagoška smer.

vsak dan
MALI GOLE
V KRANJU

OD 9. DO 19. URE

Dobavljamo takoj:

Stroje firme
HAGEDORN,
Zahodna Nemčija:

samohakladalna prikolica, silokom-
bajni enoredni, traktorski priklju-
ček za traktorje od 35 km naprej,
kombajni za krompir, traktorski
priključek, rotacijski kosilnik »Men-
tor«

Stroje firme FRAM,
Belgija:

baterije za mesnice različnih kom-
binacij, baterije za vzrejo zajcev,
sejalnice za žitarice KVERNE-
LANDS iz Norveške

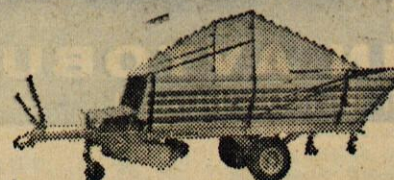
električni pastirji ELWE TRUMPF
s kompletno opremo, Avstrija

rotacijski trosilec mineralnih gnojil
ELWE TIP SK 300

Domurka
EXPORT - IMPORT

OBRAT ZA SODELOVANJE S KMETI
MURSKA SOBOTA, LOLE RIBAR-
JA 12, TELEFON 069-21-73, TELEX
35-219

OBIŠČITE NAS NA KME-
TIJSKEM SEJMU V NO-
VEM SADU, razstavni pro-
stor št. 37

Novo!

Kombinirana njivska
brana z mrvilnikom
»Tehnostroj«, Ljutomer

TRAKTORJI:

SAME DELFINO 32 — možnost za
nakup tudi v dinarjih
Rotovatorji MALETI Italija
Kanalokopač MALETI Italija

Za stroje firme HAGEDORN in
opremo firme FRAM je KIK Pomur-
ka generalni zastopnik za Jugosla-
vijo in so stalno na zalogi v konsi-
gnacijskem skladišču v Murški So-
boti.

Vse informacije in pro-
spekte dobite pri nas.

V našem skladišču si oglejte tudi
ostalo kmetijsko mehanizacijo (mo-
torne kosilnice Laverda, traktorske
kosilnice Gribaldi, puhalnike za si-
lažo in drugo).

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj obvešča, da je cepljenje oseb za potovanje v inozemstvo in izdaja mednarodnih izkaznic o cepljenju vsak ponedeljek in petek od 8. do 12. ure.

Kmetovalci!

Na zalogi imamo stalno vsa semena, naravno suho koruzo za setev in zaščitna sredstva, vse vrste krmil, razne vrste umetnih gnojil.

Kupujte pri KZ Sloga, Kranj, združni dom Primskovo.

Lesno industrijski obrat
GRADIS
Škofja Loka

sprejme takoj v delovno razmerje

večje število delavcev

za delo v primarni predelavi lesa

Interesenti naj se osebno zgledajo v kadrovskem oddelku Gradis LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

PRIJATELJI DOBREGA KRUHA!

Zahtevajte
v vaših trgovinah

domači kruh
bell in črni

v hlebih po 1 kg, ki ga
proizvaja

ZITO — Pekarna Kranj

PLANINSKO DRUŠTVO
za Selško dolino
Železniki

razpisuje prosto delovno mesto

OSKRBNIKA
na Ratitovcu

za sezono od 15. junija
do 30. septembra

Informacije dobite na
upravi PD Železniki.

mali oglasi

PRODAM

Prodaj novejšo kuhinjsko KREDCO, POMIVALNO MIZO, 8-litrski BOJLER in nov KAVC. Brenk Vera, Škofjeloška 19, Kranj 2630
Prodaj ZELEZO, premera 7 mm. Moše 36, Smlednik 1676

Prodaj MOST. Vrtnje 3 pri Radovljici 1677
Prodaj KRAVO s teletom ali 7 mesecev brejo. Zalog 43, Cerklje 1678

Prodaj novo POMIVALNO MIZO iz ultrapasa, z nerjavečim enojnim koritom in odcejalnikom. Predoslje 21, Kranj 1679

Prodaj voz »ZAPRAVLJIV-ČEK« in KRAJNIKE. Strahinj 65, Naklo 1680
Prodaj OSTRESJE drvarnice in STRESNO OPEKO špičak. Voklo 44 1681

Ugodno prodaj novo vezano OKNO roto sistem 180 x 120 z omarico za roletu. Bistrica 7, Duplje 1682

Prodaj tri mesece stare PISCANCE leghorn. Zupan Helena, Mlakarjeva 58, Senčur 1683

Prodaj KRAVO po prvem teletu in 50-litrski KOTEL za žganjekuho. Zgoša 47 a, Begunje 1784

Ugodno prodaj 80-litrski HLADILNIK in GAJBICE. Posavec 19 a, Podnart 1685

Ugodno prodaj TRANZISTOR na kasete. Ogled od 15. do 16. ure. Reš Marija, Planina 3, Kranj 1686

Prodaj štiri leta starega mirnega KONJA ali zamenjam za starejšega in KRAVO s četrtim teletom. Senčur, Pipanova 40 1687

Prodaj mlado težko KRAVO s pet tednom starim bikom ali po izbiri. Medvode 83 pri elektrarni 1688

Ugodno prodaj HLADILNIK himo in PRALNI STROJ gorenje. Klenovšek, Gradnikova 5, Kranj 1689

Prodaj dve SLAMOREZNICI, eno s puhalnikom in verigo. Hudo 1, Kovor 1690

Prodaj manjšo količino MONTA 14, VPLINJAC standard za 750, GAJBE za krompir in JABOLKA. Zg. Senica 9, Medvode 1691

Prodaj novo nemiško MOŠKO OBLEKO smoking, komplet s srajco, primerno za natakiranje. Poizve se v Kranju. Zupančičeva 27, telefon 22-774 1692

Prodaj novega SAMONAKLADALCA (ladewagen) bauz 18 m³ za seno. Jančigaj Anton, Mengeš, Gorenjska cesta 12

Prodaj jedilni KROMPIR igor in manjšo SLAMOREZNICO na motorni ali ročni pogon. Sebenje 21, Tržič 1694

Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK pegy modre barve in ZIBELKO. Nišič, Nazorjeva 12/III, Krani 1695

Prodaj SPALNICO (orehova korenina). Soklič Boris, Kranj, Pot na Kolodvor 4 1796

Poceni prodaj STROJ, DLANO, ZAGANJAC, SKLOPKO za fiat 750. Starčič Pavel, Moša Pijade 46, Kranj 1697

Ugodno prodaj OTAVO in KROMPIR. Senčur, Olše 1698

Prodaj italijanski globok OTROŠKI VOZICEK. Turuk, Straziška 39 b, Kranj 1699

Prodaj KONJA sposobnega za vsako vožnjo. Podlonk 17, Železniki 1700

Prodaj sedem tednov stare PRASICKE. Mlaka 1, Begunje 1701

Prodaj KRAVO po teletu. Zalokar Anton, Podhom 3, Zg. Gorje 1702

Ugodno prodaj ELEKTRICNI STEDILNIK in manjši STEDILNIK na trdo gorivo. Ogled v popoldanskem času. Indihar, Gospodarska 17/III, Kranj 1703

Prodaj vprežno KOSILNICO (za enega konja) na gumijastih kolesih, LATE za kozolet, PUNTE in ročno SLAMOREZNICO, Velesovo 12, Cerklje 1704

Prodaj lepe BOROVE PLOHE in CRPALKO za gnojilnico na motorni pogon. Jerala, Podbrezje 111, Duplje 1705

Rejci perutnine!

Obveščamo vas, da lahko od 1. aprila dalje v valilnici v Naklem dobite dva meseca stare jarčke, in sicer vsak torek in soboto.

Obenem lahko kupite tudi dnevno svežo konsum na jajca.

Kmetijska zadruga Naklo

Obiščite našo novo sprejemnico za

kemično čiščenje, pranje in barvanje

na Koroški cesti 37 v Kranju.

Se priporoča

BISTRA, SKOFJA LOKA

DOPUSTE NA MORJU
REZERVIRATE LAHKO PRI NAS!

POREČ, UMAG, HVAR, VRSAR, MAKARSKA, DUBROVNIK, KORČULA, KRK, SPLIT, KAŠTEL, IŽ, PALMA DE MALLORCA, COSTA BRAVA in drugod

IZLETI Z LETALI IN AVTOBUSI
KOLEKTIVNI IN INDIVIDUALNI

RIM, MOSKVA, PRAGA, LONDON, BARCELONA, BUDIMPEŠTA, GRČIJA, PARIZ, SKANDINAVIJA

REZERVACIJE LETALSKIH IN ŽELEZNISKIH VOZOVNIC, MENJALNICA, INFORMACIJE

TURISTICNA POSLOVALNICA CREINA (V HOTELU CREINA). TEL. 21-022

CREINA

TURISTICNA POSLOVALNICA

KRANI

Prodaj italijanski kombi-
niran OTROŠKI VOZICEK
pegy. Ogled: Perne, Staneta
Rozmana 1/III, Kranj 1706
Prodaj levi vzdoljni STE-
DILNIK, Kranj, Pot na Jo-
šta 17 1707
Prodaj SADIKE veliko-
cvetnih KRIZANTEM. Gom-
zi, Kranj, Pot na Jošta 9
Prodaj suhe borove in
smrekove PLOHE. Ogled
Kranju, Cesta na Klanec 19.
Oblak Marija, Titov trg 15
Prodaj mlado KRAVO.
Strahinj 69, Naklo 1710
Prodaj šest let staro KO-
BILO in ŠROTAR. Freh, h,
Brezje 33, Tržič 1711
Prodaj SLAMOREZNICO
s puhalnikom in TEHTNICO
nosilnosti 500 kg s pomično
utežjo. Voglje 101. 1712
Prodaj KAVČ in dva FO-
TELJA. Ogled od 14. do 16.
ure. Brilly, Tomšičeva 24,
Kranj 1713
Prodaj KRAVO s telič-
kom. Zasp 48, Bled 2747
Prodaj šest tednov stare
PRASICKE. Češnjavek 31,
Cerklje 2748
Prodaj tri PRASICKE, tež-
ke od 100 do 120 kg. Lahovče
39, Cerklje 2749
Prodaj ročno SLAMOREZ-
NICO in stoječo TRAVO. Zg.
Brnik 47 2750
Prodaj tovarniško nov
TROSILEC umetnega gnoja.
Naslov v oglasnem oddelku
Prodaj KRAVO, ki bo čez
en teden teletila. Zg. Brnik
56 2752
Prodaj KRAVO po izbiri,
s teletom ali brez. Zg. Brnik
73 2753
Prodaj 8 »SPIROVCEV« in
ročno SLAMOREZNICO. Po-
čnik 18, Cerklje 2754
Prodaj šest tednov stare
PRASICKE. Apno 1, Cerklje
Prodaj KRAVO. Smarino
28, Cerklje 2756
Prodaj osem mesecev
brejo KRAVO. Apno 7, Cer-
klje 2757
Prodaj PRASICKE. La-
hovče 52, Cerklje 2758
Prodaj več novih AVB za
gorenjsko narodno nošo in
ELEKTROMOTOR 5,5 KM
Rade Končar. Zg. Brnik 43
Prodaj stoječo TRAVO.
Zg. Brnik 12 2760
Prodaj PRASICKE. Zalog
34, Cerklje 2761
Prodaj KRAVO bohinjko
s teletom. Dvorje 38, Cerklje
Prodaj vprežne GRABLJE
in OBRACALNIK za seno.
Cerklje 35 2763
Prodaj suhe smrekove in
bukove PLOHE. Sp. Brnik 56
Poceni prodaj PRALNI
STROJ biljana. Tavčarjeva
15, Kranj 2765
Prodaj B KLARINET.
Bergant Stane, Kokra 42, Je-
zersko 2766
Zelo poceni prodaj kom-
binirano OMARO, dva KAV-
CA, tri FOTELJE, MIZICO
in PREPROGO 3 x 2. Moša
Pijade 15, stanovanje 18,
Kranj 2767
Prodaj KRAVO, ki bo v
kratkem teletila, in dve leti
staro TELICO po izbiri. Bo-
dešče 14, Bled 2768
Prodaj smrekove in me-
cesne PLOHE in DESKE.
Narobe Viktor, Grad 43, Cer-
klje 2769

Prodaj dvizna GARAŽNA
VRATA jelovica. Lavric, Ce-
sta Kokrškega odreda 16,
Kranj 2770
Ugodno prodaj KUHINJ-
SKO POHISTVO. Kranj, Gre-
gorčičeva 14 2771
Prodaj PLUG obračaln. k
original za steyer 18. Voglje
37, Senčur 2772
Prodaj mladega KONJA.
Breg ob Savi 9, Kranj 2773
Prodaj KRAVO dobro
mlekarico in SLAMOREZNI-
CO s puhalnikom. Grad 5,
Cerklje 2774
Prodaj enkrat rabljen FA-
SADNI ODER. Moste 94, Ko-
menda 2775
Prodaj dobro ohranjen
nemško SLAMOREZNICO
ultra 3 s puhalnikom in veri-
go. Srednja vas 55, Senčur
2776

Ugodno prodaj 70-litrske
BAKRENE PRALNE KOTLE
in rabljeno PEC za central-
no kurjavo. Staneta Žagarja
5, Kranj 2777
Poceni prodaj GUMI VOZ
in SLAMOREZNICO s puhal-
nikom. Zabnica 7 2778
Prodaj smrekove LESTVE,
dolge 6 do 7 m. Škofja Lo-
ka, Poljanska 30 2779
Prodaj KOZO, dobro mle-
karico, OVCO in ZAJCE. Si-
ler, Virmaše 4, Škofja Loka
Prodaj KOSILNICO bosch
in motorno SLAMOREZNI-
CO. Trata 15, Škofja Loka

KUPIM

Kupim dobro suhe SMRE-
KOVE DESKE (colarice). Ro-
žič, Kamna Gorica 59 1714
Kupim VILE alfa-laval.
Kos, Gaberk 5, Škofja Loka
1715
Kupim motorno KOSILNI-
CO. Prebačevo 27, Kranj 2782

MOTORNA VOZILA

Prodaj odlično ohranjen
FIAT 750, 1000 km po gene-
ralni. Telefon 24-628 vsak dan
od 15. ure dalje 2651
Zamenjam FIAT 1300 za do-
bro ohranjen FIAT 750. Na-
slov v oglasnem oddelku 2654
Prodaj zelo dobro ohran-
jen, brezhiben MOTOR
DKW 250 ccm. Lesce, Taleška
10 2716
Prodaj osebni avto VW,
letnik 1962. Dolenc Maks, Ki-
dričeva 11, Kranj 2717
SKODO, letnik 1970, odlič-
no vzdrževano, prodaj. Can-
karjeva 35, Radovljica. Ogled
vsak dan razen nedelje 2718
Ugodno prodaj AVTO
DKV 1000 S. Blejska Dobrava
18, Jesenice 2719
Prodaj malo rabljeno MO-
TORNO KOLO PONY EX-
PRES. Mavčiče 23 2720
Iščem GARAŽO v Gore-
njah ali Britofu. Suštaršič
Danica, Britof 120, Kranj
Prodaj dostavni avto PE-
UGEOT 204, dobro ohranjen,
primeren za obrtnika. Finž-
garjeva 1, Lesce 2722
Prodaj nov TAM 2001
PERKINS, letnik 1972, regi-
striran, prevoženih 3500 km.
Ogled popoldne. Marjan Vein-
berger, Smarje pri Jelšah št.
31 2723

Prodaj ZASTAVO 750, let-
nik 1965. Ažbe Janez, Fran-
kovo naselje 116, Škofja Lo-
ka 2724
V najem oddam GARAŽO.
Sorlijeva 11, Kranj 2783

STANOVANJA

Oddam opremljeno SOBO z
dvema posteljama in oprem-
ljeno SOBO z eno posteljo
in posebnim vhodom. Naslov
v oglasnem oddelku 2725
Miren fant dobi SOBO kot
sostanovalec. Starič, Cankar-
jeva 16, Kranj (vhod skozi
dvorišče). Ogled vsak dan
razen sobote in nedelje 2726
Zaročenca iščeta SOBO in
KUHINJO ali večjo sobo v
Kranju ali okolici. Naslov v
oglasnem oddelku 2727
Mati dveh otrok išče SOBO
in KUHINJO v Kranju. Na-
slov v oglasnem oddelku 2728

Oddam SOBO dobro opre-
mljeno za pomoč starej-
ši osebi. Ostalo po dogovoru.
Naslov v oglasnem oddelku
2729

Dekle išče opremljeno SO-
BO v Kranju. Naslov v oglas-
nem oddelku 2730

Nujno iščem SOBO ali GAR-
SONJERO v Škofji Loki. V
popoldanskem času poma-
gam v gospodinjstvu ali lažji
obrti. Naslov v oglasnem od-
delku 2734

V Kranju prodaj GARSO-
NJERO s centralno kurjavo
v prvem nadstropju. Ponud-
be poslati pod »vseljivo ok-
tobra« 2785

Iščeva ENOSOBNO STA-
NOVANJE ali SOBO v mestu
ali bližnji okolici Škofje Lo-
ke za štiri leta. Ponudbe po-
slati pod »redni« 2786

ZAPOSLITVE

Službo dobi ELEKTROME-
HANIK za previjanje elektro-
motorjev in transformator-
jev. Plača nad 1900 din. Javi-
te na telefon 061-310-119 2585

Redno ali honorarno zapo-
slim KV ali PK ZIDARJA.
Zidarstvo, Strahinj 15, Naklo
2664

VAJENCE za slikopleskar-
sko stroko sprejme FLERIN,
Kidričeva 36, Kranj, telefon
21-820 2583

Iščemo PASTIRJA za vas
PODHOME pri Bledu 2584

IŠCEMO ŽENSKO (upoko-
jenko), ki ima rada otroke,
da bi hodila v dopoldanskem
času pet dni v tednu na dom
varovat 12-letnega fanta, ki je
potreben nadzorstva in z
njim hodila na sprehode.
Naslov v oglasnem oddelku
2787

FOTOGRAFU, ki se želi
osamosvojiti, nudim z vso
opremo za takojšnjo nadalje-
vanje obrt pod zelo ugodni-
mi pogoji. Interesenti naj se
javijo takoj na naslov: FOTO
NADIZAR, Tržič, Trg Svobo-
de 20 2788

DEKLE dobi službo v sla-
ščiarni. Slaščičarna, Trg
Svobode 2, Tržič 2789
Tako zaposlim KV ali
PKV KUCHARICO. Plača do-
bra. Naslov v oglasnem od-
delku 2790

IZGUBLJENO

V zdravstvenem domu v
Radovljici 17. aprila popold-
ne pomotoma zamenjan
PLASC dobite pri Marinčiču,
Podnart 41 2732

Prosim moškega, ki je 17.
maja 1972 našel zlato žensko
zapestno URO in istega dne
sprasoval po lastniku v pro-
dajalni kruha na Kidričevi
cesti, da jo proti nagradi pri-
nese k vratarju okrožnega so-
dišča v Kranju 2733

Prosim vrnite vojaku FO-
TOAPARAT pozabljen v ne-
deljo pri Jožovcu v Begu-
njah. Tavčarjeva 15, Kranj
2791

OSTALO

Obžalujem in preklicujem
vse, kar sem neresničnega al-
žaljivega govoril o Kozelju
Alojzu, Martinovcu iz Milj št.
4, p. Senčur v zvezi s preko-
pom ali vzrokom smrti nje-
govega pokojnega očeta. Pred-
vsem obžalujem, če sem s
svojim ravnanjem povzročil
govorice ljudi, ki karkoli
obremenjujejo ali žalijo Ko-
zelja Alojza. Zahvaljujem se
mu za odstop od kazenskega
pregona ter se zavežujem, da
se bom v bodoče vzdržal vsa-
kih ravnanj ali govorjenj, ki
bi Kozelja Alojza kakorkoli
obremenjevali ali žalile. Sve-
telj Franc, p. d. Tišlar iz
Srednje vasi 23, Senčur 2734

Opozarjam, da bom vsako-
gar, ki bi v zvezi s prekopom
mojega pokojnega očeta v
Senčurju ali o vzrokih smrti
karkoli neresničnega ali žal-
jivega govoril, sodno prega-
njal. Kozelj Alojz, p. d. Mar-
tinovc iz Milj št. 4, Senčur
2735

PROSTOR, primeren za
OBRATNO DEJAVNOST, v
Kranju dam v najem. Ponud-
be z navedbo stroke poslati
pod »Center« 2736

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične
in žaluzije naročite zastopni-
ku Špilariju, Gradnikova 9,
Radovljica, telefon 064-75-610.
Pišite, pridem na dom 2227

KOTLE za ZGANJEKUHO
v vseh izvedbah in velikostih
izdeluje in popravlja že prek
40 let najkvalitetnejše Kapelj
Viljem, bakrotlarstvo, Lju-
bljana, Aljaževa cesta 4 — Si-
ška 2064

BRUSAC! Obveščam, da
vsak ponedeljek dopoldne
brusim škarje, nože in drugo
na trgu v Kranju. Po naro-
čilu pridem tudi na dom.
Karkuta Jože, Stražiška 34,
Kranj 2587

DOBAVO, POLAGANJE,
STRUŽENJE in LAKIRANJE
PARKETA vam opravi kva-
litetno v določenem roku.
TELEFON 24-412 Kranj 2668

AVTOKLEPARSTVO! Sprej-
mem vsa avtokleparska dela
vsak dan. Izdelujem hitro in
ugodno. Rotar Viako, Moše
pri Smedniku 2737

V soboto, 20. maja, začne
poslovati »GOSTISČE TR-
NOVC« DUPLJE. Se priporo-
čamo za obisk 2738

GIMNAZIJA KRANJ
objavlja prosto
delovno mesto

snažilke

s polnim delovnim
časom za
nedoločen čas.

Pismene ponudbe pošljite
najpozneje v 10 dneh po
objavi razpisa na naslov:
Gimnazija Kranj.

ZAHVALE

Pri zahvali po pok. STEFA-
NU PERNARJU se zahvalju-
jemo tudi zdravniškemu
osebju ZD Kranj za ves trud.
Žaljuči: mama Rozina, se-
stre Francka, Helena, Anica
in Mira 2746

PRIREDITVE

V dvorani na Kokrici bo v
soboto, 20. maja, ob 19. uri
PLES. Igra ansambel TURI-
STI. Vljudno vabljeni! 2670
PROSTOVOLJNO GASIL-
SKO DRUSTVO TREBIJA
priredi v nedeljo, 21. maja,
ob 14. uri SEKTORSKE VA-
JE v Podgori, nato pa veliko
VESELICO v Domu pod pla-
nino Trebija. Vabimo, da se
udeležite v čim večjem števi-
lu. Na pomoč! Trebijski ga-
silci 2739

MLADINSKI AKTIV MAV-
CICE priredi v nedeljo, 21.
maja, ob 19. uri MLADIN-
SKI PLES. Igra ansambel
TURISTI. Vabljeni! 2740

MLADINSKI AKTIV PRIM-
SKOVO priredi v soboto, 20.
aprila, ob 19.30 svečano PRO-
SLAVO ob dnevu mladosti.
Po proslavi vas bo zabaval
ansambel FRENKY. Vablje-
ni! 2741

MLADINSKI AKTIV SEN-
CUR priredi v nedeljo, 21.
maja, ob 16. uri MLADINSKI
PLES v domu kulture. Igra-
jo TEKTITI. Vabljeni! 2742

KONJENISKI KLUB KO-
MENDA prireja v nedeljo,
21. maja, ob 14. uri na la-
stnem hipodromu velike
KONJSKE, KASASKE in
GALOPSKE DIRKE. Po
dirkah velika VRTNA VESE-
LICA. Vabljeni! 2743

KUD PREZIHOV VORANC
ZALOG prireja vsako nedeljo
ob 17. uri MLADINSKI
PLES. Igrajo TRGOVCI 2744

GASILSKO DRUSTVO Zg.
BRNIK priredi v nedeljo po-
poldne, 21. maja, VRTNO
VESELICO. Igra kvintet RO-
NATA. Vabljeni! 2745

TURISTICNA DEJAVNOST
ob ZBILJSKEM JEZERU ze-
lo dobro napreduje. Gostinci
so na sezono vsestransko do-
bro pripravljeni. Tudi za za-
bavo je preskrbljeno. Vsako
soboto in nedeljo igrajo pri-
znani ansambli. Vabljeni!

Zahvala

Ob težki izgubi naše drage mame, sestre, tete in babice

Marije Eržen

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ob težki izgubi kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnico v velikem številu spremili na njen zadnji dom in počastili njen spomin z venci in cvetjem. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju zdravstvene postaje Radovljica, ki so ji v času dolgotrajne bolezni nesebično pomagali, še posebno dr. Ziliču, delovnim kolektivom Iskra Otoče, Gorenje Radovljica, ZIC Jesenice in Komunalni servis Jesenice. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: hčerke Anica, Slavka z družinama, Francka in Marica, sinovi Janko, Tone, Vinko z družinami in Franci, sestre Francka, Angela, Pavla, Kati z družinami in Ivanka ter drugo sorodstvo

Zg. Lipnica, 17. maja 1972

Zahvala

Ob tragični in mnogo prerani smrti našega dragega

Aleksandra

se vsem, ki so nam ob tej veliki nesreči stali ob strani, najlepše zahvaljujemo. Prav lepa hvala sosedom za vsa njihova dobra dela, fantom, ki so ga nesli na zadnji poti, ter pevcem za njihovo petje na tej poti. Iskrena hvala g. župniku za opravljeni obred in lepe besede, Benedik Pavli za nagrobni govor, kolektivu LTH DE Trata za vence in spremstvo na zadnji poti, kolektivu Termika in Kurivo Ljubljana. Vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste se od njega v tako velikem številu poslovili in nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, najlepša hvala.

Zalujoči: mama, sestra Olga in Marica z družinama, bratje Stanko, Milan, Radko in Vinko z družinami ter brat Peter.

Žetina, Škofja Loka, Kranj, Hrastje, Voglje, Ljubljana

Zahvala

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradedu, brata in strica

Janeza Vodnika

Povelcovega ata

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrazili sožalje. Prisrčno se zahvaljujemo sosedom za izkazano pomoč, sindikatu Termike, sodelavcem LTH Škofja Loka za podarjene vence, č. g. duhovnikom za opravljeni obred in ganljive besede v farni cerkvi. Najlepša hvala tudi pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Terezija, sinovi Janez in Slavko z družinama ter Franc in Pavel, hčerke Mici, Marjanca z družinama ter Francka in Julka

Brode, Sv. Duh, Poljane, 13. maja 1972

Zahvala

Ob težki in boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in svakinje

Angele Rozman roj. Fendo

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, zvonarjem, podjetju Elektro Kranj, sodelavcem SGP Projekt Kranj, kolektivu hotela Jelovica Bled, vsem za podarjene vence in cvetje ter za izrečena ustna in pismena sožalja. Nadalje se zahvaljujemo za nesebično pomoč v bolezni dr. Dragu Petriču in sestri Zinki. Prisrčna hvala č. g. župniku iz Senčurja za opravljeni obred in ganljive besede v farni cerkvi. Vsem še enkrat iskrena in prisrčna hvala.

Zalujoči: sin Janez z družino, hčerke Micka, Angelca in Kristina z družinama

Luže, Senčur, Bled, 12. maja 1972

Tatovi na rešetu

Sodnica občinskega sodišča v Škofji Loki Radojka Premrov-Cvetko je za odbornike skupščine pripravila zanimivo poročilo o tatvinah motornih vozil na območju loške komune. Poročilo zajema podatke iz leta 1970 in 1971 ter primerjavo let s povojnim obdobjem. Preden se lotimo števil, naj povemo, da ne bo govora o tatvinah v klasičnem pomenu besede, temveč predvsem o kaznivih dejanjih odvzema posameznih prometnih sredstev.

V letu 1970 so si nepridipravi »izposodili« 48 motornih vozil (5 avtomobilov in 43 mopedov). 19 primerov je obravnavalo občinsko sodišče, 8 okrožno sodišče in služba socialnega varstva (če so bili storilci mladoletniki ali otroci), kar 27 tovrstnih prekrškov pa je ostalo neraziskanih. Lani je postaja milica zabeležila 33 odvzemov motornih vozil, od katerih so jih na občinskem sodišču obravnavali 19 in pri okrožnem sodišču oz. službi socialnega varstva 6. Osem storilcev se ni dalo odkriti. Dokument nadalje pravi, da so organi javne varnosti našli vsa vozila — nekatera seveda razbita ali delno izropana.

Če pogledamo nekoliko nazaj, v bližnjo preteklost, bomo ugotovili, da je tja do leta 1956 tatiče najbolj mikalo kolo. Kasneje začne delež odvzetih biciklov naglo padati. Na njihovo mesto stopajo avtomobili in mopedi, katerih število je sprito naglo napredujoče motorizacije skokovito naraščalo. Krivci so večinoma vinjene osebe in mladoletni objestneži, ki po navadi nimajo voznškega dovoljenja. Zato je »izposojanje« dostikrat povezano z ne-

srečami, torej tudi s precejšnjo materialno škodo. Kazenski ukrepi zoper zlikovce so odločno premili, sodi avtorice informacije. Njeno trditev je podprl tudi komandir milice Škofja Loka, ki pravi, da navedena listina zapiše lažni vtis postopnega upadanja tatvin (33 lani, 48 leta 1970). Leta 1971 so namreč prišli na trg mali pony ekspresi, ki ne veljajo za motorna vozila, po katerih pa ljudje radi segajo, saj so zaradi enostavnosti upravljanja zelo priročni. Razen tega je opaziti naraščanje deleža ukradenih prometnih sredstev večjega »kalibra«. Letos, denimo, so zabeležili celo že tatvino avtobusa.

I. G.

RIBOGOJNICA
BESNICA
PRODAJAKARAMBOLIRAN
AVTO

citroen — mehari s
40.000 prevoženimi km.

Prodaja bo 28. maja od
10. ure dalje v Ribogojnici.

Vagoni so iztirili

V torek popoldne je stalo na Hrušici na industrijskem tiru za nakladanje lesa 11 vagonov. Bili so speti in podloženi z železno zagazdo. Bagerist Milan Pregelj je med nakladanjem s strojem po nesreči zadel enega od vagonov. Podloga zagazde je po-

pustila in kompozicija se je začela premikati proti železniški postaji Jesenice. Po 800 metrih vožnje sta čelna vagona iztirila, ker sta zavozila na zaprti raztirnik, ostali vagoni pa so se ustavili. Gmotna škoda znaša 12.000 dinarjev.

Voda je odnesla most

Zaradi močnega deževja v začetku tedna je močno narasel potok, ki teče skozi Gošče pri Škofji Loki. Narasla voda je odnesla most v Go-

stečaj in močno poškodovala cesto III. reda. Zaradi tega je zaprt promet za vsa vozila na cesti Škofja Loka—Sora—Medvode.

Tatvina denarja

V torek popoldne je Franc Porenta iz Tomšičeve ulice v Kranju odšel za krajši čas v bližnjo gostilno. Stanovanje je zaklenil, a ko se je vrnil domov, je ugotovil, da mu je iz omare v spalnici izginila kuverta z denarjem. V njej je bilo 1380 dinarjev. Tatu še

niso izsledili, prav tako ni ugotovljeno, kako je prišel v stanovanje. Sumijo neznane ga moškega in ženske, ki sta dan po hišah nekaj prodajala. Porentov sosed ju je videl, da sta zavila tudi v oškodovančevo hišo.

Izsiljeval predno st

V sredo popoldne je voznik osebnega avtomobila Matej Eržen iz Šutne vozil iz Kranja proti Kokrici. Ko je zavijal na stransko pot, ki pelje proti kranjski vrtnariji, je izsiljeval prednost Jožetu Zaplotniku, ki je pripeljal iz Kokrice. Vozil sta trčili. Pri tem je bil Matej Eržen laže ranjen. Gmotna škoda na obeh vozilih znaša 12.000 din.

ib

OŠ Lucijan Seljak in Preddvor prvaka

Osnovna šola Lucijan Seljak pri pionirkah in osnovna šola Preddvor sta letošnja prvaka v občinski pionirski rokometni ligi. Boji v obeh skupinah so bili kvalitetni in dokaj zagrizeni, saj je Lucijan Seljak le s točko razlike osvojil prvo mesto, med pionirji pa je Preddvor na prvem mestu z dvema točkama prednosti.

LESTVICA — PIONIRKE:

L. Seljak	10	8	1	1	80:36	17
Preddvor	10	8	0	2	63:38	16
Predoslje	10	6	0	4	82:39	12
F. Prešeren	10	2	2	6	51:85	6
Šenčur	10	2	0	8	38:62	4
S. Jenko	10	1	1	8	29:85	3

— PIONIRJI:

Preddvor	10	8	0	2	133:87	16
F. Prešeren	10	7	0	3	113:113	14
L. Seljak	10	6	0	4	136:108	12
S. Jenko	10	4	2	4	104:104	10
Predoslje	10	2	1	7	97:123	5
Šenčur	10	1	1	8	73:121	3

Razveselljivo je, da po vseh šolah načrtno delajo z mladimi rokometarji, kar pa se bo po vsej verjetnosti obrestovalo tudi pozneje, saj bodo kranjske ekipe lahko črpale igralce iz teh vrst.

Jutri Duplje : Križe

Tekmovanje v ljubljanski conski rokometni ligi gre h kraju. Rokometarji bi morali do konca prvenstva odigrati le še štiri kola. Največ možnosti za prvo mesto ima Tržič, kandidata pa sta še Kamnik in Olimpija.

V jutrišnjem kolu se bosta v Dupljah srečali ekipi Dupelj in Križev. Ker sta ekipi zelo izenačeni, se obeta zanimivo srečanje.

Rezultati — 17. kolo: Duplje : Slovan B 24:15, Alpes : Križe 15:15, Tržič : Cosmos 22:15, Kamnik : Olimpija 17:14, Mokerc : Zagorje 18:15; 18. kolo: Slovan B : Tržič 10:13, Cosmos : Kamnik 15:9, Grosuplje : Alpes 7:8, Olimpija : Hrastnik 13:11, Križe : Mokerc 8:7, Zagorje : Duplje 13:24.

J. Kuhar

Gorenjska rokometna liga

Jesenice : Radovljica 30 : 16

Derbi za prvaka v I. gorenjski ligi ni več zanimiva. Rokometarji Seširja so si že štiri kola pred koncem zagotovili prvo mesto in s tem pravico na kvalifikacijah za LCRL. Tudi drugo mesto je že oddano, saj je ekipa kranjskih veteranov krepko zasidrana na tem mestu. Zanimiv boj pa bo za sredino lestvice, saj ima več ekip lepe možnosti za uspeh.

Rezultati: Sešir : Preddvor 24:8, Križe B : Tržič B 8:6, Kranj : Sava B 21:12, Jesenice : Radovljica 30:16, Kranjska gora : Zabnica 15:14.

LESTVICA:

Sešir	15	15	0	0	380:196	30
Kranj	15	13	0	2	276:173	26
Radovljica (—1)	15	9	0	6	249:233	17
Križe B	15	7	0	8	197:222	14
Preddvor	15	6	1	8	236:258	13
Tržič B	15	6	0	9	204:244	12
Jesenice	14	6	0	8	243:276	12
Kranjska gora (—1)	15	5	0	10	206:244	9
Sava	14	4	1	9	195:270	9
Zabnica	15	1	2	12	201:323	4

V II. gorenjski ligi — južna skupina je Sešir B kar s 24 goli razlike porazil Zabnico B, Sava C pa je bila uspešna v igri s Triglavom. Dijaškega doma spet ni bilo na tekmo.

Rezultati: Sešir B : Zabnica B 30:6, Besnica : Dijaški dom 10:0 w.o., Sava C : Triglav 42:12.

V vodstvu je še vedno Alpes pred Besnico in Triglavom.

—dh

V nedeljo Zlatorogov veleslalom

Zlatorogov veleslalom, ki ga v Vratih vsako leto maja organizirajo za smučarje, planince in člane smučarskih društev, so nameravali pripraviti prejšnjo nedeljo. Vendar pa so ga morali zaradi izredno slabega vremena in nevarnosti plazov preložiti na kasnejši čas.

Zlatorogov veleslalom bo v nedeljo, 21. maja. Tekmovalci bodo startali pod Jugovo grajo v Vratih.

D. S.

Milek in Kavčič na univerziadi

Kranjska atleta Milek Polde in Kavčič Izток se bosta 20. maja udeležila univerzitetnega prvenstva Jugoslavije v atletiki, ki bo tokrat na tartanskih tekmovališčih v Splitu. Oba bosta startala v svojih disciplinah; Milek v skoku v daljino, Kavčič pa v teku na 800 m. To tekmovalje je obenem tudi izbirno za svetovno univerzitetno prvenstvo, ki bo v Moskvi.

V vodstvu Sterle

Na prvenstvu Gorenjske med posamezniki je bilo odigranih že 11 kol, z desetim kolom se je začel II. krog (povratna srečanja). Položaj na tabeli je nejasen zaradi nekaterih odloženih in prekinjenih partij. Prvenstvo postaja izredno zanimivo, vsaj ima po treh porazih Sterleta kar šest igralcev možnosti za prvo mesto.

Rezultati: VII. kolo: Krničar : Sterle 1:0, Hrovat : Džordžević 0:1, Harinski : Matjašič 0:1, Pristov : Mali odl., Prestl prost.

VIII. kolo: Džordžević : Harinski remi, Sterle : Hrovat 1:0, Mali : Krničar 1:0, Prestl : Pristov 1:0, Matjašič odl., Pristov prost.

IX. kolo: Krničar : Prestl 1:0, Hrovat : Mali 0:1, Harinski : Sterle 1:0, Matjašič : Džordžević remi, Pristov prost.

X. kolo: Matjašič : Sterle 1:0, Harinski : Mali remi, Hrovat : Prestl 0:1, Krničar : Pristov 1:0, Džordžević odl., Pristov prost.

XI. kolo: Pristov : Hrovat 1:0, Prestl : Harinski prek., Mali : Matjašič odl., Sterle : Džordžević 1:0, Krničar odl.

Stanje po 11. kolu: 1. Sterle 7; 2. Prestl 5,5(1); 3. Matjašič 5(1); 4.—5. Džordžević in Harinski 4,5(1); 6. Krničar 4,5; 7. Mali 3,5(3); 8. Hrovat 3; 9. Pristov 2,5(1).

D. S.

Brzoturnir na Jesenicah

Na brzoturnirskem prvenstvu Gorenjske za mesec maj je bil turnir organiziran v šahovskem domu na Jesenicah. Med 20 igralci je zmagal Mali Slavko iz ŠD Lesce.

Vrstni red: 1. Mali 15,5, 2. Harinski 13,5, 3. Vrečko 13 (vsi ŠD Lesce), 4.—5. Korošec in Pavlin 12 (oba ŠD Jesenice), 6. Ravnik (ŠD Jes.) 11,5, 7.—9. Jan (ŠD Jes.), Hrovat in Prestl (oba ŠD Lesce) 11, 10. Matjašič (ŠD Borec Kranj) 10 točk itd.

Naslednje odprto prvenstvo Gorenjske bo v Kranju 13. junija.

D. S.

Osnovnošolci so tekmovali za atletski pokal

V organizaciji osnovne šole Simon Jenko iz Kranja so bile na stadionu Stanka Mlakarja kvalifikacije za atletski osnovnošolski pokal Slovenije. V dokaj zanimivem dveurnem sporedu se je zvrstilo okoli 150 mladih atletov in atletinj iz sedmih osnovnih šol občine Kranj. Ekipno je imela največ uspeha osnovna šola France Prešeren, ki je zmagala v konkurenci pionirjev in pionirk. Med posamezniki sta bila najuspešnejša Lado Sofranievski (OS France Prešeren) in Ljuba Prestor (OS Stane Žagar), ki sta od atletskega kluba Triglav prejela tudi praktična darila.

REZULTATI:

PIONIRKE: 60 m: 1. Brezar (FP) 8,1; 2. Kisovec (LS) 8,8; 3. Novak (FP) 8,9; 300 m: Prestor (SZ) 42,5; 2. Sintič (FP) 46,5; 3. Oblak (FP) 48,8; višina: 1. Cicmil (LS) 130; 2. Stirn (FP) 130; 3. Traven (FP) 125; daljina: 1. Korošec (MV) 411; 2. Ječnik (SZ) 402; 3. Er-

žen (LS) 397; krogla: 1. Hrovat (FP) 10,39; 2. Mohinski (SZ) 9,29; 3. Zupanc (SJ) 9,39; troboj: 1. Cesen (SM) 126; 2. Jovanovič (SJ) 120; 3. Korenčan (FP) 119; 4 × 60 m: 1. France Prešeren 34,0; 2. Lucijan Seljak 34,6; 3. Stane Žagar 36,0 Ekipno: 1. OS France Prešeren; 2. OS Lucijan Seljak; 3. OS Stane Žagar;

Pionirji: 60 m: 1. Frantar (SM) 7,7; 2. Lederer (SJ) 7,8; 3. Celar (FP) 7,8 400 m: 1. Burja (FP) 58,5; 2. Kos (FP) 61,3; 3. Mohorič (SJ) 61,7; višina: 1. Mihaljinac (FP) 150; 2. Čalič (SJ) 150; 3. Roblek (MV) 145; daljina: 1. Sofranievski (FP) 583; 2. Skok (LS) 512; Zupančič (LS) 493; krogla: 1. Stupar (D) 11,04; 2. Valher (SJ) 10,64; Dolinšek (MV) 1042; troboj: 1. Rudež (LS) 127 t.; 2. Praprotnik (FP) 111 t.; 3. Mlakar (SJ) 101 t.;

Ekipno: 1. OS France Prešeren; 2. OS Lucijan Seljak; 3. OS Simon Jenko.

D. Zumer

Kegljanje

Prijateljski dvoboj

Na kegljišču Triglava so se v prijateljskem dvoboju pomerili kegljači Pirana in domača ekipa. V disciplini 8 x 200 lučajev so bili Triglavani premočan nasprotnik gostom, saj so jih premagali kar s 833 podrtimi keglji razlike. Med posamezniki je bil to pot najboljši Ambrožič z 965 podrtimi keglji.

Triglav 7471 (Kordec 896, Bregar 947, Cesen 936, Vehovec 961, inž. Prijon 906, Martelanc 947, Ambrožič 965, Jereb 913).

Pirana 6638 (Pahor 778, Udovč 838, Milič 796, Štrpin 837, Laboda 827, Svara 821, Kante 890, Alesio 878).

—dh

Zanimiv mednarodni kegljaški četverboj

Ljubitelji kegljanja v Kranju bodo spet prišli na svoj račun. Kegljaški klub Triglav bo namreč v sredo in četrtek organizator zanimivega mednarodnega kegljaškega četverboja. V disciplini 8 x 200 lučajev se bodo v počastitev dneva mladosti pomerile ekipe: Volner-Werke Biberach (ZRN), Internacional-Slovnaft Bratislava (CSSR), ekipa krožkov Tri-

glav ter prvo moštvo Triglava. V ekipi gostitelja pa ne bomo videli na delu najboljšega kranjskega kegljača Turka. Le-ta je na pripravah državne reprezentance, ki bo konec meseca v Splitu nastopila na svetovnem kegljaškem prvenstvu.

Spored tekmovalja: sredo, 24. maja, ob 15. uri in četrtek ob 14.30.

—dh

Uspeh podreških kegljačev

Kegljaški klub »Simon Jenko« deluje že dvanajsto leto. Majhen vaški klub, ki upravlja dvostezno kegljišče, se do sedaj ni ponašal s tekmovalnimi uspehi. Zato je ekipa mladincev pripravila toliko večje presenečenje z osvojitvijo drugega mesta na republičkem prvenstvu v Piranu. Ekipa, ki jo sestavljajo Milan Jeras, Janez Juvancič, Milan Stenovec in Jože Jeraj je podrla 1732 kegljev in za-

ostala za zmagovalcem, ekipo Ljubljane — Center, le za 6 kegljev. Z visoko uvrstitvijo so si pridobili pravico nastopa na državnem prvenstvu, ki bo 13. in 14. maja v Čakovcu.

Ekipa je brez trenerja in se za državno prvenstvo ni posebej pripravljala. Trenirajo dvakrat tedensko, veselijo se nastopa na državnem prvenstvu in upajo, da se bodo uvrstili na eno prvih mest.

—fr

1+3

V četrtek se je v Prištni pričel tradicionalni mladinski festival bratstva in enotnosti. Sodelujejo mladi dvanajstih jugoslovanskih mest iz vseh republik. Pred odhodom na Kosmet smo tri mlade Kranjčane zaprosili za nekaj besed o tem velikem srečanju mladine.

Kranjčanke dobro odreza le. Lani smo bile četrte. Če mi je na festivalu ugajalo? Seveda! Drugače bi bila letos doma. Navezali smo stike z mladimi iz raznih koncev domovine, se pogovorili o naših interesih.

Tine Renko (25), kontrolor, vodja ekipe: Festival traja štiri dni. Program je dokaj pester saj poleg športnih tekmovanj vključuje tudi ogled Kosova, srečanje s prebivalci, kulturne prireditve, slikarske razstave, skratka, najrazličnejše dejavnosti mladine. Poleg športnikov, glasbenikov in slikarja, se je na festival odpravila tudi posebna delegacija mesta Kranja, ki se bo s predstavniki prijateljskih mest pogovarjala o delu mladinske organizacije in drugih aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Jana Jocič (17), delavka v Iskri: »Na festival grem že drugič. Lani je bilo srečanje mladine v Bosanskem Samcu. Tekmovala bom v rokometu in upam, da se bomo tudi letos

Vladimir Torkar (21), študent: »Festival bratstva in enotnosti je idealen kraj za sklepanje prijateljstva in srečanja ter pogovore z mladimi iz raznih krajev Jugoslavije. Športniki, tekmujem v košarki in atletiki, se zlasti lahko seznanijo z dejavnostjo športnih klubov širom po domovini, z njihovimi uspehi in s težavami.

Lani je kranjska ekipa v košarki zasedla prvo mesto. Letos odhajamo na pot s slabšo zasedbo, zato mislim, da bo že tretje mesto uspeh.

L. Bogataj

Pohod na Pristavo

Danes bodo po partizanskih poteh krenili na Pristavo učenci jeseniških osnovnih šol, dijaki srednjih šol, nekdanji borci in aktivisti. V četah in bataljonih bodo obiskovali spominska obeležja in se ob 12. uri zbrali na Pristavi, kjer jih bo pozdravil član sveta federacije Miha Marinko. Miha Marinko jim bo spregovoril o svojih srečanjih s Titom.

Letošnjega mladinskega in pionirskega pohoda grupe odredov, ki je najbolj množična manifestacija mladih v mesecu mladosti v jeseniški občini, se bo udeležilo 2500 mladih.

D. S.

Svečana akademija

Druženopolitične organizacije in občinska skupščina Kranj bodo v torek, 23. maja, ob 18. uri v dvorani kina Center v Kranju pripravile svečano akademijo v počastitev 80-letnice rojstva maršala Tita. Na akademiji bo govoril član centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije Martin Košir, v kulturnem programu pa bo nastopil Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane. Z akademije bodo poslali v imenu občanov tudi čestitko tovaršu Titu za rojstni dan.

Druženopolitične organizacije in občinska skupščina Kranj vabijo, da se čimveč prebivalcev kranjske občine udeleži svečane akademije.

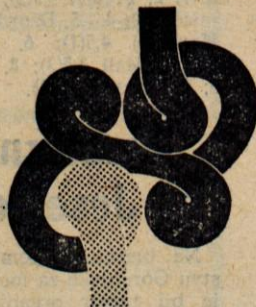

Veriga Lesce v teh dneh praznuje 50-letnico obstoja. »Vesel sem, da je Veriga z moderno tehnologijo danes največji proizvajalec verig v državi in da se lahko primerja z drugimi tovrstnimi proizvajalci v zahodni Evropi. Naš cilj je, da bi skupaj z Iskro osvojili novo proizvodnjo, in sicer kapilarnih čutil; regulatorjev za pralne in druge stroje. Želim si tudi, da bi se podjetje še naprej tako razvijalo kot doslej, da bi zgradili skladišča in še več novih stanovanj,« pravi direktor inž. Vinko Golc.

Rodil se je 1929, v Zasipu pri Bledu in je zdaj četrto leto direktor v Verigi. Pravi, da skoraj nima prostega časa. »Se lov, ki je bil včasih moj konjiček, sem moral pustiti.«

A. Z.

OBIŠČITE NAS V NOVI TRGOVINI NA REČICI

NUDIMO VAM

- vrata vseh vrst
- obloge iz masivnega lesa
- opazne plošče za gradbeništvo
- iso-span lesobetonski zidaki

lip bled

TRGOVINA JE ODPRTA: OB TORKIH DO 18. URE, OB SOBOTAH DO 12. URE, OSTALE DNEVE PA DO 14. URE.

Nas naslov:

TRGOVINA lip bled REČICA, tel. 77-328, int. 9